

9-3-79
75 పైసలు

కంఠ
సదీత
హార
పాత్ర

దేవుళ్లు ఉంటారు ...జాగ్రత్త!

దేవుడు ఉన్నాడో లేడో గానీ
దెవుళ్ల చేత కూడా అదృష్టాలు చేయించగల
అపూర్వ వ్యక్తులీ మానవసమాజంలో ఉన్నారు :
మీరలాంటి అదృత వ్యక్తుల్ని కలుసుకో గోరు
తున్నారా? అది చాలా సులభం
'చతుర' మిమ్మల్ని వారివద్దకు తీసుకు వెళుతుంది
వారి మాయా ప్రపంచాన్ని మీకు పరిచయం
చేస్తుంది వారి అపూర్వ మేధా శక్తికి మీరు
అశ్చర్య చకితులయేలా చేస్తుంది

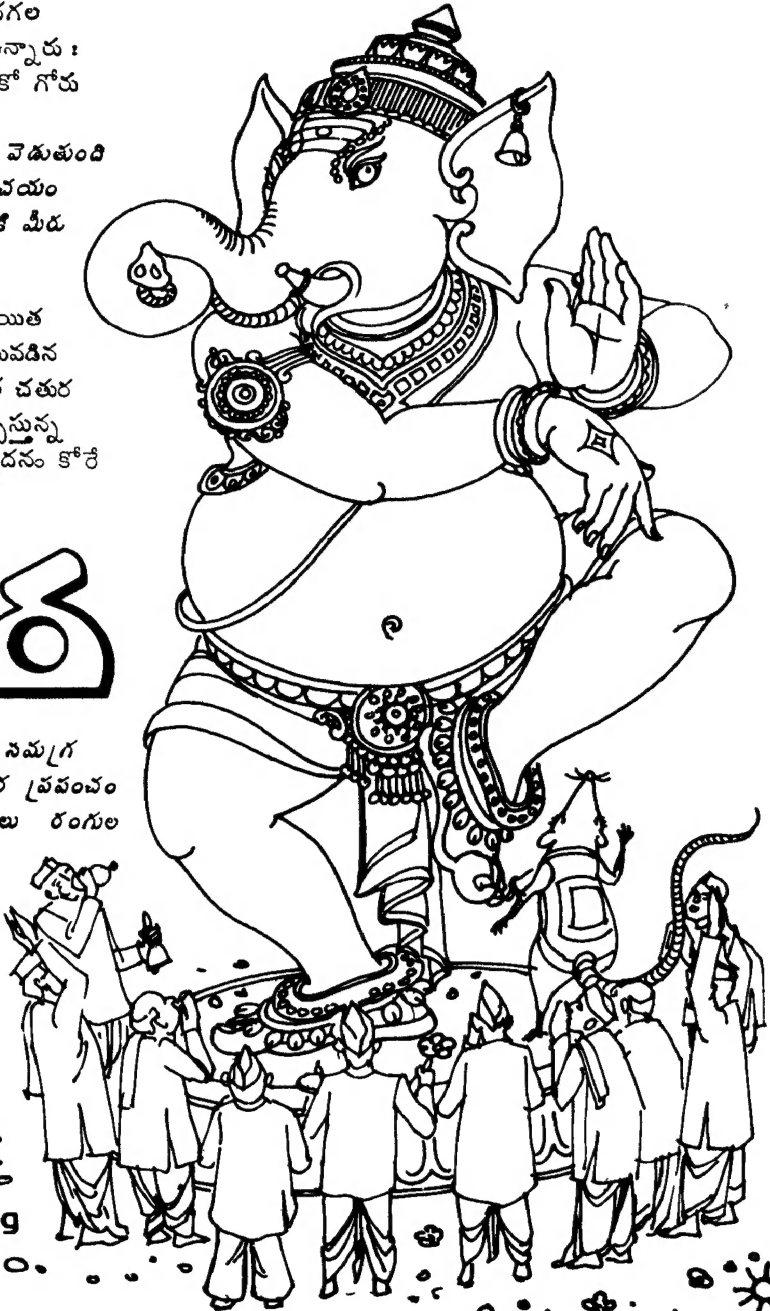
మార్పి సంచికలో ప్రసిద్ధ కన్నడ రచయిత
బి వి వైకుంఠరాజు కలం నుండి వెలువడిన
అపూర్వ నవల ఉద్యమం ఈ అదృత చతుర
'పంచానికి దర్పణం' 'చతుర' సమర్పిస్తున్న
తొలి అనువాద నవల ఉద్యమం కొత్తదనం కోసే
తెలుగు పాఠకులకొక వినిూతన కానుక

చతుర

1312 పేజీల పత్రికలో ఒక సర్వ సమగ్ర
నవలతో పాటు మినీ కితలు, చతుర ప్రపంచం
వంటి మరెన్నో అదనపు అలంకారాలు రంగుల
ఆఫ్ సెట్ ముద్రణతో కేవలం

125 పైసలకే
లభ్యమవుతోంది
చతుర

ప్రతి నెలా 1వ తేదీకి వెలువడే
నవనవలా వెదిక 'చతుర'

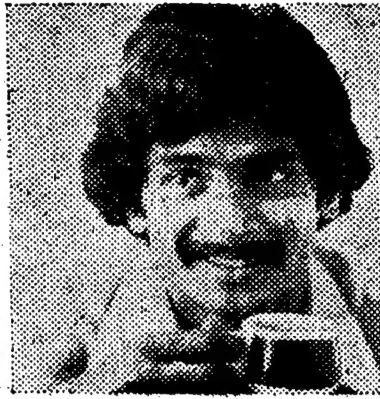
Marketed By
Margadarsi Marketing
PRIVATE LIMITED
Eenadu Compound,
Hyderabad-500 004

బ్రూ-కమ్మనే రుచికి, సువాసనకి మొదటి రకము

దక్షిణ భారత దేశంలోని కాఫీ అభివృద్ధిని
అడగండి. మీ పొరుగు వారిని అడగండి.

సుశీలా రవింద్రనాథ్, ఇల్లాలు.
మా కుటుంబం బ్రూ కు అలవాటుపడింది.
అందుకే గాక నా బడ్జెట్ కు కూడా
సహకరిస్తుంది

విజయ కుమార్ రావు, క్రికెట్ అటగాడు.
గ్రౌండు కాఫీ సువాసనను మరేదీ ఎదిరించ
లేదు, అందుకే బ్రూను కోరుకుంటాను.

శ్రీ మురళియ్య శ్రీమతి మారిశంకర్,
మాతన దంపతులు. మేము ఇష్టపడేది
సారమైన కాఫీ అయితేనే — బ్రూ
అనుకూలమైనది కూడా.

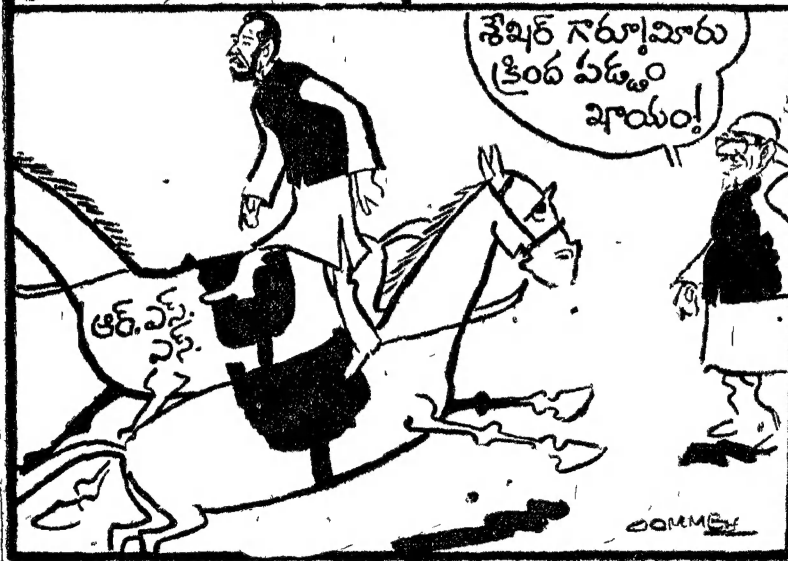
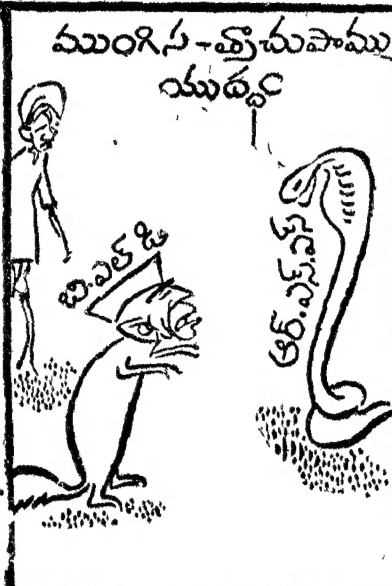
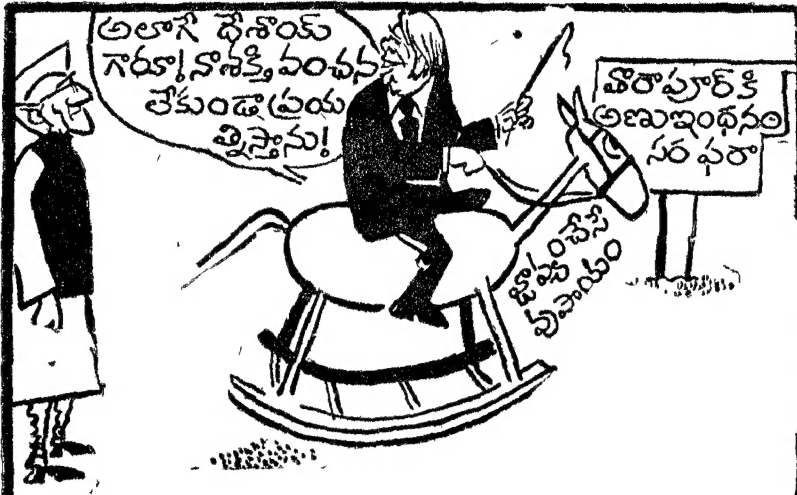

శ్రీ. శంషుమూర్తి, పిన్నిపాల్.
దక్షిణాభి పొగలుకొన్న చుదికరమైన,
సారవంతమైన కాఫీనే ఇష్టపడతాను.

బ్రూ-దాని వెల ఎంతో అకర్షణీయమైనది
ఏ కాఫీ అభివృద్ధిని అయినా అడగండి

QBM 57084/1 TEL

ఆంధ్రసాహిత్యవారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు !

బోధాధిక కాశినాదుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

స్థాపితం : 1908

శివలెంక శంభుప్రసాద్

సంపాదకుడు :

[1938-1972]

తీర్థవారం : 9-3-'79

కొత్తూరు నామ సం. పుట్టిన తు. ఏకాదశి

సంపుటము 72 : సంచిక 26

సంపాదకుడు :

శివలెంక రాధాకృష్ణ

*

వీణ్ణిటి ఏడాది చందా రు. 41-60

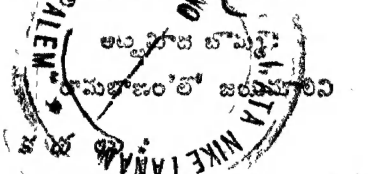
ఆరు మాసాల చందా రు. 20-80

విడి ప్రతి రెండు పైగలు

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము

గాంధీనగరం, విజయవాడ-520 003

విజయవాడ కమిటీ

వసతి నీ నీరసం ? ... 13

అర్జున ... 35

తేరు ... 44

సీరియల్ కథలు :

కోటిగడ్డ ... 6

తీరిత మార్గం ... 16

వ్యాసాలు, శీర్షికలు :

కోటిగడ్డ - 4, అత్తయి - 5, చర్మ
పతం - 1, కొమ్మల మనో చరిత్ర - 10,
చూడాలి అమోఘం - 22, ప్రాప్తి - 23,
నీరసం - 24, జి.వి. జి.వీణ్ణి - 28,
కాళి - 30, చాల్కీ - 31, నలిన - 40,
నాదరాజ్ నోడీ - 42, ప్రేమ - 43,
సరదా - 49, వంతు, అవ్వ - 50.

ముఖచిత్రం

26179 వ తేదీ మీ (మా)నచిత్ర వార పత్రిక ముఖచిత్రం లత చేతిలో బజ్జీలతో ప్రేక్షకులకు నోరూరిస్తున్నట్లు ఎంతో ఆకర్షణీయంగా వుంది జీవితమాధుర్యం సీరియల్ చాలబాగుంది "గవర్నెస్ కరుణ" కథలు కూడా బాగున్నాయి. టి. సుజాత, డి లక్ష్మీకాంతమ్మ, ఇఇందిర (ముదిగుబ్బ)

బొమ్మల మహాభారతం

మీరు పత్రికలో ప్రచురిస్తున్న బొమ్మల మహాభారతం చాలా అపకృతకంగా ఉంది మా పిల్లలు ఆ బొమ్మల్ని కత్తిరించి ఆల్బమ్ గా చేసుకుంటున్నారు. ఇది పూర్తిగా ప్రచురించ గలది ప్రార్థన పులిపాక వేంకట లక్ష్మీకాంతరావు, (పాండ్రాబాద్)

గేయాలు

9-2-79 సచిత్ర వారపత్రికలో కొంతి కిరణాలు గేయంలో వ్యవహృతంగా ఉద్వేగంతో ఒక భవాన్ని ప్రస్తుతంగా వివరణ చేయబడింది ఎదురు రచయితవేత స్పష్టం చీకటితో కలిస్తే కొంతి కిరణాలు అనే యువకుల ఆశయము దానిని రు సమాపిస్తే. కసాయి ప్రభుత్వ కిరాయి బంట్లు దుర్మార్గులు రచయితగారు ఏకంగా వర్ణించారు

ఎ పూర్ణచంద్రావు, (విశాఖ)

సీరియల్

శ్రీ గంటి వెంకటరమణగారి గవర్నెస్ కరుణ సీరియల్ ఉత్సాహకర, అద్భుతముగా సాగవది కథ మేము అనుకోని విధముగా మలుపులు తిరిగి చివరకు యథాతథము అయివది. ఇందులో శత్రు ఎవరివో ప్రేమించి

అతనితో వెళ్ళిపోవడము, ఆ వాధతో భర్త చనిపోవడము, పిల్లలు అవేక కష్టాలు పడి చివరకు పుద్వేగాలు చేసి ముఖపడటము చాలా బాగా చిత్రించిరి. కె. యస్ శేఖర్, (భమ్మం.)

9-2-79 పత్రికపై కవిత్వ ట్రేవ్ గా కనిపించింది గవర్నెస్ కరుణ ముగింపు బాగుంది. ఉబ్బిరు ఉదయకుమార్, (కర్నూర్)

కథలు

గుండు ఎబ్రహీమ్ దీక్షితులు గారి కేయ, శిష్యునికం కథ అవేక వాస్తవాలతో చాలా బాగుంది పౌరపాత్రం ఎంత ప్రమాద ఎత్తినదో రచయిత చాలా బాగా చెప్పారు. గొల్ల పూడి గౌరీశంకరశాస్త్రి, (విశాఖపట్నం)

26-1-79 సంచిక అనువైన రీతిలో.. లంధంగా మలచబడి అందించబడినా, మాత్రం ప్రక్రియలతో పరవళ్ళతోక్కుతూ కడలిపోవాలి అభిలాష— క్రిటికల్ గా ఆలోచిస్తే, అకుణ— న్యాయమాహం— లాటి సీరియల్స్.. రీడర్స్ . ఆలోచనలను అమడ దూరంలో కూర్చుని ఆలోచించవచ్చుంది.

కవితాభిషేకాలు — శైలి... కథ రిపైన్ టర్నెస్ లో అభియుక్తంగా ఉంది. రచయితగారికి నా అభినందనలు.

ఏదిముఖ్యం?.. చివరను అంటే... లోక్మాన్ గా భవించబడుతున్న.. అగ్రెస్ డ్ సీపుల్ కు తిండిముఖ్యమా? బట్ట ముఖ్యమా? అనే భావన — నాగరత్నం ద్వారా కాకుండా — లచ్చి ద్వారా ఆ భవాన్ని అనునయిస్తే.. బాగుంటుందని అభిప్రాయం. కవర్ పేజీ.. నైస్

పసుపులేటి జయంతకుమార్ (సిరిసిల్లా)

9279 సంచికలో శ్రీ గుండు ఎబ్రహీమ్ దీక్షితులు ప్రాసిన శీష్యుల ఖ్యురికం లో వేటి సమాజంలో బ్రాహ్మణుల పత్రికలును వారి నిత్య జీవిత పోరాటాన్ని చక్కగా ప్రతిబింబింపజేశారు

తల్లావ్రగడ గోపాలకృష్ణ, (ఏలూరు)

పైస్సులో పరదాలు గూర్చి డా. మహిధర నాసి మోహన్ గారి కోడిగడ్డుతో తమాషాను చదివి కొన్ని విషయాలను తెలుసుకొన్నాము

ఎన్ తిరుపతిస్వామి, వేములవాడ.

"డాక్టూరి రామేశ్వరి" ముఖ చిత్రం ఎంత చక్కగా ఉందో కథలు గూడ అంత చక్కగా ఉన్నాయి.

బి. శ్రీమన్నారాయణబాబు, (ఆత్మకూరు)

ఇండికా - శరీవా

గుడివాడనుంచి డా. దత్తగారు "కెన్నబిన్ ఇండికా" వి గురించి రాశారు. కన్నబిన్ ఇండికా, కన్నబిన్ శరీవా ఒకే చెట్టు పేరులు అని ఇండియన్ ఫార్మకోపీయా, ఇండియన్ మెడిసిన్ డిస్టంట్స్ వగయిరా పుస్తకాలలో ఉంది. గంటి రామలింగం, మదరాసు.

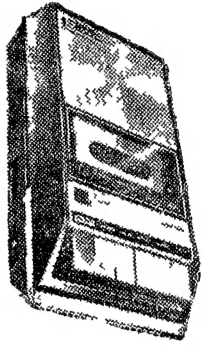
తిరిగి రిలీజ్ ముగిసి ప్రాణం
తిరుగులేని రిలీజ్ ముగిసి

కవీ విక్టర్స్ రంగుల రికార్డ్స్

రామబలిమి

నిర్మాత: యం.యస్.రెడ్డి వర్ణకళ్యాణ: పై. ఈశ్వరరెడ్డి B.A.

విజయవిక్టర్స్, శ్రీ సేషనల్ ఆర్ట్స్ విక్టర్స్, శ్రీరమణ్ మూవీస్, ప్రసాద్ మూవీస్

ఇప్పుండి... మీ కుటుంబానికొక చక్కని కానుక :

తేపురికార్డరు

నాణ్యమైనది - ధర తక్కువ
(ఉచిత బహుమతితో)

డీలరు:

సోనోవిజన్ ఏలూరు రోడ్, విజయవాడ-2.

శేనెట్ తేపు C-60 - రూ. 22-00

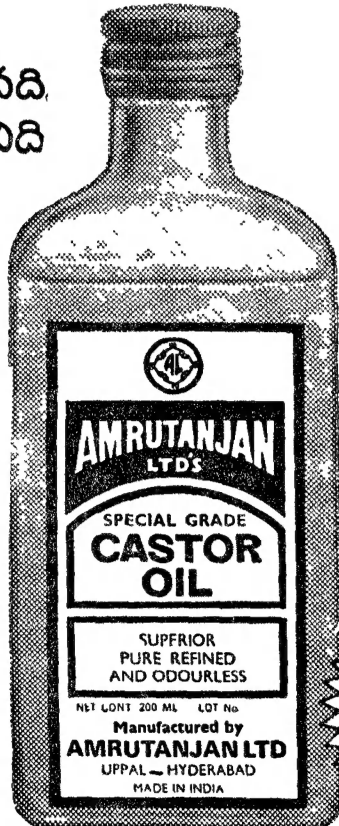
(ఎస్పూలతో) C-90 - రూ. 28-00

అమృతాంజన్
లిమిటెడ్ వారి

విశిష్టమైన

ఆముదము

శుద్ధిచేసినది
వాసనలేనిది

మూడు
పైజాలలో
అందిస్తాంది.
50 మిలి
100 మిలి
200 మిలి

అమృతాంజన్ ఆముదము

(గత సంచిక తరువాయి)

స్కూలులో పాఠ నిజంగా పాఠం
భించేమయ్యానికి 'అర్జెంటుగా
రమ్మంటున్నారండి కరణంగారు' అంటూ
పోలిగాడు వచ్చాడు.

“స్కూలు కానీ వచ్చాను” అంది
ఇందిర. పిల్లలంతా యిప్పుడిప్పుడే చెప్పేది
వివేక్ తిలకి వచ్చారు. అర్థాంతరంగా వెళ్లి
పోవడం యిష్టంలేదు ఇందిరకి

“లేదమ్మగారూ! పెద్దలంతా వున్నారు.
తమరొస్తే మాట్లాడాలంటు” పోలిగాడి
మాటలతో కాస్త హెచ్చరిక ధ్వనించింది.

“బేటీ! నువ్వెళ్ళిరా. నే నిక్కడే వుండి
విళ్ళకేదేరా కథ చెప్పి యీలాగా!”
చెప్పాడు బాబా!

“నరేపద చూడండి పిల్లలూ! బాబా
మాట వివాలి.” అనిచెప్పి పోలిగాడి వెంట
బయలుదేరింది ఇందిర

నిజమే! చాచిడినిండా మనుషులే చాలా
తీవ్రంగా చర్యలు జరుగుతున్నాయి - దేన్ని
గురించో అర్థం కాలేదు ఇందిరకి

అరుగుమీదకి అడుగు పెడుతూ
“వసుస్కారం” అంది అందరినీ ఉద్దేశిస్తూ.
ఏదో ఉరమని పిడుగు, వారి మధ్య
వడ్డల్తు న్నంభించి పోయారు ఓ శబ్దం
సేపు.

“రామ్మా...!...రా! నువ్వేనా కొత్త
టీవరుని!” అందరికంటే కాస్త రీవిగా
కూర్చున్న ఓ పెద్దమనిషి పలకరించాడు
ఇందిరను.

“అవునండీ! పిలిపించారట! అసలు వేవే
రేపు తెలిపు రోజున వద్దామని అనుకుంటు
న్నాను. ఇది మంచిదే అయింది” అంటూ
భాళిగా ఉన్న ఓ కుర్చీలో కూర్చుంది.
సభ్యత తెలియని మనుషులని తెలిపిపోయాక,
కూర్చోమనలేదని అనుకోడం దండుగ అమ
కుంది ఇందిర.

“ఏమిటి! వారం కాలేదు వూరులో
గాలంవేసి గాలిస్తున్నారట పూన్ కోసం,
ఆయాకోసం!” నవ్వుచూసే అడిగినా, ఆ
ప్రశ్నలో వ్యంగ్యం బాగానే గ్రహించింది
ఇందిర.

“చిత్రం- స్కూల్లో టీవర్లు మారా
పోతున్నారేగానీ, అయ్యలూ, పూసలూ
నూరిపోడం లేదుగదా- టీవరంటూ లెక
పోయినా ఏదో టైములో కాస్త స్కూల్లో

6 ఆంధ్రసాహిత్యవార్త 9-3-79

పండులు దూరాయా? గొడ్డు నెడకొరుగు
తున్నాయా మాడాలా వద్దా! పెద్దవారు
మీరే చెప్పండి” ఎంతో నవ్వుత ఉట్టి
పడతూ అడిగింది.

మీసంపీద చెయివేసి “చూశావటయ్యా
పట్టులపిల్ల బోరు?” కరణంగారు ముసనబు
గలిచి అడిగారు.

“దీంట్లో జోరూ. పోదూ! ఏం లేదు
కరణంగారూ! బడి మీరందరిదీ. అంతా
పెద్దలు. మీకు నేను చెప్పకలదానిని కాదను
కోండి. అయినా ఒక్కసారి ఆలోచించండి.
స్కూల్లో బల్లల్లోనూ, పిల్లలక్కని పుస్తకాల
గ్రంథుల్లోనూ, కొరీ వాళ్ళకేం లేవు.
ఇక మాలవాడలోంచి ఒక్కగానొక్కరుకూడా
స్కూల్లోకి రావడంలేదు. ఇవన్నీ మీ దృష్టి కి
ఏ తీవరూ తీసుకురాకపోవడం అశ్చర్యంగా
లేదూ!”

“అంతలాంటి ఉండేట్టిందెవరట?”
జేబులోంచి చుట్టుతీసి కొనకొరికి నోట్లో
పెట్టుకున్నాడు ముసనబు. పోలి గాని
తడదం ఆగ్నేపుల్లగీచాడు. ఇందిరకితోపంతో
పడితీళ్ళు దిగుసుకున్నాయి.

“మీ పెద్దలు దుబుతలివి వుండనిచ్చే
గదా, యిక్కడ దినరేనా వుండకల్లేది?
అయ్యా! స్కూలుకి పూర్వం, ఆయా
తక్షణం కావాలి. అవి నిర్వాలు చెయిం
చండి ముందు. స్కూలు బల్లలు దిక్కెడ
ఉన్నాయో అవి పంపించండి ముందు. అదే
సెదినేలు.” అంది చాలా ఆవేశంగా.

“జరవాత?”

“జరవాత?” చిరువస్మ నవ్వింది
ఇందిర-హాల్లోఉన్న ప్రతిబాటూ బాలికా
స్కూలుకు వచ్చేలాచేసిన నాది.” అంటూ
లేచి నిలబడింది.

“మీం పీలిపించింది ఏ మాటలు వని
వూరుకుండుక్కాడమ్మాయి...మీం చెప్పినవి
నిపు వివదానికి.”

“అసీ వింటాను చెప్పండి.”

“ఈ నెలాఖరుదాకానే స్కూలు.తరవాత
పాక కాస్తా ఖాళీచేయాలి, నేలా లోస్తు
న్నాయి. చాలారద్దీపని ఉంటుంది. కుమారు
చేవత వేరం అంటే మీకు తెలియదులే-చాలా
ముఖ్యమైనది. ఇంత మందినికీ చెబుతూ,
చేవత వంటా లూ ప్రాంతం యింకో
చోట లేదు...” కరణంగారు చెప్తుంటే
అశ్చర్యంగా వింది ఇందిర.

కౌటిగాడు

శ్రీనివాస్

కె. రామలక్ష్మి

“దానికి బడికి ఏం సంబంధం? మీ
కచేరీ చాచిడి లేదా? పక్క ఊళ్లో పంచా
యతీ అసీను లేదా? స్కూలు మూయడం
దేనికి? నా-కర్తం కావడంలేదు” ఎంత
పడుతూ అడిగింది ఇందిర.

“అదంతే- ఈ పూలు కట్టుబాట్లు
చేరు, వ్యవహారాలు చేరు... నువ్వెళ్ళొచ్చు”
కరణంగారవ్వారు.

“అమ్మాయి! నీమంచికోరి చెప్తున్నా.
అలగాజనాన్ని స్కూల్లో చేర్చుకు- అది
కుదిరేపనికాదు” హెచ్చరించాడు ముసనబు.

“మీరు స్కూలు మూయమంటే, నేను
చెట్ల కింది కూర్చోబెట్టి, పాటం చెప్పతా.
అయినా గి. ఇ. ఓ. గారు రాస్తారుగదా!”

“మీసం రాయమన్నది రాస్తారాయన.”

ఇందిర ఇక వినదల్చుకోలేదు. చెరచెర
మెట్టుదిగి రోడ్డు మీదికి వచ్చింది. ఆమెకు
స్కూలువైపు వెళ్ళబుద్ధికాలేదు. వూరంతా
కలయచూసింది. మహిళా మండలి బోర్డు
చూసి ఆ యింటిముందాగింది. అదీ కరణం

~~~~~

జరిగినకథ 3: అగ్రహారం కరణం
కూతురు మహాలక్ష్మి, వెట్టివాడి కొడుకు
కోటిగాడు చిన్నతనం నుంచే కలిసిమెలిసి
తిరుగుతూంటారు. ఓనాడు మహాలక్ష్మి
బలనంతం మీద ఆమెకు ఎంగిలి
పెడుతున్న కోటిగాడిని చావబాడుతాడు
కరణం. ఆయన బావమరిది కృష్ణుడు
వంతులమ్మలను వేదిస్తూంటాడు.
కొత్తగా ఆ వూరికి వంతులమ్మగా
వచ్చిన ఇందిరను కృష్ణ బలనంతం
చేయబోగా, కోటిగాడు వరోక్షంగా
కాపాడుతాడు. తనకు తోడుగా ఉండ
టానికి బాబాను పంపిన కోటిగాడిని,
బడిలోనేరే చదువుకోమంటుంది ఇందిర.

గారింట్లో బాగమే.

“అటు ముసలం ఇటు” అంటూ కి
కంతం వినిపించింది.

“ఎవరు కావాలి?” అడిగిందామె.

“ఈ ఊళ్లో మహిళా మండలి ఏ
వూట?” కుతూహలాన్ని తెచ్చుకుంటూ
అడిగింది.

“అదంతా తెల్లారుబామున చలుపు
దగ్గరే!” కిసుక్కున నవ్విందా ప్రాణ.

“అంటే?”

“అంటే కద. మరి నల్లెట్టురికి
కొత్తలా ఉన్నాడు!” జాలి వదల్పించింది.

“కానీ మీలాంటి వారంతా పాకరిస్తే
ఏమైనా చేయవచ్చును గద!”

“ముందా పిల్లలు వది రోజులు
స్కూలుకి వరసగా వచ్చేలా చూడవమ్మా
తల్లీ! వారంలో మూడు రోజులుండదో
టిఫరు. పిల్లల పాట భరించలేకుండా
వున్నాం” కనిపిందామె.

ఇక మాట్లాడకుండా స్కూలు చేరింది
ఇందిర. అప్పటికే బావా పిల్లల్ని పంపించి
టిఫరమ్మ కోసం వేచిచూస్తున్నాడు. వాడి
పక్కనే ఏరాయి కూర్చుని ఉన్నాడు.

“అం దా కా నన్నెట్టుకోమన్నారంటే
పూర్వం” లేచి నిలబడుతూ చెప్పాడు
వీరయ్య.

“అసలువాడిని నువ్వుకాదా!”

“కాదండీ! పోలిగాడూ వుంటాడండి
కావాలిస్తే.”

ఇదంతా అయోమయంగా ఉంది
ఇందిరకు. “ఇంతకీ జీతం దినరికి ముట్టు
తోంది?” నవ్వుమీస అడిగింది.

“జీతాలెందు కం డమ్మాయిగోరూ!
మేమంతా వెట్టిళ్ళమే!”తలగోక్కున్నాడు,
ఇదేనా చెప్పవచ్చు చెప్పుకాడదో తెలియాలి.

“నరే! నువ్వు పాయంతంలా నేను

ఈ ఊరి హరిజన వాడెక్కాలి." అంటూ
బోలెటి వెళ్ళిపోయింది ఇందిర.

"అమ్మబాబోయ్! అమ్మాయిగోరూ!
వీలేపేస్తారండి!" గట్టిగా అరిచినంత పని
చేసాడు వీరయ్య.

గడవదలు బోతున్నది కాస్తా అని "నేనే
వాళ్ళను వెలేస్తాను వీరయ్యా!" అంది
వచ్చుతూ.

చిన్నవయస్సు గుబురు మీసాలవాలున కనబడి
మరుక్షణంలో మాయమై పోయింది.

"చిత్తం! వస్తానండమ్మా!" అని
ఉత్సాహంగా వెళ్ళాడు. బాబా వచ్చుకున్నాడు
-కాస్త అభిమానంతో కూడిన పల్కరింపు
యీ బడుగు ప్రాణుని వింత కదిలిస్తుంది!
అనుకున్నాడు.

అంతా పనులు ముగించి యిళ్ళకు చేరే
సమయానికి హరిజనవాడలో కోటిగడిల్లు
చేరింది ఇందిర. అప్పటికే, ఇంట్లో అంతో
చుక్కేసుకుని వచ్చినవాళ్ళ కబుర్లతో అంతా
గోల గోలగా వుంది.

"అమ్మగోరూ! దండాలండి!
వీంకడిల్లిదిగో - ఆ కుసుకుదీపం ఉందే-
అదేనండి- యింకా కొంప చేరినట్లు
లేడండి" తాగి వున్నాడేమో - చాలా
ధైర్యంగా మాట్లాడుతున్నాడు పోలిగడు.

"వదరా- మువ్వ పద" అంటూ అటు
వైపు చెకచెక నడవడం ప్రారంభించింది.

ఆ కుసుకు దీపం ఒంటరిగా లేదు. దాని
వక్కనే కుసుకుతూ కోటిగడున్నాడు! వాడి
కింకా ఆశ చావలేదు - టీవరమ్మ వస్తారా?

రాదా? అన్న పళ్ళవి కదేవదే అటు నుంచి
ఇటు, ఇటు నుంచి అటు తిప్పి తిప్పి వేసు
కుంటూ నిద్ర కొరిగి పోతున్నాడు. పోలి
మాన గొంతు దూయించినట్లు వివబ
డ్డంతో ఏక్కడి నిద్దర అక్కడే ఏగిరి
చక్కా పోయింది నిటారుగా కూర్చున్న
వాడి కళ్ళకు ఆ చీకటివాడలో వెళ్ళదేవత,
నడిచి పమ్మన్నట్లుగా - టీవరమ్మ కనిపిం
చింది. "అమ్మోవ్! నే చెప్పలేదంటే!
అదిగో టీవరమ్మ వస్తున్నది" అంటూ
వంట పొయ్యి దగ్గర కుసుకుతున్న తల్లి
మీదకెళ్ళి పడ్డాడు అమాంతంగా!

"స్కీటా యీ పిచ్చి" విసుక్కుంటూనే
లేచి నిలబడింది. బుడ్డి దీపాలు కాస్త
పెద్దవయ్యాయి

"అయ్యబాబో! తనురేనా? నిజమేనన్న
మాట!" అంటూ వ్యక్తతూ సాకముందు
నిలబడిన ఇందిరనిదూసి అడిగింది నూకాలు.

"తమలాటోళ్ళు రాడం దేనికమ్మా!
మీరుకాన రమ్మంటే లగెత్తుకు రామా?"
ఏం చెయ్యాలో, ఏక్కడ కొద్దిపనాలో
తెలియక నానా ఇబ్బంది పడి పోయా
అంటూనే ఉంది నూకాలు.

"ఆపి పిచ్చి ముఖమా! వచ్చేసి నాకనా -
చావెట్టి పదు" హెచ్చరించాడు వీరయ్య.

"నేను రా అని పిలిచినా మీరు రారని
చెటను నూకాలూ! అందుకే నేను వచ్చాను"
అరుగుమీద చలికిలబడుతూ అంది ఇందిర.

ఈ వార్త వాడంతా పాకేసింది.
"బ్రాహ్మణమ్మలాడిన టీవరమ్మ కోటిగడి
కొంపకి రావడమంటే" ఓట్లు రోజులైనా
యింత వుండదే - అనుకుంటూ ఒకళ్ళూ
అరాగా గుంపు పోగయ్యారు.

ఇందిరకిలా ప్రచారంలాగా, తను చెప్పి
దలుచుకున్నది చెప్పడానికి సంకాచంగానే
వుందిగాని, తప్పుడు.

"మాడు! నీ మొగుడెడి? యింకా
రాలేదన్నమాట!" నూకాలుని నూటిగా
అడిగింది.

"వస్తాడమ్మగోరూ ... తమరి కొడికి
రమ్మంటాను గండ. అయ్యబాబూ!
కోటిగడు చెప్తే నాను వమ్మలేదండి ప్లీ-
నల్లని ముఖంలో దాని కళ్ళు మీల మీల
మెరిసిపోతున్నాయి. "వాడుట్టి వెధవచ్చా
నండమ్మా...వా కడుపున పుట్టనలసివోడ
కాదు-చదవాలంటాడు!" వచ్చుతుంది.

చెప్పడానం కలవాడు ఉత్తముడిగనూ,
యోగ్యుడుగా ఉన్నవాడు అయోగ్యుడు
గనూ మారని చెప్పలేము పరిసరాలను
బట్టి వారిలో మార్పు కలుగుతుంది. దీనిని
బట్టే “ఆరు నెలలు సహవాసం చేస్తే
వారు వీరోచారు” అనే సామెత వచ్చింది.
సహవాసంవల్ల మంచి చెడ్డలు వస్తాయి.
మట్టుసహవాసంవల్ల మంచివారైదుమ్మలుగా
మారవచ్చు. మంచివారి సహచర్యంవల్ల
దుమ్మడు మంచివాడుగా మారవచ్చును.
పరిసరాల ప్రభావం అటువంటిది!

ఎంత దృఢమనస్సు కలవాడయినానరే-
ఏట్టి చెడ్డ అలవాట్లు లేవాడైనా సరే
కల్లు తాగేవారి మధ్య తిరుగుతున్నప్పుడు -
మొదటో కాకపోయినా కొంత కాలానికైనా
ఆ అలవాటు వస్తుంది. దానిని తప్పించు
కోవడం సాధ్యంకాదు. ఏట్టి విజ్ఞానికయినా
ఇది తప్పదు. దీనిని బట్టియే “బలవా
నిండ్రియగమో విద్వాంసో మహికర్షతి”
అనే హితవాక్యం ఏర్పడింది. మనస్సువెనక్కి
లాగినా, యిండ్రియాబో ముందుకు
లాగుతూ ఉంటాయి.

“చదువలనడమేమిటి? చదువుకొవాలి.
లేకపోతే, యిలా వివాళ్ళు - నీ మొగుడు
చేసిన దానికి తరువాయిగా వీడూ పాలేరై
బ్రతకాలని రాసి వుండేమిటే-నీ పిచ్చిగాని”
ఇందిర నవ్వంది.

చాలామంది ఆడోళ్ళు అమెకి కాస్త
దగ్గరగా చేరు. “అయితే మాబోమ్మలకి,
బోట్వోళ్ళకి కూడా ఆ చదువురానా యీ
టీచరమ్మా!” ఒకతై కాస్త ధైర్యంచేసి
అడిగింది.

మంచి చెడ్డ మాట్లాడుతూ ఎన్నో
విషయాలు వివరించింది ఇందిర. గవర్న
మెంటు మీకోసం ఎన్నో సదుపాయాలు
చేస్తోంది. మీరెండుకు వెనక లేస్తారు.
చూడండి. మీ కుర్రాళు కూడా రేపటి
నుంచి బడికి రావాలి. లేకపోతే, ఆయాకాథు,
నేనే వస్తాను తీసుకువెళ్ళడానికి” నన్నుతూచే
బెదిరించింది.

“మరియు కామంతుల పనులెలా
గండమ్మా! ఆరురుకోరు!”

“పనివాళ్ళను పనులలో పెట్టుకోడం
తప్ప. అంతేకాదు. బీతం బత్తెం లేకుండా
పనులు చేయించుకోడం కూడా నేరం.

ద ర్శ న భ ణ

— బులును నేంకటరమణయ్య

ప రి స రాల ప్ర భా వం

ఈ విషయాన్ని తెలుసుకునే మన మహా
మునులు, నగరాలనూ, గ్రామాలనూ, వాటి
సమీప ప్రదేశాలనూ విడిచి క్యూరమ్యగా
కీర్త్యాలైన మహాపురుషులతో ఆశ్రమాలు
కల్పించుకుని, అక్కడే స్థిరపడి తమ
ఆధ్యాత్మిక సాధనలను సాగించేవారు. జనులు
ఉండే స్థలాలలోనూ, వారికి అందుబాటులో
ఉండే చోట్లలోనూ ఉంటే వాళ్ళతో
పరివరం కలిగి తీరుతుంది. వాళ్ళు
సమర్పించే మధుర, వద్యాల విదాదికి,
ఫలాల విదాదికి మనస్సు పోతప్పుదు. వాటి
ఆకర్షణవల్ల సాధన దూరమౌతుంది. అడ
వులలో వుంటేనా - ప్రజలక్కడికిరారు.
మనస్సు చేటివిదాదికి పోదు. శరీరధారణకు
రుచిగా ఉండని ఫలాలూ, మూలాలూ పరి
పోయి. తామున్న పరిసరాలనుబట్టి

తెలుసా??

“అవన్నీ చదివితేకూడా తెలిసేది! మీతో మీ
పిల్లలనేనా చదివించుకోవాలన్న బుద్ధి
కలక్కపోవడం మహా దారుణం నూకాలా!
నీ కొడుకు పాలికాడే అవ్వాలనా నీ కోరిక?”

“లేడండమ్మగోరూ! లేదులేదు... అమ్మ
గోరూ! వాడు నాగుండాల. యీ బ్రతుకు
వాడేకొద్దు. కానీ ఎలా? పట్టుక పుట్టేసి
వాక రాతెవరు తప్పిస్తారండమ్మా? సలి
కాపు కాకపోతే సేద్యగడైనా బాగుంటుందని
పిస్తుంది. కానీ ఎలా? భూకామందు దయ
తలవాం. కాలివ్వాల. అది చేసుకోవాల.
అదెలా చేసుకొంటాడమ్మా! కామందు
పాలంపని చేయాలిగందా!” స్వగతంగా అన
ఆలోచనల విదురుబోదురు తరంగాల
తాకిడుని చెప్తుంది నూకాలు

“ఏటే పంచాయతీ వామిదే” దగ్గిరకి
వచ్చేదాకా ఎవరున్నదీ కనబడని వెంకన్న
పెళ్ళాంపెద అరిచాడు.

“మాడండమ్మా! ఆ చుక్క లేకపోతే
కొంపకేరాదు. ఇంటికాడికి పోవాలన్న ధ్యాస
కంటే - కల్లు సాక కాడకనే చస్తా డెంత
సేపూ! వాడు ఏం చేస్తాడమ్మా! ఏం చెయ్య

తను సాధన కొనసాగుతుంది.

అరణ్య జీవితానికి అలవాటు పడినవారు
నగర వాసులను చూచి తుచి అయినవాడు
ఆ తుచి అయినవాడిని ఏవగించుకొన్నట్లు.
స్వేచ్ఛా విహారి బంధనంలో ఉన్నవారిని
చూచినట్లు నిరాదరణనే వెల్లడిస్తారు.
వారికి జనులతో నిండియున్న ప్రదేశం
నిప్పు అంటుకొన్న గృహంవలెనే కావవస్తుం
దని మహాకవి కాళిదాసు శాకుంతలనాటకంలో
“జనాకీర్ణం ఘన్యే హృతవహ పరీతం
గృహమివ” అని పింతో స్వభావికంగా
వర్ణించాడు.

మానవుల పైని పరిసరాల ప్రభావం బాగా
పనిచేస్తుంది. బాగుపడడానికిగని చెడిపోవ
డానికిగని పరిసరాలు ముఖ్య కారణం. పరిస
రాల విషయమై భద్రత ఎంతో అవసరం ★

లేడు” కసిగా కోవంగా అంది నూకాలు.

“అందుకేగదమ్మ మా బ్రతుకు లిలా
తెల్లారాయి...” వస్తున్న ఏడుపుని దిగ
మింగుకుంటూ కళ్ళొత్తుకుంది నూకాలు.
అ చీకట్లో నీరు కమ్మిన దాని కళ్ళలో
దిగ్భ్రాజిర ఏర్పడింది. ఓ కంట కన్నీరు. ఓ
కంట కరిమంటలాగా వుంది దాని ముఖం.

“వెంకన్నా! నేనెవరో తెలుస్తోందిరా?”

“దండాలు టీచరమ్మా! వీరాయికి చెప్పా
డంట పోలిగాడికి తెలుసుంటు...”

“ఏమని?” సమాధానం ఏం వస్తుందో
సని భయపడతూ ఎదురు చూసింది.

“అదేంటి! మీరు టీచరమ్మంటూ,
మూల మాదిగోళ్ళంతా బళ కెళి తీరాలన్నా
రంట. బలే - బలే. పాలం పన్ను కుగం
అగిపోతాయి కద - ఆ మామలతో!”

“రేపట్నంవి నీ కొడుకు బడికి రావాలి.
వాడితోపాటే అక్కడి పిల్లలంతా రావాలి.
అది చెప్పిపోడానికి వచ్చాను” లేచి
నిలబడింది ఇందిర

“చిత్రం! పెద బాబు చెవిన కాస్త
యీమాటవేసి...” నసిగాడు వాడికి తాగిన
నిషాత్తున ఎవరో కొట్టినటు దిగిపోయింది.

"ఏ! నీ కొడుకుని బడికి పంపించుకుంటున్నావు? నీదబబు చినబాబు సరసాలా? పిగ్గులేదూ."

"చిత్రం! అయినా వారున్నంటున్నాం కదండీ! ఓ మాట చెప్పకపోలే మాటాస్తా దని భయంకడమ్మా!" వీరాయి వెంకన్న అరపున బదులు చెప్పాడు.

"వీరాయి! వారి పాలాలున్నవి పండం చేది మీరు. బస్తాల కెత్తేది మీరు. మరీ వాళ్ళ మిమ్మల్ని అడిగే చేస్తున్నారా వాళ్ళ వస్తు...మీరిలా చెప్పకేంద పడివుండండి- కొన్నాళ్ళకి మీకంటే బంటువులే నయం అని మీకే అనిపిస్తుంది."

"చిత్రం! ఇప్పుడునుంటుకు? అంత కంటేనా? అమ్మగారూ! ఏం మాట రాదండీ! కోటిగాడ్డ వే పంపుతానమ్మా... ఆ చదువువల్ల ఏం లాభమో నష్టమో నాకేం తెల్లదుగాని, వాడికి ఏదో అయిపోవాలి సుంది. అది తెలుసు..." ఎంతో సంతోషంగా నూకాలు భుజంతట్టింది ఇందిర. అది కుంచించుకు పోయింది. "ఈవరిలా చేస్తే తదిలేస్తారమ్మా! యీ వూరు మాయదారి ఊరు." వినీవినబడనంత నెమ్మదిగా అంది.

"మీరంతా నావక్కాడం లే; నే నెందుకు

కోటిగాడు

పోసివారి? రారా-వీరాయి" అంటూ వచ్చినదారిచే వెక వెక తిరుగు నయనాం ప్రారంభించింది ఇందిర.

* * *

విప్రుడు నిద్రపోయాడో తెలియదు. కోటిగాడు నిద్రలో అలా సలసలాస్తూనే వున్నాడు. వాడు వూహలోకాల్లో తలపోతున్నాడు. ఇల్లాళ్ళూ దూరంలోంచి చూసి ఆనందిస్తున్న విందు తనముందు కెనరో "ఇంద" అని తోస్తున్నట్టుంది. వాడికి. వాడికి వూహ తెలిశాక తొలిసారి రోటీన్ తప్పాడు - చెరువుచేనే పరిగెత్తలేదు. "అమ్మోవ్- ఛద్వెట్టు" అంటూ ఇంకా వెళ్ళి రకుండానే- మూలాలు వేధించడం ప్రారంభించాడు. వాడి ఆతుతకి నవ్వు కుంది ఆ పిచ్చి తల్లి. ఆమె కెంతో సంతోషంగా ఉంది, తన కొడుకు చదువుకుని పైకి రావాలంటున్న యింకో ఆడది కన్పించేసరికి.

"అబ్బ చాల్లేవే. నాకు మంచి చొక్కాయివ్వు. పరికా బలనం కావాలి..."

"అవన్నీ అయ్యగార్చేడిగి సాయంత్రానికి తెస్తాలే కోటి... ముందు అయ్యగార్చి

దండమెట్టుకుని పోదువుగాని-అమ్మాయిగా రొస్తారుగండ పద పద" అంటూ పాక తలుపులు జేరవేసి పనిలోకి నడిచింది- కోటిగాడు తల్లి వెనక నడుస్తూన్నాడన్న మాటేగాని, వాడి మనస్సు అక్కడలేదు "బాబా యీపాటికి సమాజ్ చేపేసుకుని వుంటాడు. నాకు బాగా చదువు రావాలి. ప్రార్థించి వుంటా. టీవరమ్మ రడిగిన ముత్యంలాగా సెద్దంగా వుంటారు, ఫిల్లం రికకోసం చూస్తూ ఎంత మంచి టీవరమ్మను సంపాదించేవడి వూరికి!" అనుకుంటున్నాడు.

"ఏ! టా కోటి! అలా నవ్వుకుంటున్నావు! జాగ్రత్త బాబూ! చదువులు పెద్దొళ్ళ గొడవలు బాబూ! యీవూట మాడు- మనకి నవ్వడంలే చక్కా వచ్చేద్దువుగాని" అంటున్న అమ్మ మాటలు వింటూ వుంటే విప్రుడూ లేచిది కోటిగాడికి కోసంవచ్చింది "నువ్వంటే - కష్టమైతేనే? దూడల్ని మేవడం, కర్రలు మోయడం కష్టంరాదా! నేను చదువుకుంటాను. చాత కష్టమైనా!" అంటూ తల్లిని చాటుకుంటూ గబగబ నడిచాడు ముందుకి.

"ఓరో! ఫింత పొరుష మొన్నిందిర-రా. బాబు గొడ్డచావడి దగ్గరే వుంటాడు. అందరం సోయి దండ మెట్టుకుందాం" అంటూ యింటివెనకవేపు నడిచింది.

"ఏలే నూకి? అరె, ఏరోయ్! సంరానికి ముస్తాబునట్టున్నావు! ఏంటిడ!" గడ్డిసిరి విప్రుడూ నవ్వుతూ అడిగాడు వెంకన్న.

ఒక్కళ్ళందరేపు తండ్రి ముఖంలోకి చూస్తూ వుండిపోయాడు కోటి.

"నానీవూట బడికి పోతున్నావయ్య" అన్నాడు కోసంగా.

"నిన్నటివంగతి నిన్ననే ఒక్కేసుకుంటాడు నీ బాబు. లాగినోడి మాటకి విలకడేదిలే, పదరా" అంటూ కొడుకు రెక్క నట్టుకుని ముండువాలోకి అడుగుట్టింది నూకాబా.

"వచ్చినప్పావులే చారెడు పొద్దెక్కాక"

"అమ్మగారూ! కోటికి బడికెడతాడంట." ఏదో తప్పు చేస్తున్నట్టు అడిగింది నూకాలు.

"ఏవే! యీ చొడ్డం!" భూవ్రసం చంతో తొలిసారి విప్రుడూ వినని ఫింతవార

ఆంధ్రపత్రిక

సిద్ధార్థినామ సంవత్సర వృష శాస్త్రీయ

పంచాంగము

వెలువడినది

దైవజ్ఞ చిన్నామణి శ్రీ ఎడవరి చినకృష్ణమూర్తిశాస్త్రి
భాషా ప్రవీణ శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి శోధరులచే గుళించబడినది

తెలుగునాట ప్రతి యింట వుండవలసినది

ప్రతులకు వెంటనే ఆంధ్రపత్రిక విజయము సంప్రదించండి.

వెల : ప్రతి 13 రూ. 2-00

—మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక.

విన్నట్టు బుగటా నొక్కకుంటూ అలాగే విలబడి యారు. సూరమ్మగారు.

“టీవరమ్మగారంపించ మన్నారండి. తవరి కాటికి దండం పెట్టి పోతాడండి” భయపడుతూనే చెప్పింది మాకాలు. ఈవిడే ఇలా అంటే, యింకసలు కరణంబాబు మళ్ళీ కంటి తీర్చాడని మాకాలు భయం.

“చాల్సలే నే మాకాలు. చదివి గొడ్డు కాస్తే అవేం పాలెక్కునిస్తానుటే” లోవరికి చక్కాపోయామె.

“కోటి! ఎందుకొచ్చిన గాడవరా!” అన్న మాకాలు మాట పూర్తికాలేదు - కోటిగడు పరుగు లంకించుకున్నాడు. “కోటి-ఒరే ఆగరా” అంటున్న తలి మాట వాడికి చాలా అనన్యంగా వినిపించింది తొలికిరి.

‘పిదప రోజులూ, పిదప బుద్ధులూ విన్నారా ఇది?’ అంటూ భర్తకి కాసీ గ్లామతోపాటు కోటిగడి మూలు వార్త కూడా అందించారు సూరమ్మగారు. అంతే కాస్త కారం తిన్న కోటిలా పున్న కరణం గారి మనస్సుకి వార్త యింకాస్త చిర్రెత్తిం చింది.

“ఏమిటి?” అన్నాడు గద్దించినట్టు.

“అదేనండి! మన వెంకడి కొడుకు లేడూ కోటిగడు, వాడూ చదువుకుందుకి మూర్ఖుడికి వెడతాడట. యింత విద్యార్థం ఎక్కడైనా వుందా?” తీరుబడిగా గడవ వానకుని కూర్చుంటూ చెప్పడం ప్రారంభించారు.

“వాడి కొడుకూ అదే బడి. మన మహాలక్ష్మి అదేబడి. ఎక్కడివ్యాయనండి! ఇక ఉపం నీచం అంటూ లేదా? ఎవరాలు వ్యవహారాలూ మంట కలిసి పోడమేనా ఏమిటి?” పాగతీశారు.

“కాసీ ఇచ్చి ఏమిటే ఈ నణుగుడు? ఇంతకీ సువ్ర చెప్పదలచుకున్నదేమిటే?” విమర్శకుంటూ అడిగారు.

“వాడిని నీలిని నాలుగు కూకలేస్తారని గావి, నామీద విరుచుకుపడతారని కాదండి! వాడమ్మలో చదివితే నేను మాలక్ష్మిని మోనిపిస్తాను. అయినా వస్తేవచ్చింది యిదేం మొండి పుటమండి బాబూ!”

“అసలే పనులు తొందరలు. నీ సాద మాను - వెళ్లి వంటింట్లో తగలడు” అంతమనిషి అమాంతం వాలుకుర్చీలోంచి

లేచి నిలబడి “నా చేతికర్కటా” కేకవేసారు.

మారు మాటాడకుండా చేతి కర్కటం దించి లోవరికి జారుకున్నారు సూరమ్మ గారు. “శివ శివా! తిరగేసి కొట్టు బాబూ!” అన్న పన్నాసిగడి సలహాల వుంటే, సూరమ్మ గారి సలహా కోటిగడు సదుపక్రమంగాదు “అదెలాగేనా నూసిపించాలి. ఇక లేనానే - తన కుండనపు బొమ్మకి, యీ మాల వెధవకి తేడా వుండకుండా పోదూ! ఎంత అవతిష్ట! కానీ తీరా భర్తగారు చేతికర అడిగేసరికి చావ చంపుతారో ఏమోరా బాబూ! అన్న భయం ఆమె గుండెతో, గూ- కట్టుకోక పోలేదు. “ఏమండీ! వెంకడికి చెప్పండి చాలు వాడే నాలుగు తంతాడు. మీరు చెప్పి చేసుకోకండి ఆ పాపం మనకెందుకు?” చెక చెక మెట్టు దిగుతున్న భర్త వెంబడిపడి చెప్పిందే చెప్పిం ప్రారంభించిన భార్య ముఖంలోకి చూస్తూ “పిరికి నన్నానీవే! పిరికినన్నానీ! మళ్ళీ వకటిగారి నాతురు! అందుకే కాబోలు కరణానికి నీతుల వల్లిస్తోంది...” సపుక్కుంటూ మెట్టు దిగేసి నిరటివైపు పడిచారు.

* * *

“అరే! కోటి అప్పుడే వచ్చేవావే రారా!” దింతో ఆస్యాయంగా లోవరికి అన్యాయం చింది. మూలు బల్బలు వచ్చే శాయి. దింతో ఉత్సాహంగా టీవరమ్మతో పాటు నీరాయి తో పాటు బల్బలు తుడిచి

సరిచేస్తుంటే కోటిగడి మనస్సు కొత్త పల్లవి పాడుతుంది.

“ఏరా! నీకు అసలు అక్షరా తెలుసా?” సపుక్కు అడిగింది ఇందిర.

“తెలుండమ్మ... అమ్మాయి గోరు మాపిస్తారుకద. ఇదిగో...” అంటూ టీవరమ్మకి కాస్త దూరంలో మోకాళ్లమీద ఆనుకుని ‘అ’ రాశాడు కోటి. దాన్ని చూసి గట్టిగా నవ్వుడం ప్రారంభించింది ఇందిర.

“ఒరేయ్! అమ్మాయి గారిలాగే నేర్పారా?” తలూచాడు

కోటిగడ్డే లేవదీసి, రాసినదానికి తల నైపు కూర్చోబెట్టి ఇన్నడు చూడు! ఇలా ఉండాలి “అ” అంది సపుక్కునా. సిగ్గుపడిపోయాడు కోటి.

“అమ్మాయిగారి పక్కగా కూర్చుని నేర్చుకుని ఉంటే ఇలా సరిగ్గా నవ్వేదిరా. కానీ.. దూరంగా ఎదురుగా కూర్చుని తల కిందులు చూశావు. అలాగే వేర్చుకున్నావు. ఫరవాలేదలే. నాల్గోరోజుల్లో - నీ కన్నీ అక్షరాలు నేర్పేస్తాను.” అంది సంతోషంగా ఇందిర.

కాసులో పిల్లలు నద్దుకుని విలబడ్డారు. కోటిగడికేసి కొందరు దొంగ చూపులు చూస్తున్నారు. కానీ, ఇందిర ఇవేం గమనిం చడంలేదు. ఆ లో వాడిట్ట అవ్యాజ మైన అభిమానం పొంగింది. ప్రార్థన చేయించింది.

ఇంతలోనే బడిమందు వెంకన్నవచ్చి లబడ్డాడు.

“అమ్మగారూ! కోటిని వంపించేయం న్నూ!” చేతులు జోడించి అడిగాడు.

“అదేంరా! నీ కొడుకు చదువుకోడం కిష్టంలేదా? చూడు వాణ్ణి” చెయ్యి లాపి అందరిమధ్య వింతో ఆనందంగా లబబడివున్న కోటిని చూపించింది. వెంకడి క్షణం చెమర్చాడు. కానీ యంతలోనే మీండిగైర్యం తెచ్చుకున్నాడు.

“వాడికి చదువెందుకండమ్మా! వంపం చెయ్యండి. అయ్యగారు కోపంచేస్తున్నారు.”

వచ్చుతూ “అలా చెప్పమరి!” అంది ఇందిర.

“ఏరా నీ కొడుకు చదివి కలెక్టరువు తాడా? పెద్ద ఉద్యోగంకెడతాడా? గొడ్డ కాద పడివుండక ఏంటి పొగరు?”

“అన్నారా కరణంగారు” అడిగింది ఇందిర.

“అమ్మగారూ!” పరిగ్గా జరిగింది జరిగినట్టు చెప్పేవరికి ఆశ్చర్యం వేసింది - వెంకన్నకి.

“అలాగే అంటారా! మీ మీద బ్రతికే తాళ్ళు. చూడు వెంకన్నా-నువ్వు కాకపోతే ఇంకో పోలేరు వస్తారాయనీకీ. కానీ, నీ కొడుకు పైకి రాడం యిష్టంలేదా అనువగారికి?”

“మా యజమానులని కాదని మేం ఏలా బ్రతకగలం తల్లీ! నిదో ఆకపడ్డాడను కున్నామనీ, యిలాంటి గొడవనుందని తెలియదమ్మా! పొరపాట్లై పోయింది.

మంచి

* కవిత్వం

* విమర్శ

* కథలు

చదవాలంటే

భారతి

వంపేయండమ్మా! లేకపోతే అయ్యగారు వాడినే కాదు, నన్ను చితక పొడిచేస్తారు.”

బ్రతిమాలుతూనే ఉన్నాడు. ఈ లోగానే చేతిలో పలక వేలకేసి కొట్టి, క్లాసులోంచి దూసుకు పారిపోయాడు కోటిగాడు.

వాడికి దుఃఖం పొంగు కొచ్చింది.

“అందరి పిల్లల మీదా తల్లికి తండ్రికి హక్కు వుంటుంది. నామీద ముటుకు అందరికీ!” కోపం కట్టలు చెంచుకుంది కోటిగాడితో. ఉండేలుబర్బతో కనిపించిన పిచ్చికినీ, కాకినీ, ఉడతనీ నేలకరిపిస్తూ కసిగా చెట్టు పుట్టులూ తిరగడం మొదలు పెట్టాడు.

ఏదురు చూడని ఈ పరిణామానికి ఇందిర కూడా ఆశ్చర్యపడింది. “కోటి

ఒరే” అంటున్న తండ్రి మాటలు భాతరు చేయకుండా ముందుకి బాణంలా దూసుకు పోయిన కోటిగాడి కేసి చూస్తూ ఉండి పోయింది ఇందిర.

“చూశావా?” అంది.

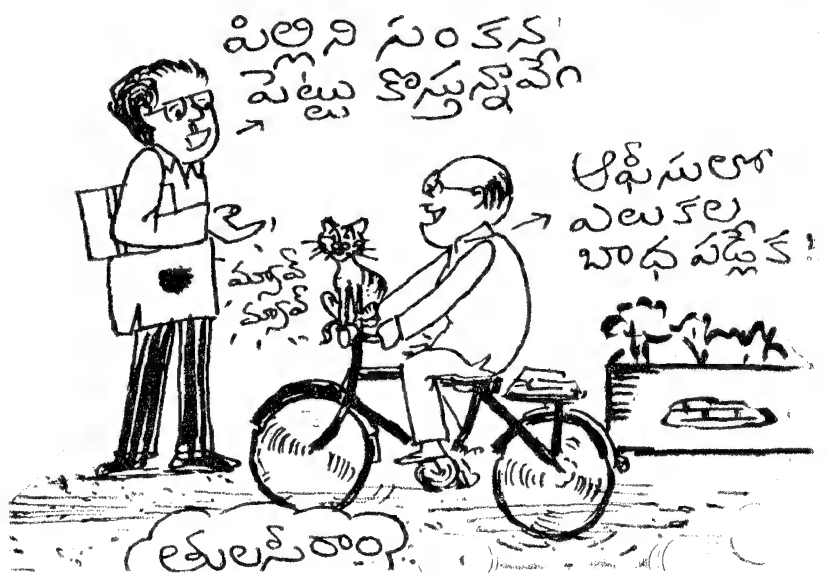
“పరసాలేదమ్మగారూ! కోపంపోతే, ఆఖరికి వాడే ఇంటికొస్తాడు.” అన్నాడు వెన్నుదిగా వెంకన్న.

“మనిషికి కడుపు. ఆకలి తీరితే చాదు వెంకన్నా! బురకి కూడా ఆకలేస్తుంది. చూడు వాడికివూట మార్కెడయంతోపాటు మార్కెట్లో అమ్మించేలా చేశావు. వాడు నిన్ను క్షమించడు. అసలేబిడ్డా యిలాంటి తండ్రిని క్షమించడు! వెంకన్నా వెళ్ళు. వాడెక్కడున్నా ర్కాతికి ఇంటికి తీసుకురా. నేను వచ్చివెళ్తాను.” అంది.

అలా అందే కానీ, ఇందిరకి వాడు తిరిగి వస్తాడనిపించలేదు. లేతమనస్సుకి బలమైన గాయంతగిలింది. దాన్ని కాలమే పరిచేదు కలదు - అనుకుంది.

“రండి యిక్కడ పాతాలు చూద్దా.” అంది కానీ, క్లాసు క్లాసుతా పిండిబొమ్మ ల్లాగా అయిపోయిన పంకతి గ్రహించక పోలేదు ఇందిర. పాపం! వసివాళ్ళకి వెంకడి కొడుకు అంటరాని వాడనే తెలుసు. కానీ, చదువుకోకూడదనీ యివ్వడే తెలిసినట్టు యింది. “ఈ వూట కూర్చుని వీళ్ళ చిన్న మనసుల్లోంచి యీ వికృత్యపు భావన తొలగించాలని నిర్ణయించుకుంది ఇందిర. కానీ, పిల్లలకి పాతాలు చెప్తూన్నంతసేపూ ఆమె మనస్సులోంచి కోటిగాడు అప్పి పోలేదు. వాడు చేతకాని కోపంతో, పలకని నెలకేసి కొట్టినప్పుడు, వాడి కంటి కొనం జోగడిన నిస్సహాయత, విరేధం, ఇందిర మనస్సులో బాధాకరమైన ముద్ర వేసే శాయి. ఎలాగేనా వాడికి చదువు చెప్పాలి - ఏలాగేనా వాడిని మనిషిని చెయ్యాలి- అనుకుంది. ఆ క్షణంనుంచి దారులు వెతుకు తోంది ఇందిర మనస్సు. మనిషిమీద మనిషి కింత అధికారమా? ఆమె గుండెలు ఆవేద నతో మండి పోయాయి. ఏ కన్ను తల్లి బిడ్డకి ఇలాంటి గతి పట్టకూడదు - పట్ట నివ్వను. మనసు ఉంటే మార్కముంటుం దని కోటిగాణ్ణి సాక్ష్యంచేస్తాను అనుకుంది. మనస్సు తేలికపడింది.

(ఇంకా వుంది)

గండ్డిపిట-

హుషారుగా, సరదాగా ఉంది జనం గుంపులు గుంపు గా కూర్చుని ఉన్నారు. విలబడి ఉన్నారు తిరుగుతున్నారు

సన్నటి దిండ మధ్య సుధ్య సూర్యుడికి ముబ్బులడ్డం వచ్చి, చల గా, వియిర్ కండిషన్ చేసినట్లు అవుతోంది వాతావరణం

ఏకొక్కటి చక్కటి రోజు.

దిరుగుకండా కూర్చున్న కుటంబాన్ని చూస్తున్నాడు రమణ.

ఒక యిరవయ్యేల అమ్మాయి, నడి వయసు ఆధవాల్లిద్దరూ, వదేళ్ళ కుర్రాడొకడూ, బదేళ్ళ కుర్రాడింకొకడూ.

ఆ అమ్మాయి అందంగా, నాజాగ్గా, చీరల అడ్డర్ టైట్ మెంటులో మోడల్లా ఉంది. కాలేజీలో చదవుకుంటూ ఉండవచ్చు అయినా ఇంకా చిన్నతనం పూర్తిగా పోయినట్లు లేదు పిల్లలతో సమానంగా ఆడుతోంది. నవ్వుతోంది స్వేచ్ఛగా, కేర్ ఫ్రీగా.

తదేకంగా చూశాడు రమణ.

“ఇంత చక్కగా ఉంది ఈ అమ్మాయి పేరేమియి ఉండొచ్చో?”

నుందరి... మోహిని...

ఉహూ... నవ్వులేదు. !

ఓ షణం ఆలోచించాడు. !

లేతకువచ్చ వాయిల్ చీర, ప్రకృతి కళ్ళలా, వనోపతలా ఉందా అమ్మాయి.

వసంత !

కరెక్ట్ ! వసంత ... నిజంగా వసంత ఋతువు లాగే ఉంది.

తృప్తిగా చూశాడు

వసంత, బాల్ విడుతుతోంది. పిల్లలు సరగెత్తుకెళ్ళి దాన్ని తెస్తున్నారు.

మళ్ళీ విడుతుతోంది

పిల్లలు నడుగెడ తున్నారు.

మళ్ళీ ..

బాల్ దూరంగా వెళ్ళి ముళ్ళ పాదం మధ్య పడింది.

దాన్ని తీయడం పిల్లల చేత కాలేదు.

వసంత వ్రయత్నించింది, ఉహూ... రాలేదు.

మకుమారంగా ఉన్న వసంత శరీరానికి గుమ్మకంటున్నాయ్ మున్న

నిస్సహాయంగా రమణ వైపు చూసింది.

9-8-79

కనంతా / నవీరమిలు ?

రమణ గర్వంగా అడుగులేస్తూ వెళ్ళాడు.

నిచ్చుకోవంగా ఆ పాదలోకి వెళ్ళి బాల్ తీసుకోవచ్చాడు. ఒళ్లంతా గీరుకుపోయింది. రక్తం చారడం గా కారుతోంది.

అయితేనేం ! వసంత కళ్ళలో ఆ తృప్తి, ఆ మెప్పదలా చూడ్డానికి అలాంటి మన కార్యాలెన్నో చేస్తాడు.

“గట్టిగా విడుతు అమ్మయ్యా ! మరి దగ్గర దగ్గరగా వెళ్ళా” అంటూ విసుక్కుంటున్నాడు పెద్దకుర్రాడు.

“నా చేతులు నెప్పెడుతున్నాయరా, ఇంతకంటే గట్టిగా వెయ్యలేను” అంటోంది వ. త.

కల కరిగి పడింది. నిద్రనంగా నవ్వు కున్నాడు రమణ.

ఒక్క షణం నేపు పొంటి.

ఈ అంబులు ఇప్పటిది కాదు. చిన్నప్పటినుంచి అంతే. అందమైన అడవిల లై వర్షి చూసినా, వాళ్ళ తనని విదోకోరావని, తను తీర్చాలని ఉబలాటం

కానీ ఈ పాతికేళ్ల జీవితంలో, అంత

అద్భుతం విన్నదూ వట్టలేదు విన్నోపార్లు ఆశాభంగం పొందాడు అంత మాత్రాన తను కలలు కనడం మానడు. ఇది తన జీవిత ధ్యేయం

వసంతా వాళా కూడా తెచ్చు కున్న టిఫిన్ బాస్కెట్ తెరిచారు తెరిచి పార చూడటం సభ్యత కాదని చక్కటి తిరిగి కూర్చున్నాడు రమణ

ఆ పెద బొమ్మ నిశ్చలవదానికి వెళ్ళాడు. ఈ లోవలే తినడం మొదలెట్టారు అంగరూ ఏవేవో కబుర్లు చెప్పకుంటున్నారు. జోకులెసుకుంటున్నారు నోట్స్ స్టేట్ పెట్టుకుంటున్న వసంత ఫక్కున నవ్వేసింది. కొరబోయింది

“నిశ్చల తగు నిశ్చల తగు ...” అంటున్నారు ఆ అడవాల్లిద్దరూ నిశ్చల ?

వసంత తన వాటర్ బాటిల్ నైపు చూపింది

అర్థంచేసుకుని తను వెళ్ళి నిశ్చలంది చాడు వ్యర్థంగా రెండు గుక్కలు తాగి,

దేహాపుష్టికి ఆరోగ్యానికి
మండితే డిగ్రీహాలిదారులవారి

జీవామృతం

1898 నుండి ప్రసిద్ధి గాంచినది

ఆయుర్వేదాశ్రమం
శ్రీమద్రామమూర్తి
మదరాసు.

డా.పి.వి.కె.రావ్, B.A., నెక్స్ట్ ఫెషన్

వైద్య విద్యార్థి - వైద్యవార్య
హస్త ప్రయోగం, సరముల బల
హీనత, అంగము చిన్నిదగులు,
శుష్కత, అమలము, తుక్కునష్టము
అధిరోగములకు, మూత పిండ
రూపులకు శాస్త్రీయ చికిత్స
శుద్ధి ద్వారా కూడా చికిత్స గలదు.

రాఫూస్ క్లినిక్,

టి.వి. రోడ్, చెవలి, పోస్ట్ : 700.

జంకా పొడుగు ఎడగండి

2"-8"

సూత్రం శాస్త్ర పద్ధతులలో
వ్యాయామములతో ఎక్కువ
పొడవు కంటి. ఆరోగ్యవంతులు
అవండి. స్త్రీ, పురుషులకు ఎల్లా
రకం అమలమైనది. దీని వంటి
కోర్సు, లేక పుస్తకం మరొకటి
ఎంతమాత్రం లేదు. వివరములు

హిందీలోగాని, తెలుగులోగాని ఉచితం.

TOTAL HEALTH (P.M.)
KINGSWAY DELHI - 110009.

74 సం.గా అఖండ ఖ్యాతిగాంచిన

నారసింహాలేష్యం

రంజిత్రాస్ట్రోమోమూర్తి
అన్ని రకములైన (ముఖ్యముగా ఎరుషం)
బంహనలను పోగొట్టి రక్త పుద్ధిని,
పుష్టిని కలిగింను వాటికరము.
1 డబ్బా రు. 8-25 సెన్స్ ప్రత్యేకము

పి. శి. ఏ. ఆంధ్ర కో.,

పెరిదేవి 523273 [ప్రకాశం జిల్లా]

క్యాట్టాగు ఉచితము. కోరినవారికి
విజ్ఞప్తిగా భవబదురు.

వసంతా నీ పేరేమిటి?

తేరుకుని, రమణవైపు కృతజ్ఞుల పూర్వ
కంగా చూసింది వసంత.

చాలు. తనకీ తప్పి చాలు.

"ఏందుకురా వద్దంటుంటే చూడు
నాటర్ బాటిల్స్ తెచ్చారు? లాగడానిరా,
స్నానం చెయడానిరా ఇన్ని నీళ్లు?"
అంటోంది వసంత.

ఫోటోనీ ఫుల్లి చెదిరిపోయింది.

అవును అనలు ఏ అమ్మాయైనా తన
సహాయం ఏందుకు కోరుతుంది? ఏం
ప్రత్యేకత ఉంది తనలో? తను సగటు
మనిషి. మామూలుగా ఉంటాడు. ఎన్ని
సార్లు పరిచయం చేసినా, విప్లవీకర్తని
కొత్తవాడిలాగే కనబడతాడు తను. సాదా
స్వాంట్టూ, సాదా షర్టు. కనీసం స్వాషన్
బుల్ గా ఉండాలని బెటేబాటనో కట్టు
మంటే, టైలర్ టైట్ స్వాంట్టూ,
బెల్టా కాకుండా మధ్యస్థంగా కుట్టాడు.
సాదా! అలాగే తను పూసనా కాదు.
ఆసీసరూ కాదు. కేవలం గుహాస్థా.

ఈ గుహాస్థానికి ఒకే ఒక్క కోరిక...
ఆందమైన అమ్మాయి తనకేదన్నా కోరితే
తీర్చాలి... ఈ కోరిక తీరదు తనకు.
ఎన్నాళ్లనుంచి, ఎన్నేళ్ల నుంచి ఎదురు
చూస్తున్నాడు తను!

ఏవరో ఇద్దరు కాలేజీ కుర్రాళ్లు - స్టైన్
కటింగూ, ముప్పయ్యయ్యదండగుళాల బాటనో
స్వాంట్టూ, ఈనె పుల్లల్లాంటి పర్చ
వాలిటీలు; ఇటే వస్తున్నారు.

బాగా దగ్గరికి వచ్చాక వాళ్ల ఊహ
అర్థమయింది.

వసంతకి దగ్గరగా వస్తున్నారు వాళ్లు.
ఆడవాళ్ళూ, చిన్నపిల్లలు, తప్ప మొగ్గె
వరూ లోదులేరు కదా అని ధైర్యం వాళ్లకి.
మొగ్గె వరూ లేదా?

సడెన్ గా తను వసంతకి గార్డియన్
అయినట్లు విసిరింది.

కుర్రాళి ద్వరూ మరి దగ్గరగా వచ్చారు.
కర్త కర్రంగా విసబడింది వాళ్ళు
కూసిన కూత.

ధైర్యంగా, వసంతకు రెండు గజాల
దూరంలో కూర్చున్నారు.

ఏదో పేలావన, ఏవో నవ్వులు.

వసంతా వాళ్ళు తేలి వచ్చి తన వక్కన
కూర్చున్నారు.

"అనీ సివిల్ జెడ్ బాస్టర్డ్స్" అంది
వసంత తనతో.

"జాగ్రత్తగా మట్లాడు" అన్నాడు
వాళ్లలో ఒకడు.

వసంత తన వైపు చూసింది.
ఆ చూపులో ప్రార్థన, సంకేతం.

అంతే!

తను లేచాడు.

తెలుగులో కృష్ణలాగా, హిందీలో
ధీరేంద్రలాగా, ఇంగ్లీషులో క్లింట్
ఈస్ట్ వుడ్ లాగా.

ఫెడీ! ఫెడీ! ఫెడీ!

వసంత కళ్ళలో ఆరాధన.

"మిరిద్దరే వచ్చారా?" అంటోంది
వసంత ఆ కుర్రాళ్లతో.

"మేమిద్దరమేవచ్చాం. చాలాసేపయింది.
ఇంక వెళ్లిపోతున్నాం. మీరింకా ఉంటారా?"
అన్నాడు వాళ్లలో ఒకడు.

"నాలుగింటి తర్వాత బయలు దోసితాం
మేము. బాగా చదువుకుంటున్నావా
ప్రసాద్?" అని అడిగింది నడివయస్విది.

"బాగా. చదవడమేమిటి? కాలేజీలో
విప్లవదా నమ్మకాదు నమ్మ" అంది
వసంత.

అతను కొదిగా సిగ్గు పడ్డాడు.

"నవ్వుమండి!" ఇద్దరు కుర్రాళ్ళూ
నమస్కారం పెట్టి బస్ స్టాప్ వైపు
నడిచారు.

స్నేహితులన్నమాట.

ఫ!

తనకెప్పుడూ ఫస్ట్ క్లాస్ ఫస్టు రాలేదు.
ఫస్టుకా నూ రాలేదు. కనీసం సెకెండు
క్లాస్ రాలేదు. తనెప్పుడూ ఫస్టు లిస్టులో
తప్పి, సెకెండు లిస్టులో పానయేవాడు -
జాటా గాట్ మార్కులూ, గేన్ మార్కులూ
కలుపుకుని.

తనలో ఏ గొప్పతనమూ లేదు. ఎవరూ
తనని లక్ష్య పెట్టరు. లింటున్నాడు. గారి
పీలుస్తున్నారు. బతుకుతున్నాడు. అంతే!

ఆందమైన అమ్మాయి తననందైనా
కోరితే, తను హీరోలా...

విప్లవీకయినా?

అసంభవం.

(39వ పేజీ చూడండి)

(గత సంచిక తరువాయి)

భోమసేన మహారాజు నల దమయంతల సమాగమ వార్త విని ఆనందు పరవశుడై ఆస్పదేవాలయ ముల యందు విశేష ఘోషాలు పోయించెను.

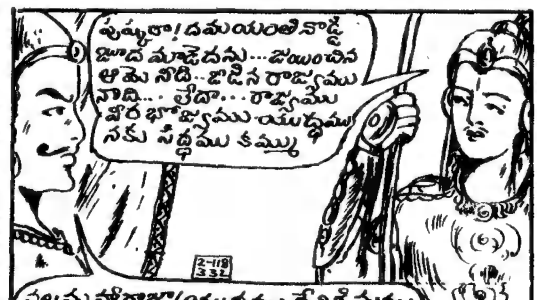
నలమహారాజా! నిజోల్లోక ఘోషాంధ పగువన భావాల నామమున త్రబ్బున్నట్లై యున్నట్లు తెలియక నిష్ఠనక నేరకార్యములందు నియోగించితిని. అందులకు క్షమించు ప్రార్థన...

ఋతుపర్వమహారాజా! తిందు మీదోషమేమియు లేదు. అదియంతయు కలిప్తభావము...

నలమహారాజా! మామయగు విభర్తే శ్మశ్రుని ముందరమున భార్యబేల్లలతో 2 క మాసము సుఖముగ గడిపె...

దీక సుముహూర్తమున రథారూఢుడై పదియో శేనుంగులు యాభై గుల్లిములు ఆరువంశలముంది కాల్చుటయును మేంబు నిషధకు బయలుదేరినను

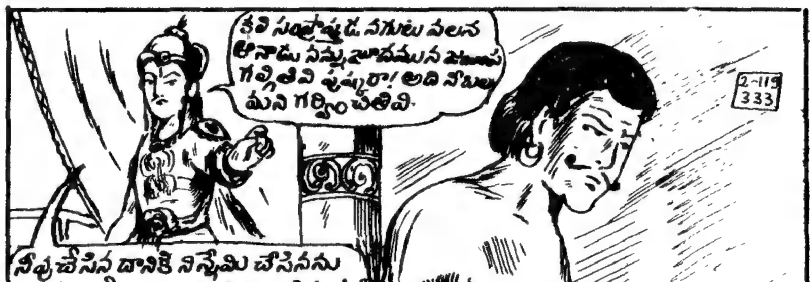

నలమహారాజా! యుద్ధము దేనికే మరల జూదమునే ఆడుదుము. దమయంతిని కూడ గెల్చుకుంటాను... రమ్మ?

ఘో! ఇదిగో ఉత్సర గెల్చునాది... ఇక రెమ్మ?

ఉత్సరుడు రాజ్యమునుడిగ్గి బీడి పోయి నిషధ మరల నలున పరమయ్యెను.

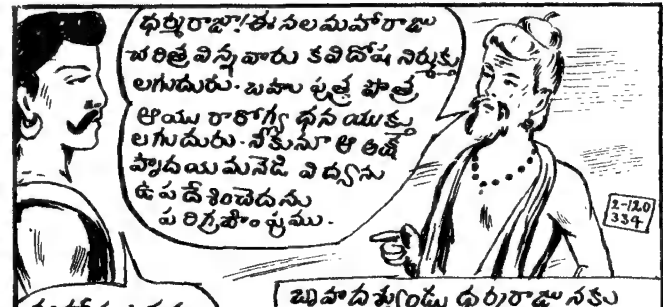

కలి సంతోషుడై నగులు నలున ఆనాడు నిష్కూడమున హిమ గల్గితివి ఉత్సరా! అది నేను మని గర్వింపతివి.

నేవుచేసిన దానికి నెన్నేమి చేసినను పాపము లేదు... కాని నీవు నా వేషాశ్రయి ఉత్తుడవని మన్నించి ప్రాణములతో పడులు బుగ్గను... హమ్మ నొముఖము ఎన్నడూ బూపెంపకుము...

నలుడల్లు నిషధరాజ్యమును గెల్చి భార్యను పల్లలను రావించి ప్రభాకరేతముగ పట్టాభిషిక్తుడై స్థూముల పొందెను.

మహా ప్రసాదము మహర్షి!

భూపదేశ్యుడు ధర్మరాజు నకు అడ్డ వల్లిదయముతోపదేశించి వెడలిపోయెను.

జీవిత మూర్ఖురం

సీరియక్ యర్రగుంట్ల వరలక్ష్మిదేవి

ఆ మరునాడు సిద్ధాంతి వచ్చేడు ఆనంద నిలయానికి. విశాలాక్షి జాతకం, సుకుమార్ జాతకం చూసేడు. పంచాంగం తీసి తిథి వార సక్షత్రాలను తెక్కుకట్టేడు. “మామ శుద్ధ పంచమి సుంగళవారంనాడు అంటే ఇంగ్లీషు తారీఖుల ప్రకారం ఈ నెల 24 వ తారీఖున సాయంత్రం 4 గంటల -- 30 నిమిషాలకు అమృత ఘడియలు వస్తాయి. అప్పుడు సుమశూర్తం.” చెప్పేడు.

ఆ శుభసుమశూర్తం వారంరోజుల తరువాత పడింది.

ఆ మరునాడు లారీలో సిమెంటు బస్తాలు, ఇసుక, డిస్ టెంపరు రంగులు, పెయింట్లు, పనివాళ్ళు, కంట్లాక్టరు వచ్చేరు. పడిపోయిన ఇంటి వెనుక భాగాన్ని మెల్లగా తీసేసి, ఆ ఇటికలను, మట్టిని దూరంగా వెనుక భాగాన ఓ మూల వేసేరు. ప్రస్తుతం ఆ వెనుక భాగాన్ని కాస్త సర్వేసి, మరే కొత్త కట్టడం చేయక, ఇంటికి కావల్సిన చిన్న చిన్న మరమ్మత్తులన్నీ అతివాకచక్కతో చేసేరు. మేడమీద గదులకు, క్రిందనున్న రెండు పడక గదులకు నీలంరంగు డిస్ టెంపరు, ఇంట్లోని మిగతా భాగాలన్నిటికీ తెల్లని రంగు, ఇంటి వెలుపల గోడలకు లేతఆకుపచ్చ డిస్ టెంపరు రంగు వేసేరు విరిగిన కిటికీల చుట్టూ బాగుచేసి, ద్వారాలకు, కిటికీలకు, తలుపులకు క్రిమ్ కలర్ పెయింట్లు వేసేరు. ఇంట్లోని ఫర్నిచర్లు మరమ్మత్తు చేసి ముచ్చటగా కొత్తలా అనిపించేటట్లు పాలిష్ చేసేరు. వినోద్ బజారు నుండి ఖరీదైన ఓ డజను దుప్పట్లను, కిటికీలకు ద్వారాలకు అందమైన కర్టెన్లను కొని రామయ్య కిచ్చి పంపేడు. వినోద్ ఇంటికి వచ్చేక విశాలాక్షి అడిగింది -

“ఇవన్నీ ఎందుకు బాబూ?”

“అత్తయ్యా! కతెక్కురు గారు మిగతా పెద్దలు ఈ హోటల్ నేకడా కాఫీ త్రాగుతారు. ఓ వేళ కుతూహలం వున్నారేనా పెద్దలు ఈ ఇల్లు చూస్తామంటే అప్పుడు మన కిబ్బందిగా ఉండకుండా పుండేటట్లు ఇవన్నీ చేయిస్తున్నాను. మనింటిని మనం అందంగా అలంకరించుకోవడంలో అప్పేమిటి?”

విశాలాక్షికి మరి జవాబు ఏం చెప్పాలో తోచక పూరుకుంది.

ఇంటిల్లిపాది, పని మనుష్యులు రాజమ్మ, రామయ్య ఆనందంతో ఉక్కిరిబిక్కిరి కంట్లాక్టరు మనుష్యులు వెళ్లిపోయేక, ఇంటా

(గత సంచిక తరువాయి)

బయటా చూస్తే వాళ్ళకే అనుమానం తగ్గింది, దేవేంద్ర భవనంలాగున్న ఆ ఇల్లు తమదేనా అని. వినోద్ కి ఎలా కృతజ్ఞతలు చెప్పకోవాలో వాళ్ళకే తెలియదు. ఎవరో లండెడికారి ఆయుర్వేదాలన్న సందేహం వాళ్ళందరికీ కల్గింది. ఎవరేమన్నా జవాబుగా వినోద్ చిరునవ్వు పారేస్తాడు - అంతే.

తానెళ్ళు ఓ చక్కని గాజుకుండిని తెప్పించి వినోద్ గదిలోని టేబులమీద పెట్టింది. అందులో రోజూ ప్రాద్దున్నే రనే ఇన్ని గులాబీపువ్వుల కోసే తెచ్చి గుత్తిగా అమర్చేది. తానెళ్ళకు మునుపున్న నిర్దిష్టత ఇప్పుడు లేదు. వినోద్ తో సరదాగా మాట్లాడేది. వినోద్ ఏమి చేసినా అందులో అతని స్వార్థం లేకమాత్రమేనైతేదని, అదంతా తమ కుటుంబంకోసమేనని ఆమె అర్థంచేసుకోగల్గింది. వినోద్ తనని ప్రేమిస్తున్నట్లు ఆమె తెలుసుకుండుకు అట్టేకాలం పట్టలేదు. దానికి నిదర్శనమే ఆ అందమైన గులాబీతోట. ఆమె మనస్సులో అతిడియించు ప్రేమ ఉత్సాహమంతటే ఆనాడు అంత ఉడ్డేగంతో వినోద్ చేతిని ముద్దు పెట్టుకుంది.

వినోద్ కూడ ఆ తరువాత చాలా సహజంగా, సంస్కారవంతంగా ప్రవర్తించేడిగా ని, ఏమీ అనవసరపు చొరవ చూపెట్టలేదు. వినోద్ కు సవర్ణులు చేయడంలో తానెళ్ళకు అనందంకలుగ

జరిగిన కథ - 6 : బ్రతికి చెడ్డ భూషణం కుటుంబం చేసుకోబోయిన ఆత్మ హత్యా ప్రయత్నం వినోద్ మూర్తి రాకవల్ల విఫలమవుతుంది. వాళ్ళను అదుక్కోవటానికి తోటను కౌలుకు తీసుకొని కొన్నాళ్ళు అక్కడే వుండాలనుకుంటాడు వినోద్ మూర్తి. తొగడ ఆస్తిలో తన వాటా తీసుకొని దుర్వ్యవసాలకు తోనై, సీనితార తిలోత్తమ వ్యామోహంలో పడతాడు భూషణం తమ్ముడు చక్రవర్తి. ఆస్తి అంతా హరించగా భార్య నిరాధరణతో కృశించి మరణిస్తాడు. వ్యాపారంలో కలిసిరాక భూషణం అవ్వలసాంప్రదాడు. కౌలుకి తీసుకున్న స్థలంలో కొంతమేర కూరగాయలకు కేటాయించి, మిగిలిన స్థలంలో పొండ్రి పెట్టడానికి ప్రయత్నాలు చేస్తూంటాడు వినోద్ మూర్తి. ‘విశాల వెజిటబుల్ ఫారం’, ‘సుకుమార్ ఇండస్ట్రీస్’ల ప్రారంభోత్సవ పన్నాహాలలోపాటు; వినోద్ మూర్తి, తానెళ్ళల సుధ్య ప్రేమ వికసిస్తూంటుంది.

నారంభించింది వినోద్ ప్రాద్దున్న పడకనుండి లేచి ముఖం కడుక్కుని రాగానే తానెళ్ళ వేడి కాఫీతో ప్రత్యక్షమయ్యేది. ఆమె తానెళ్ళపూరిత మైన ముఖాన్ని చూసి సంతోషంగా కాఫీని త్రాగేవాడు.

వినోద్ ఆమెతో కాస్తేపు మాట్లాడి, స్నానాల గదిలోకి వెళ్ళి స్నానంచేసి బట్టలు మార్చుకుని క్రింద హోటల్లోనికి వచ్చేసరికి అందరూ ఫలహారంకోసం అక్కడ టేబులు వద్దకు చేరేవారు. ఆనాడు తను ఏమి చెయ్యదల్చుకున్నది అందరికీ వివరంగా చెప్పేవాడు. తరువాత వినోద్ భూషణంతోను, సుకుమార్ తోను ఓ రెండు గంటలు ఆ ఫారం, ఆ పొండ్రి అంతా తిరిగి అన్నీ స్వయంగా పరిశీలించి ఏమైనా చెయ్యవల్సిన సమయంటే చెప్పి, పొండ్రిలో శిక్షణ పొందుతున్న వారికి తమకూడ కొన్ని సలహాలిచ్చి తరువాత పది గంటలయ్యేసరికి మోటారుపైకిబిని తీసుకుని బయటకు పోయేవాడు. సరిగా ఒంటిగంటకు పది నిమిషా అందనగ ఇంటికి భోజన సమయానికి తిరిగి వచ్చేవాడు.

వినోద్ ఏ పని చేసినా చాలా క్రమశిక్షణకూడి వుండేది. ఆ సిగరెట్లు కూడ ఓ నియమపద్ధతిలో కాల్చేవాడు. ఎంత అవసరమైనా రోజుకీ పది సిగరెట్లకన్న ఎక్కువ కాల్చేవాడుకాదు. చాలా ఖరీదైన దుస్తుల్ని వేసుకునేవాడు. మనిషి అనవసరంగా ఎక్కువగా మాట్లాడడు. ఎప్పుడూ ఉద్రేకపడడు. సుఖమైన, కోపమైన, విచారమైనా ఆ భావాన్ని మనస్సులోనే దాచుకుంటాడుగాని తొందరపాటుతో బయటకు వెల్లడికానియడు. అతని దగ్గర ఎంత డబ్బున్నది ఎవ్వరూ గ్రహించ శక్యకానివిధంగా ప్రవర్తిస్తాడు. అందర్ని సమ్మోహితులనుచేసే అతడి అందమైన చిరునవ్వు అతడి రక్షణ, ఆయుధంకూడ. వినోద్ చాలా దర్జాగా ఉంటాడు. హుందాగా ప్రవర్తిస్తాడు. ఎవ్వరు ఆశర్చి విలాసపురుషుని అనలేరు.

వినోద్ ఆ ఇంట్లోని అందర్ని మంత్ర ముగ్ధుల్ని చేసేడు. వినోద్ ఏమి చేస్తున్నా కదని చెప్పడానికి ఎవ్వరికీ అభ్యంతరంగాని, కారణంగాని, అఖరికి ధైర్యంకూడ లేకుండాపోయింది. ఆ ఇంటిని, ఆ పరిసర స్థలాన్ని అతడికి తోచినవిధంగా అమర్చుతున్నా, అందరు ఆనందంగా చూడడమేగాని ఏ అడ్డంకులు పెట్టలేదు. వినోద్ తమవాడేనన్న భావన అందరి మనస్సుల్లో బాగా నాటుకుంది.

తొలుదొల్ల వినోద్ మూర్తికి ఆశ్చర్యం కల్గించిన విషయమేమంటే ఈ విశాలవనంంలో కోటానుకోట్లనంది మనుష్యులు బ్రతుకెగల్గు

బున్నపర్లు, ఓ అరుగురు వ్యక్తులు ఈ ప్రపంచంలో బ్రతుకలేక, ఎవ్వరూ ఆ తోటి మానవులకు చేయూత నివ్వకపోవడంవల్ల గర్వంతరం లేక ఆత్మపాత్యకు పూనుకోడం అన్నది, వినోదానికి చాలా దిగ్గజాంతి కల్గింది. ఆ పూరులోని మనుష్యులమీద వారి చర్యవల్ల జగుప్ప, కోపం కూడా కల్యేయ.

వినోదానికి ఆ కుటుంబ సభ్యులు అరుగురి పైవా చాలా జాలి కల్గి, అతడి అంతరింగం కరుణతో నిండిపోయింది. అందుకే అతడు మొదట దానినే ఓ చాలెజిగా పరిగణించి, ఓ ఎడ్యువర్ గా తీసుకుని లింగంలోకి దిగేడు. తన పర్యటనను ఆపుకుని, వాల్చింగ్ పుండిపోయేడు. తరువాత క్రమేపి వాళ్ళయందు అస్పాయత, అనురాగం పెంచుకున్నాడు. లావణ్య యందు ప్రేమ జనించింది. ఎంతో అందమైన లావణ్య సహచర్యంలో ఆనందంపొందవారంభించేడు.

9

ఆ శుభదినం రావేచ్చింది. అంతకుముందు రోజునే ఆనందనిలయం మెయిన్ గేటుకు ఎడమవైపు 'విశాల వెజిటబుల్స్ ఫారమ్' - మేనేజరు : రాజభూషణం అని, గేటుకు కుడివైపున 'సుకుమార్ ఇండ్స్ట్రీస్' - మేనేజరు : సుకుమార్, బి. ఏ. అని, అందమైన బోర్డులను బలమైన రాలులు పాలించి వదలుగుల ఎత్తులో మరమేకులను బిగించి నిలబెట్టేరు పనివాళ్ళు.

ప్రారంభోత్సవానికి ఆ ఊరులోని ప్రముఖులందరికీ ఆహ్వాన పత్రాలను పంపేరు. సుకుమార్,

వినోద్, భూషణం స్వయంగా వెళ్ళి కలెక్టురుగార్ని, పోలీసు మా పరింటెండు గార్ని, వర్తక సంఘాధ్యక్షులైన బంగారురాజుగార్ని ఆహ్వానించేరు. ఊరిలోని పెద్దలను కొందర్ని స్వయంగా వెళ్ళి పిలవేరు.

ఆనాటి సభకు బంగారురాజుగారు అధ్యక్షులుగా ఉండడానికి, కలెక్టరు గారు, పోలీసు మా పరింటెండుగారు ముఖ్య అతిథులుగా పుండడానికి సమ్మతిని తెల్లెరు.

సభలో ఆహూతులను ఆహ్వానించడానికి రాజభూషణం వినోద్ కోరికపై ఒప్పుకున్నాడు. ఆ సమయంలో ఏం మాట్లాడవల్సింది వినోద్ చెప్పేడు. అంతగా ఇష్టంలేకపోయినా భూషణం ఒప్పుకోక తప్పలేదు.

"అదికాదు మామయ్యా - నా పేరు ప్రస్తావనలోకి రాకూడదు. నేను వివరించి చెప్పలేమని నా పేరు ఎత్తకపోవడమే నాకు చాలా మంచిది. పైగా మీరు స్వయంకృషిపై ఇంత సాధించేరంటే ఈ సమాజంలో మీ సుపత పెరుగుతుంది. నాకు కావల్సింది. నాకు ఆనందం కల్గించేది అదే. నేను నిమిత్తమాత్రుడుగానే పుండదల్చేను."

"నరే నీ ఇష్టం బాబూ!"

ఆ సాయంత్రం ఆ హోనితులందర్ని సభానంతరం పార్టీ ఇవ్వడానికి తలపెట్టేరు. రెండు స్వీట్లు, రెండు సేవరీసు, ఏపీలు, అరటిపండు, కాఫీ, కిల్లీ ఇవ్వడానికి ఏర్పాట్లు జరిగాయి. ఆ ఊరిలోని పెద్ద హోటలుకి

రెండునందలమంది అతిథులకు ఆవిధంగా పార్టీ ఇవ్వడానికి అర్థమైన ఇచ్చేడు వినోదమూర్తి.

మధ్యాహ్నం మూడుగంటల ముప్పై నిమిషాల నుండి మండవంతో ఓమంచి బాండువాయిద్యాలు మొదలయ్యాయి. మెల్లమెల్లగా అతిథులు రావడం మొదలెట్టేరు. గేటు దగ్గర ఒకవైపు లావణ్య, గోపీ మరోవైపు సుకుమార్, వనజ చక్కగా ముస్తాబై, వస్తున్న అతిథులకు వస్తీరు జల్లి, ప్రక్కన పేదలుమీద పెట్టిన పల్నాలోని చక్కటి గులాబీలను తీసి ఒక్కొక్కటి ఇవ్వడం చేసేరు.

ఆ తోటంతా రంగురంగుల జెండాలతో ఎంతో శోభాయమానంగా వుంది. మూడురోజులై పనివాళ్ళు, పొంత్రిలోని కుర్రాళ్ళు లావణ్య అధ్యక్ష్యంలో రంగురంగుల కాగితాలను కత్తిరించి రకరకాలైన భంగిమలతో వాటిని మలచి తోరణాలుగా కట్టేరు.

ఆ శ్రావ్యమైన బాండువాయిద్యాలు మినవస్తుంటే, తోరణాల ఆందాలలో చక్కని దుస్తులు వేసుకున్న మొగవారు, నట్టుచీరల్లో మెరిసిపోతున్న ఆడ అతిథులు తిరుగుతుంటే ఆ తోటంతా ఎంతో ఆహ్లాదంగా వుంది. అతిథుల మధ్యన విశాలాక్షి చట్టుచీర కట్టుకుని, రాజభూషణం ఖరీదైన జరిబట్టులు కట్టుకుని అతిథులను పలకరిస్తూ తిరుగుతుంటే వాళ్ళ సంతోషానికి అపదిలేదు.

నాలుగుగంటల ముప్పై నిమిషాలకు కాస్త ముందరగానే ముఖ్య అతిథులు ఆహ్వానితులందరూ

వచ్చేసేరు ఇంటిముందరి చక్కగా ఉమ్మరిన వాండిని క్రింద ఎత్తుగా ఓ వేదిక అమర్చారు. మధ్యన ఓ టేబులు, చక్కని సిల్క్ టేబులు క్లాత్, పూలగుత్తులతో నిండిన గజకుండి - వేదికమీద అందమైన తివాసి - వేదికకు ఇరు వైపుల మూడడుగుల ఎత్తున దీపాల ప్రమిదలు ఒక్కొక్కటి ఉన్నాయి. ఆ వేదిక ముందర మధ్యన, ఇరువైపుల మునుష్యులు తిరగడానికి నాలుగేసి అడుగుల త్రోవలు వదిలేసి కుర్చీలు వేసినాయి. వచ్చిన అతిథులందరు అందు ఆసీనులయ్యున్నారు. పాండిలోని పనివారు, ఫిరవోలోని పనివారు మంచి దుస్తులు వేసుకుని వేదికకు ఒక చక్కగా నుంచున్నారు.

మాడుగంటలవ్వర మండి శాస్త్రులవారు పాండిలో గణపతి పూజ, శక్తి పూజ చేయిస్తున్నారు. నాలుగున్నరలోగా ఆ పూజలను సమాప్త చేసి సరిగ్గా నాలుగుంటల ముప్పై నిమిషాలకు శాస్త్రులవారు వేదికపైకి వచ్చి తెచ్చిన పూజాజలం వేదికపైన జల్లి రాజభూషణం దంపతులను వేదికపైకి ఆహ్వానించేరు వారు రాగానే రాజభూషణంకు, విశాలాక్షికి తెచ్చిన తీర్థం యిచ్చి, విశాలాక్షిని ఆ దీపాలు వెలిగించివన్నారు.

పౌదయం ఉప్పొంగుతుంటే విశాలాక్షి ఆ రెండు ప్రమిదలలోని దీపాలను వెలిగించి దీపాలకు, సభాసదులకు నమస్కరించి వేదిక దిగి తన స్థానంలోకి పోయి కూర్చుంది. భూషణం సభా కార్యక్రమం మొదలెట్టాడు.

“సభాసదులందరికీ నా నమస్కారాలు - మన పట్టణానికి మణిలాంటివారు, వర్తక ప్రముఖులు, వాణిజ్య సంస్థ అధ్యక్షులు అయి శ్రీ బంగారురాజు గార్ని ఈనాటి సభకు అధ్యక్షులుగా వుండమని కోరుతున్నాను. సభా వేదికపైకి దయచేయమని మనవి. ఈనాటి సభకు ముఖ్య అతిథులుగా మన జిల్లా కలెక్టరు గార్ని, జిల్లా పోలీసు

జీవిత మాధుర్యం

మాసరిం తెండెంటుగార్ని వేదికపైకి వచ్చి ఆసీనులకమ్మని వేడుకుంటున్నాను.”

వేదికపైకి ముగ్గురు పెద్దలూ వచ్చేరు. సుకుమార్ పూలదండలను వేసేడు.

అధ్యక్షులు సభా కార్యక్రమం వదిలి ‘మొదలు ప్రార్థన’ అన్నారు.

లావణ్య వనజ కలిసి మధురంగా వివాయకుని, తరువాత లక్ష్మిని, విష్ణుని స్తుతించేర్లు.

తరువాత అధ్యక్షులవారు తమ ఉపవాసంతో ఇలా చెప్పేరు -

“నేను రాజభూషణం గార్ని బాగా యెరుగుదును. అతని తండ్రిగార్ని యెరుగుదును వాళ్ళ వంశం రాజవంశం లాంటిది. ప్రతితరానికి ఒడుదుడుకులున్నట్లు ఈ తరంలో రాజభూషణం గారు వ్యాపారంలో అంత కలసిరాక కొంత సరిగిపోవడం నిజమే. కాని రైల్వార్ని కోల్పోక, పట్టుదలతో శ్రమించి వ్యాపారాన్ని మరో దిక్కుకు మరల్చి, కొత్తవంతాలో నడిపించడం మెచ్చుకోదగ్గ విషయం. అతని నుండి చాలామంది వ్యాపారులు నేర్చుకోవచ్చు విషయమిది.

తరాలుగా చేస్తున్న వ్యాపారంలో నష్ట మొచ్చినా ఆ వ్యాపారాన్నే పట్టుకుని కొంతమంది వదలరు. అది అంతసరైన మార్గంకాదు. రాజభూషణం గారు చాలా చాక చక్కంలో కొత్త విషయాల్ని తెలుసుకుని కొత్త మార్గాల్ని అన్వేషించేరు. వారి కృషి ఫలించాలని, మళ్ళీ రాజభూషణం గారు వర్తక రాజులై మన పట్టణానికి గర్వకారణం కావాలని కోరుతున్నాను.

ఇప్పుడు వేదపారాయణం, శుభాశీస్సులు వండితులవారు జరిపిస్తారు. స్వస్తివాచకానంతరం మన జిల్లా పోలీసు మాసరిం తెండెంటుగారు మొదటి కాబేజీని కోసి విశాల వెజిటబుల్ ఫిరవోని ప్రాంం

భిస్తారు. అదువరి మనజిల్లా కలెక్టరు గారు సుకుమార్ ఇండస్ట్రీస్ ప్రారంభిస్తారు.”

వండితులు వేదపారాయణం పునంగా చేసి, స్వస్తి చేస్తేరు. తరువాత సభకుల కరతాశ్చర్యమం సంగంభంలో తోటలో మొదటి వరుసలోని పెద్ద కాబేజీని రాజభూషణం కోరికపైన పోలీసు అధికారిగారు కోసేరు తరువాత వెనుక వరుస లోని ఓ పెద్ద కాబిల్లవరని కోసి రాజభూషణంకు అందించేరు. ఒక్కకాబేజీ అయిదు కేజీలుంటుంది. ఆ కాబిల్లవర నాలుగు కేజీలకు, పైనే ఉంటుంది. అంతపెద్ద పైజా కూరల్ని మానీ అందరూ ఆశ్చర్యపోయేరు. పోలీసు అధికారి రాజభూషణం గారి కృషిని మెచ్చుకున్నారు.

తరువాత జిల్లా కలెక్టరుగారు స్వేచ్ఛి వేసి పాండిలోని ఎలక్ట్రిక్ ఓవెన్ ను వెలిగించేరు. అందరూ ఆ నందం తో చప్పట్లు కొట్టేరు. కలెక్టరుగారు ముఖ్య అతిథిని ఇచ్చిన ఉపవాసంతో ఇలా పేర్కొన్నారు.

“ఇవాళి చాల సుదీనం. ఇంతటి బృహత్ కార్యాన్ని చేపట్టిన రాజభూషణంగారు, అతని కుటుంబ సభ్యులు చాల శ్లాఘనీయులు. ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగా నేను ఏమైనా రాజభూషణంగార్ని తోడ్పడాలంటే తప్పకుండా సహాయపడ్డానని మాటిస్తున్నాను. అన్నిటికన్న మెచ్చుకోదగ్గ విషయం ఈ వెజిటబుల్ ఫిరవో. చాలమంది వ్యాపారులకు ఇది చిన్నతనంగా తోచవచ్చు గాని ఇది చాల ప్రశంసనీయమైన కృషి. నేను ఇందుకే రాజభూషణంగార్ని చాల గౌరవంగా చూడగల్గు తున్నాను. మనదేశానికి కావల్సింది ముఖ్యంగా తిండి. అందులో అంతర్భాగమే ఈ కూరగాయలు. ప్రజలకు బియ్యం, పప్పుదినుసులు ఎంత అవసరమో ఈ కూరగాయలు అంత అవసరమే. వాటిని పెద్దయెత్తున వండిస్తున్నందుకు నేను చాల సంతోషిస్తున్నాను. ధ్వజం వేసి జిల్లా కేంద్రంలో ఈ వసంతంలో ఫల పుష్ప ప్రదర్శన జరుగుతుంది. దానికి రాజభూషణంగారు తమ ఫిరవో నుండి ముఖ్యంగా ఈ పెద్ద కాబేజీలను, ఈ పెద్ద కాబిల్లవర్లను పంపాలి. అందరు మానీ అనందిస్తారు.

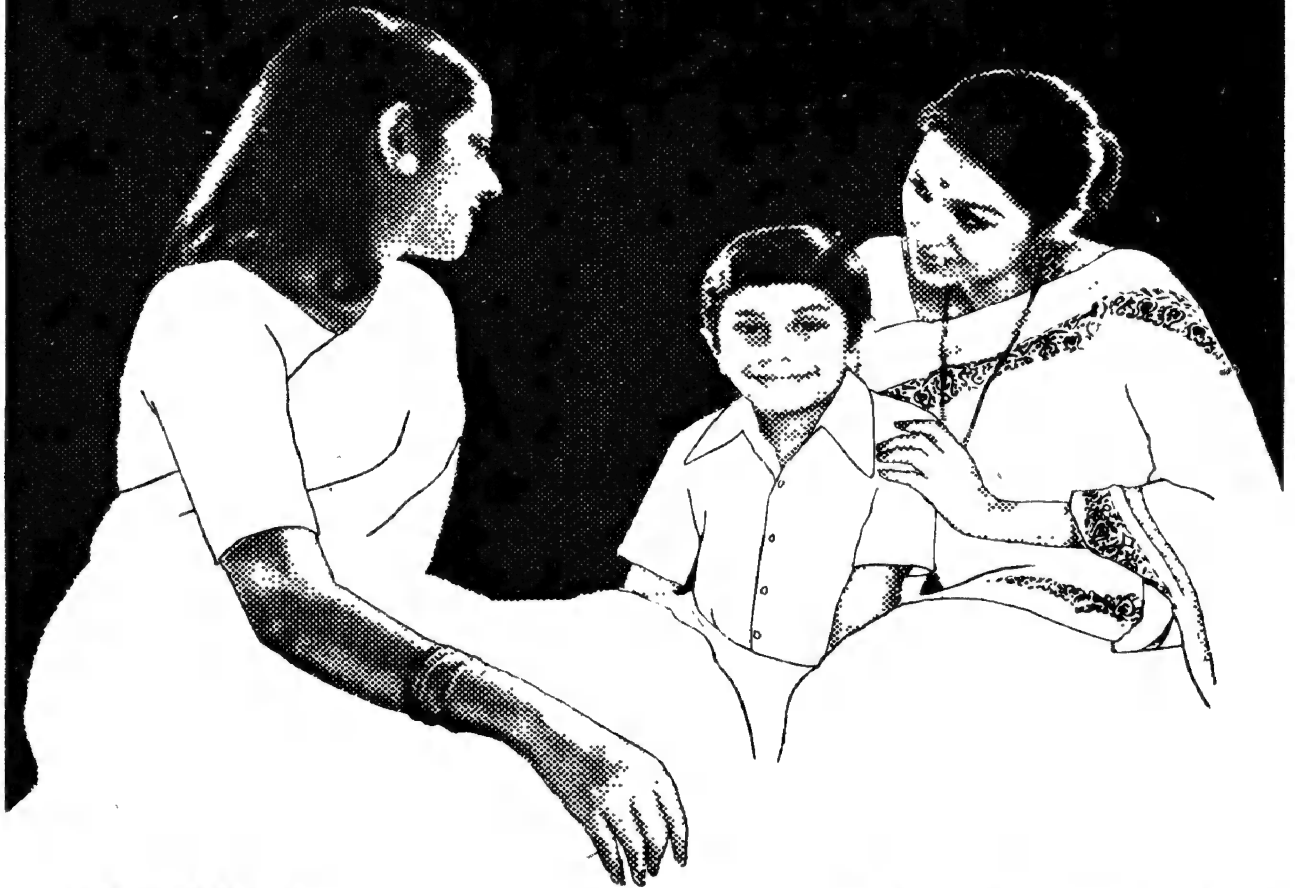
ఇక వాద్యపి్ని ఆకర్షించింది ఈ ఇంటి ప్రక్కనున్న అందమైన గులాబీ తోట. ఈ తోటలో చాల అందమైన రకాల గులాబీలున్నాయి. వాటిన్నిటిని స్వహస్తాంతో రాజభూషణంగారి పెద్దమ్మాయి లావణ్యదేవి నాటి పెంచేరని విన్నాను. నాకూ గులాబీలంటే బహుప్రితి. మీరందరు తప్పక ఆ పూల తోటను చూసి ఆనందించండి. రాజభూషణంగారి అభ్యంతరం లేక సోతే ఈ తోటలోని ముఖ్యమైన రకాల గులాబీలను కొన్నిటిని గోలాలలో వేసి జిల్లా ఫలపుష్ప ప్రదర్శనకు పంపమని లావణ్యదేవి నేను కోరుతున్నాను.

ఇక సుకుమార్ ఇండస్ట్రీస్ గురించి చెప్ప వల్సింది ఎంతైన ఉంది. ప్రభుత్వ ముఖ్యోద్దేశం విదేశ సరకుల్ని పీల్చే సంతమంటుకు దిగుమతి చేసుకోడం మానివేసి, దేశం స్వయం సమృద్ధి సాధిం

అప్పుడు నిద్రలు తొలగడమేమిటా! నిద్రలేచిపోతేమిటా! కానీ ఈమధన నిద్రలు తొలగవలసిరావాలి!!

మిరమిట్లు గొల్పే తెలుపు
చూడగానే
అందరి నోట ఒకే మాట...

ఇది తప్పక

డెట్

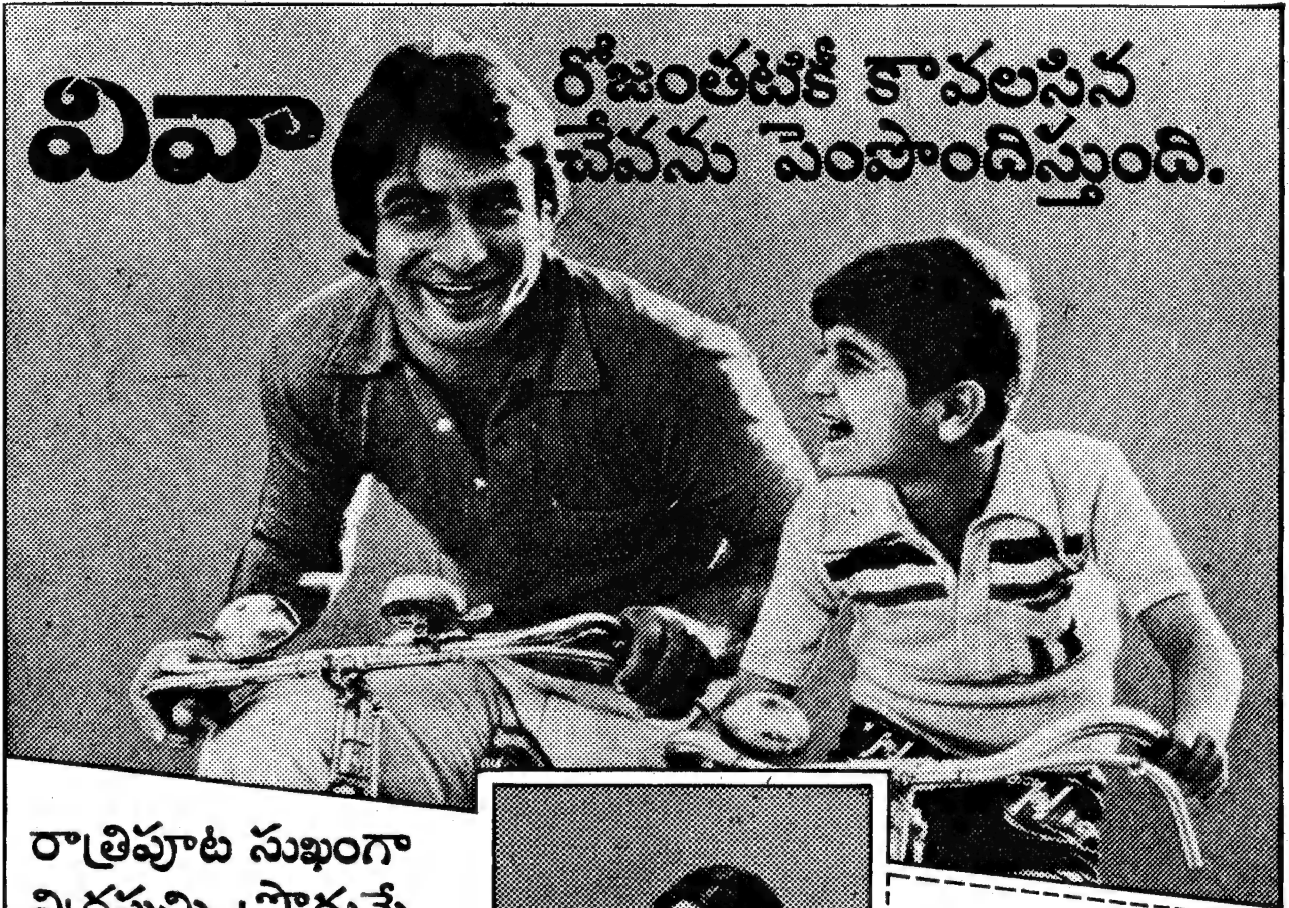
డిటరెంట్
బిళ్ల వుతుకే

వివా రోజంతటకీ కావలసిన చేపను పెంపొందిస్తుంది.

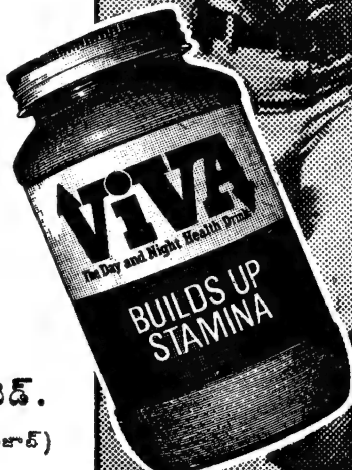
రాత్రిపూట సుఖంగా నిద్రపుచ్చి ప్రొద్దున్నే చేవతో తాజాగా వుండేలా తయారు చేస్తుంది.

వివా, రోజంతటకీ కావలసిన చేపను పెంపొందిస్తుంది !

వివాలోని ఆరునికమైన మూత్రకరణ మూలంగా, దీనిలో శక్తినిచ్చే మాట్, ధాతువును (టిప్యా) పెంపొందించే ప్రోటీను వన్నాయి ఇవి పనికి, అటకీ కావలసిన శక్తిని పెంపొందిస్తాయి

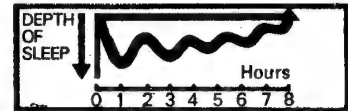
వివా, ఖర్చయిన మీ శక్తిని తర్చి చేస్తుంది రాత్రిపూట !

వరుకోలోయేమందు రుచికరమైన వేడి వివా ఒకకప్పు తీసుకుంటే, అది మీకు విశ్రాంతినిచ్చి, మీరు ప్రొద్దున్నే తాజాగా ఉంటుంది నిద్రలేచేదాకా పోషక శక్తిని సమకూరుస్తూనే ఉంటుంది

మీకు తెలుసా ?

కోల్పోయిన శక్తిని, నిద్రించే సమయంలో అది తర్చి చేసుకుని దాక్షర అభిప్రాయం. పోషక శక్తిని పెంపొందించే ప్రక్రియనూ శరీరానికి అవసరమయ్యే సరియేదాన్ని నిద్ర సాధ్యం చేస్తుంది.

నిద్రావస్థ, చంపులు వంపులైన తీరులో ఉంటుందని వివరిస్తోంది విజ్ఞాన శాస్త్రం. వివా మీకు విశ్రాంతిగా నరియైన వర్తతిలో నిద్రపట్టేలా చేస్తుంది. మీరు ప్రొద్దున్నే తాజాగా ఉంటుంది నిద్రలేచే వరకు, మీ శక్తిని సమకూరుస్తుంది.

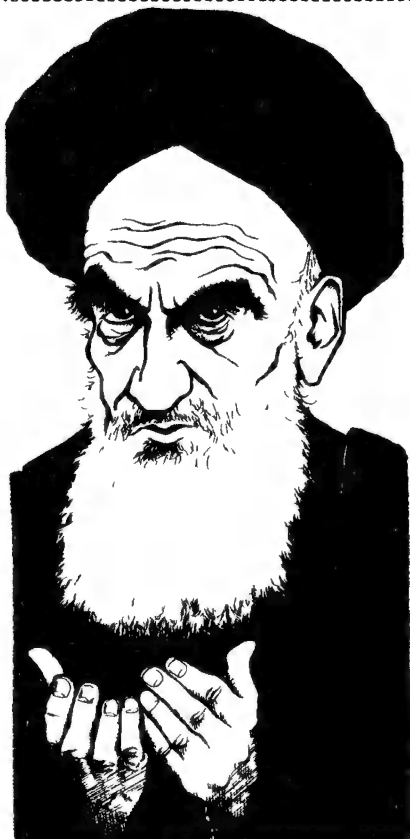
పగలూ, రాత్రి, ఆరోగ్యన్నిచ్చే పానీయం రుచికరమైన

వివా

JIL

జగత్ జీత్ ఇన్ డస్టీన్ లిమిటెడ్.

పి.ఓ. జగత్ జీత్ నగర్, కపూర్ థలా తిల్లా (హంబాద్)

రు హొల్లా

“అమౌతుల్లా” అన్నది బిరుదు అనలు పేరు “రుహొల్లా” అమౌతుల్లా రుహొల్లా వామెయిన్ రాష్ట్రంలో పుట్టాడు కనుక ‘వామెయిన్’ అన్న పేరు వచ్చింది

ఈయన మాతామహాదు, తండ్రి ఇద్దరూ

విన్‌ద్ లావణ్య మేడపైకి వెళ్ళేరు లావణ్య గిది మందర ఆగేరు “గుడ్‌నైట్ లావణ్య” అని చేతితో మృదువుగా లావణ్య బుగ్గను తాకి చరచరా నడిచి తన గదిలోకి పోయేడు లావణ్య లని గది ద్వారం వద్ద ఒక్క క్షణం ఆగి విన్‌ద్ వైపు ప్రేమగా చూసి తిరిగి గదిలోకి పోయి తలుపును మూసి

విన్‌ద్ మూర్తి బట్టలు మార్చుకుని మంచం మీద వదులుకుని సిగరెట్టు కాంస్టా మళ్ళీ ఆలోచనలో పడ్డాడు ఆ ఆలోచనలు లావణ్య గురించి కాదు తన గురించి, తన హైచరాబాదు జీవితం గురించి, తనవారి గురించి మధ్య మధ్య ఏదో విషయం జ్ఞానానికి వచ్చి మనస్సులోనే పవ్వ ఎన్నాడు

క్రింద గదిలో రాజభూషణం అప్పుడే ఇంటి పనులన్నీ ముగించుకుని తలుపులు మేముకుని వచ్చిన భార్యతో అన్నాడు -

“విశాలా! వాకేమిటో జంకుగా ఉందోయ్”
“దేనికని”

“అమౌతుల్లా” అంటే మతాధికారులే వీరందరూ ఇస్లామ్‌లోని “షియ” మతానికి చెందినవారు

తండ్రి మొస్తాసా మౌస్సలీని ఒక భూస్వామి చంపించి వేశాడు తండ్రి పోయినప్పుడు రుహొల్లాకి కొన్ని నెలలు మాత్రమే

రుహొల్లాని పెంచినవారు అతని తండ్రి, మేనత్త మేనత్తే తన సోదరుడి హతకుడిని వేటాడి మరణిక్షణకి గురిచేయించింది

రుహొల్లా చదువులు తన అన్న అమౌతుల్లా సాస్సాడిడే కింద సాగాయి

రుహొల్లా ఎంతో నిరాడంబరంగా, సన్యాసిగా జీవిస్తాడు రోజుకి అయిదారు గంటలకన్నా నిద్రపోయి ఎరుగడు ధ్యానం, కొరాన్ పఠనం అతనికి ఇష్టం

మాజీ “షి” రుహొల్లాని 1963 లో ఎరెస్టు చేయించాడు ఇతని నిర్బంధానికి నిరసనగా ప్రదర్శనలు జరిపినవారిమీద కాలుపులు జరిపి [10,000 మంది పోయారని వదంతి] జనరల్ ఒవైయిన్సీ “కసాయివాడ”న్న బిరుదుని తెచ్చుకున్నాడు

ఏమయితేమీ రుహొల్లాని 1964 లో విడుదల చేశారు

ప్రస్తుతం ‘షి’ ఈజిప్టులో పుంటున్నాడు ఆ దేశంలో ప్రతికూల అమౌతుల్లా రుహొల్లా వామెయిన్ “జయమ్” (మహాసుభావుడు) అని వర్ణిస్తున్నాయి ఈ వర్ణన ఇంతదాకా ఒక్క అబ్దుల్ గమాల్ నానర్ కి మాత్రమే చెల్లది

1900 లో పుట్టిన రుహొల్లా ఇస్లామ్ మతమే ప్రధానం అన్నప్పటికీ “నిర్బంధంలేకుండా, తేటగావున్న మనస్సుతో చర్చలు జరుపుకుంటే ఇస్లామ్ సిద్ధాంతాలకి బాగా అనుగుణంగా వుండే సిద్ధాంతాలు తెలుస్తాయి,” అని కూడా అంటాడు

[ఒ వి]

జీవిత మాధుర్యం

“నీకెలా చెప్పాలో తెలియదేమో”

“ఏమైందంటి - లావణ్య గురించే?”

“అదే నీకెలా తెలుసు?”

“ఏమిటి తెలియడం? నాకు తెలిసినదల్లా మన లావణ్య, అబ్బాయి విన్‌ద్ ని ప్రేమిస్తుందని దాని మాటే చెప్తూంది”

“ప్రేమిస్తే ఫలవాడేమిటా అని ఆ ప్రేమ కార్య రూపధరిస్తే ప్రమాదం కదా నేనిదాకా ఆ తోటలో ఒక దృశ్యం చూసేమ అందుకే నాకి భయం”

“ఏమిటంటి మీ బాధ - ఏమా దృశ్యం విన్‌ద్, లావణ్య ఏమైనా విపరీతంగా ప్రవర్తించేదా?”

‘అదే విశాలా - విన్‌ద్ తోటలో ఆ గులాబీ చెట్టు దగ్గర నుంచున్నాడు మన లావణ్య వచ్చి అతడి ప్రక్కన నుంచుని అతడి చేతిని పట్టుకుంది అబ్బాయి ఏదో అని అమ్మాయి బుగ్గ నిమిరేడు లావణ్య ఏదో జవాబిచ్చి అతడి గుండెమీద తల ఆపింది విన్‌ద్ ఏదో అని లావణ్యను కౌగిలించు

కున్నాడు వెంటనే లావణ్యను దూరంగా జరిపి ఏదో అన్నాడు ఇద్దరూ చేతులు ఊపుకుంటూ ఇంటానికి వచ్చేసారు ఇద్దరూ మేడపైకి వెళ్ళేరు ఒక చేత”

“ఏమిటంటి మీ లేనిపోని అనుమానాలు అబ్బాయి అట్లాంటివాడుకాదు విన్‌ద్ లావణ్యను ప్రేమిస్తున్నాడు అతడు తొందర పాటు మనిషి కాదు ఆ చల్లని వెన్నెల్లో ఏదో ఉద్దేశం క్లీ అలా చేసి ఉంటాడు - కాని సంస్కారం, వివేకం ఉన్నవాడు తొందర వడి ఏదీపరితమైన సార బాటూ చేయడని నాకు తెలుసు నా మనస్సు చెప్తూంది మీరు తొందరపడి విన్‌ద్ ని ఏమీ అనకండి అనవసరంగా రహాభాన అనడమే కాదు, అబ్బాయి మనస్సు గాయపడతంది”

“ఓ, ఓ! అంత అనుమానం నాకు లేదు గాని, అమ్మాయి కొన్ని జాగ్రత్తగా ఉండడం మంచిదే మో ఎటునుంచి ఎటు వచ్చినా గాయపడేది ఆ మమ్మాయే కదా? అందుచేత అమ్మాయిని మువ్వ హెచ్చరించడం మంచిదను కుంటా”

“ఏమని హెచ్చరించమన్నారు? అబ్బాయిని ప్రేమించవద్దనా - అబ్బాయితో మాట్లాడవద్దనా లేక అబ్బాయికి దగ్గరగా వెళ్ళవద్దనా? దానివల్ల ఏమాతుందంటే అభివృద్ధిచెందుతున్న వాళ్ళ ప్రేమ కుంటుపడుతుంది - లేకపోతే అసహజంగా పరిణమిస్తుంది ఒద్దు మనం కుమగజేసుకోక పోవడమే మంచిది మనం ఈ దశలో బయటపడితే వాళ్ళకు ఇబ్బందిగా పుండడమేకాదు, మనకు వికృతంగానే పుంటుంది పరిస్థితి అమ్మాయిని మాత్రం నేను నా దృష్టిలో వుంచుతా అంతమటుకే నేను చేయగలగింది

మీరే అన్నారుకదా అబ్బాయి దేవుడులాంటి వాడు, మనందరికీ ప్రాణంపోసేదని ఒకచేత ఆ చేతనే అబ్బాయి ఆ ప్రాణాన్ని తీసివేయగలస్తే అలాగే కానీండి - మనం మరేమీ చెయ్యలేం”

“అదికాదు విశాలా! అబ్బాయిమీద నాకు చాలా సమ్మతం వుంది కాని వాళ్ళిద్దరూ వయస్సులో వ్యత్యాసాలు వివేకవంతులై ప్రవృత్తికి సారబాలు జరగవచ్చు అందుకే మనం ఏం చేయాలి అన్నది ప్రశ్న పోనీ పెండ్లి ప్రస్తావన తెద్దామంటే అబ్బాయి యింటి సంగతి మనకేమీ తెలియదు అబ్బాయి మనస్సులో ఏమిందో! మన స్థితిగతులేమీ అబ్బాయికి తెలిసినట్లులేదు అందుకే అబ్బాయికి మన పరిస్థితిని వివరంగా త్వరలోనే చెప్పదల్చేను తర్వాత అబ్బాయి విషయం పూర్తిగా తెలుసుకొని, లావణ్య పెండ్లి సంగతి అడుగదామనుకుంటున్నాను - ఏమంటావు?”

“నా ఊహ ఏమంటే అబ్బాయి విన్‌ద్ కి మన స్థితిగతులన్నీ పూర్తిగా తెలిసివుంటాయి - లేకపోతే ఇబ్బివిధాల మనకి సహాయం చేయడానికి ఎలా పూనుకున్నాడు? మనకి తన సహాయం యెంతో అవసరమని అబ్బాయి గ్రహించగల్గేడు మనం చెప్పక పోయినా ఊరులో ఎవరో చెప్పేవుంటారు అన్నివిషయాలు తెలియబట్టే ఆ భగవంతుడి దయవల్ల అబ్బాయి విన్‌ద్

ఎన్ ఎన్ - మద్రాసు

నా పెండ్లికాని వయస్సులో నా భర్త నన్ను ప్రేమగా చూచుకుంటారని కలలుకన్నాను కాని భర్త అనురాగం లేదు బిడ్డ ప్రేమ లేదు అత్త మామం అదరణ లేదు నన్నేం చేయమంటారు?

★ అనుభవించు అని అనలేదు పోనీ అని యింకే సలహా ఇవ్వలేను సోదరీ, కాని ఒక్కటి చెప్పగలను పడేపుస్తంతకాలమే అణగదొక్కుతారు కాస్త పొరుగు చూపించడం అలవాటు చేసుకోవాలి పెళ్లికాని వయసులో ఊహలోకాల్లో కాకుండా వాస్తవ జీవితానికి దగ్గరగా ఆలోచనలు సాగించివుంటే ఊహా వాస్తవానికి - ఇంత తేడా కనిపించివుండదు జీవితం సినిమా ప్రేమకుం జీవితంలాగా సాగదు సంసారంలో మనస్ఫర్మలు, మాటా మాటా అనుకోదలు అన్నీ ఒక భాగమే ఎటొచ్చి - ఒక రి పై యింకొకరికి కాస్తైనా గౌరవం వుంటే - ముఖ్యంగా భార్యపై భర్తలకి - ఈ విషయ విషయాలవరకు గానీ వానగా తయారవచ్చు సరికదా సాంసారిక జీవనసౌధపు సునాదులను గట్టిపరుస్తాయి అందుకే - సంసారం, జీవించడం కూడా ఒక కళ అన్నాడు

తె ఎన్ ఎన్ ఆర్ - బళ్లారి

తప్పుడు అడుగువేసే ఆడదాన్ని పాపరించినా తిరిగి అదే దారిలో నడిస్తే మీరు ఏవిధంగా సమర్థిస్తారు? ఏమంటే మీరు స్త్రీ పక్షంవారు కదా?

★ అయితే - మూర్ఖులను సహించడం నాకు అలవాటులేదు!

కె వి ఎన్ - భువనగిరి

కన్న ప్రేమ గొప్పదా? పెంచిన ప్రేమ గొప్పదా?

పొడవు మంతా మనయందు కరుణతో నిండిపోయింది ఎ నల్లి ఈవిధంగా పునర్జీవితల్ని వేసి, ఈ సమాజంలో మళ్ళీ మనం గౌరవనీయులైన వ్యక్తులుగా తలెత్తుకుని లింగేటట్లు చేసేదు సరే మీ మనస్సు తృప్తికేనా మీరన్న విధంగా చెయ్యండి - కాని ఏ పరిస్థితిలోనూ అబ్బాయి మనస్సు బాధ పడేటట్లు మాత్రం సారబాటునైనా చూడను జారనీయకండి

"ఎంతమాట! అబ్బాయి అంటే నాకు మాత్రం ప్రేమ లేదను కొంటున్నావా? అబ్బాయి మనస్సు గాయపడేతే నా మనస్సు కోసుకున్నట్లేగా నీకా భయం అక్కరలేదు అబ్బాయి ఎనోద్ మనకి అల్లడైతే అంతకుమంచి నాకి జీవితంలో కావల్సిందేమింది - చెప్పి?"

"నా మనస్సులోనూ అదే కోరిక ఉందండి భగవంతుడు నా ఈ కోర్కెను నెరవేరుస్తే నేనెంతో సంతోషిస్తాను అప్పుడు కొంతైనా బుణం తీరుకున్న వాళ్ళమౌతాము ఆ బాంధవ్యం సర్ల"

"అబ్బాయి వాం ఉత్తముడు మనమంటే ఎంతో అనురాగం కలవాడు మంచి సంస్కారి వయస్సు చివర్తైనా మనస్సు చాల మిన్న లావణ్య

9-3-79 - ఆంధ్రప్రదేశ్ వార్తాపత్రిక - 23

ప్రశ్నావళి

-కె. రామలక్ష్మి

★ భల్లూకపుష్పల్పలాగ తయారుకానంత వరకు - ఏ ప్రేమ అయినా గొప్పదే!

వి ఆర్ - మోదుగులగూడెం

మనిషి ఆశాజీవి కాకపోతే?

★ కదే లేదు - అదే మనిషి కథ

డి ఎన్ ఆర్ - విట్టపల్లి

అనాడు స్త్రీని దేవతతో పోల్చారు కాని ఈనాడు అంగడిబొమ్మగా మార్చారు

★ పేరులో మార్చేకాని స్త్రీ స్వేటన్లో మార్చే కనబడలేదులేండి దేవతకేనా, అంగడి బొమ్మకేనా - అంగంగవర్ణనే కద!

జి ఎన్ పి ఆర్ - పాలకొల్లు

గాజులు తొడిగించుకొన్నవారు అనమర్దులని - స్త్రీ జాతిని కించపరచే సమాధానం మీనుండి రావడం విచారకరం మిమ్ము మీరే తక్కువ చేసుకొని పురుషజాతి అధికృతను గూర్చి వాపోవడం ఏం సమంజసం అంటారు?

★ మహాశయా! 'గాజులు తొడిగించుకోడం' అన్న నానుడి చేతులు ముడుచుకున్నావోవడం, చేతకానితనం ప్రదర్శించడానికి వాడేది అంతేకాని - గాజులచేయి కాదు! (అయినా గాజులు బానిస చిహ్నం అవశేషాలనికదా సాంఘిక శాస్త్రవేత్తల మాట వేసుకున్నా అవసరమైతే ఆత్మరక్షణకి వనికీవచ్చే సంతాల్స, కోయ, మొదలైనవారి 'కడా'లు వేసుకోవాలిగాని ఈ చిట్టిచిట్టని గాజులు దేనికి?!)

ఎల్ పి సిపావ్ - ధర్మవరం

మన జనాలు ఊళ్ళో దేవుళ్ళున్నా యాక్టర్లు వస్తే తండోసతండాలుగా తరలివస్తారు ఏమిటి ఆకర్షణ?

★ ఊళ్ళో దేవుడు ఎక్కడికీ పోడు కాని ఈ తారలు రాకపోక తెలియదుకద - వార్త అందగానే - పరుగెత్తాలిమరి ఇక ఆకర్షణ అంటారా - సినిమా తప్పించి యింకో వినోదం ఏముంది సామాన్యులకి?

టి జి. - అక్కుపల్లి

ప్రతి మనిషి తన జీవితంలో ఏదో సాధించాలని అనుకుంటాడు కాని ఒక్కటికూడా పూర్తిగా సాధించలేకపోతాడు ఎందుకంటే?

★ కృషిలోనం అపజయాల మెట్లన్నీ ఎక్కుతూనే విజయాన్ని సాధించడం జరుగుతుందన్న బుద్ధి నిజం మరిచిపోయి - తొలి అపజయంతో కృంగిపోతాడు

జె ఆర్ - పాల్వూరు

నన్ను చూసేవప్పుడల్లా 'చిలకొట్టుడు కొడితే చివ్వదా?' అంటూ పాడుతాడు నేను ఏమిటా?

★ మవ్వేం ఎన్ టి ఆర్ కాదు - నేనేం జయప్రదనో సుధనో కాదు - నోరు మూసుకో! మనాలి - అంతకంటే ఏం చేయకలరు అమ్మాయిలు? (లేకపోతే ఉత్తరది అమ్మాయిల్లాగా కరాటేసట్టు నేర్చుకుని - దగ్గిరకి రానిచ్చి - నేకరిపించాలి)

వి ఆర్ - అనంతపురం

ప్రశ్నావళిలో ఎక్కువ కొంటె ప్రశ్నలు వేస్తూంటారు మీకు బాధ అనిపించదా?

★ బాధెందుకు? కొంటెతనం కనికాదు

అదృష్టం యెలాగుందో చూడాలి"

"లావణ్యంటే అబ్బాయికి ఎంతో ప్రేమ అమ్మాయి కోసకే ఆ గులాబీ తోట వేయించేడు అబ్బాయి వినోద్ తప్పక లావణ్యను పెండ్లాడు తాడని నా మనస్సు చెప్తుంది"

మేడమీద వినోదమూర్తి ఇవేమీ తనకు పట్ట నట్లుగా ప్రశాంతంగా నిద్రపోతున్నాడు లావణ్య తన గదిలో చెల్లెలు వనజ మీద చెయ్యి వేసుకుని పరుండి ఏవో తియ్యని కలలు కంటూంది

/ఇంకా వుంది/

సినిమా విశేషాలు

నరుడా! ఏమి నీ కోరిక?

అందరికీ అర్థమయ్యే మకుటం "పాతాళభైరవి" చిత్రంలో అనకసార్లు వినిపించిన వాక్యము ఇట్టి సులభగ్రాహ్యమయ్యే మకుటాన్ని, ప్రసాద్ అర్ట్ పిక్చర్స్ నిర్మాత శ్రీ వి. వి. సుబ్బారావు, తన కొత్త వర్ణ చిత్రానికి పెట్టారు.

అందరినీ ఆకట్టుకునే, ఆకర్షణీయమైన అంశాలు ఎన్నో వున్న ఈ చిత్రానికి శ్రీ సి. ఎస్. రావు కథ మూటలు సమకూర్చారు.

వా యా గ్రహ దాన్ని, కృష్ణస్వామి కూర్చును, జీ వి సుబ్బారావు శిల్పాన్ని, పూర్ణచంద్రరావు ప్రాడక్ష్టన్ను, డి. బి. టి. రావు సహదర్శకత్వాన్ని, మోహన్ గాంధీ కో...డైరెక్ట్ న్ను నిర్వహిస్తున్నారు.

శ్రీ ప్రత్యగత్వ చిత్రానువాదం దర్శకత్వాన్ని నిర్వహిస్తున్న నరుడా! ఏమి నీ కోరిక? వర్ణ చిత్రానికి ఓ కొత్తమూయిని నాయికగా ఎంపికచేసే పుద్గేశ్వరి, నిర్మాత సుబ్బారావుగారికి పున్నది ఎవరో, ఆ అదృష్టం

మొదటి షియరింగులోనే, శ్రీ అక్కినేని గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చిన జనరంజకమైన ఈ కథలో, ఆయన కొత్తతరహా పాత్రను పోషిస్తున్నారు.

"ఫిటవరి మార్చి ఏప్రిల్" నెలలో షూటింగు పూర్తవుతుందని, దర్శకుడు శ్రీ ప్రత్యగత్వ తెలిపారు.

"నరుడా! ఏమి నీ కోరిక?" వర్ణ చిత్రంలో రావుగోపంరావు అల్లూరామలింగయ్య పాత్రలు ఆద్యంతం సప్తశయనాన్ని కురిపిస్తాయి ఈ చిత్రానికి చలనచిత్రపు సంగీతాన్ని, సెల్వరాజ్

'బంగారు చెల్లెలు'లో శోభన్ బాబు, జయసుధ వంతురాలు ఈ చిత్రానికి నవయుగ పంపిణీదారులు.

మాణిక్యవీణ ఒక మధురకావ్యం!

విఖ్యాత చిత్ర నిర్మాత శ్రీ ఎమ్. ఎన్. రెడ్డిని యిటీవల కలిశాను అప్పుడు ఆయన, తమ వ్రాసిన "మాణిక్యవీణ" కథను, విశ్రాంతి విభాగం వరకు సంభాషణలతో చదివి వినిపించారు ఒక మధురకావ్యంగా, ఒక అపురూప శిల్పమందరిగా, ఒక మహాకవి పూరిగా పేర్కొన్నారు.

ఎన్ని మధురమట్టాల్లో, వర్ణించడం ఈ కలానికి శక్యంకాని పని.

కథలో నాలుగు ప్రధాన పాత్రలున్నాయి ఒక పాత్రతో మరొకటి పోటీపడేవిధంగా, "నహజకవి" మల్లెమాం ఆ పాత్రలను రూపొందించారు.

శ్రీ నాగేశ్వరరావు వంటి నవరసనాయకుడు, శ్రీ శివాజీగణేశన్ వంటి అద్వితీయ నటుడు వెయ్యదగిన పాత్రలను ఆ పాత్రదానం చెయ్యనివ్వని, దేవుణ్ణి అభినందించాలి.

"మాణిక్యవీణ" చిత్రం తెలుగు చలనచిత్ర రంగంలో చిరస్థాయిగా నిలిచిపోతుంది.

కళ్యాణవర్మ గురువు, గోపీ శిష్యుడు, రాధ గోపీ మరదలు, గీత కళ్యాణవర్మ ఏకైక కుమార్తె (తల్లిలేని పిల్ల).

"మల్లిశ్వరి దేవదాసు మూగమనసులు" వంటి ఉత్తమజాతి చిత్రంగా "మాణిక్యవీణ" ప్రేక్షకుల "జేబ్"లను అందుకుంటుంది.

శ్రీ ఎమ్. ఎన్. రెడ్డి రసరచనా రమణీయతకు "మాణిక్యవీణ" ప్రత్యక్ష నిదర్శనం.

ఆయన అదృష్టవంతుడు, గనుకనే ... "మాణిక్యవీణ" అపాత్రదానం కాలేదు.

కడుపుబ్బ నవ్విచిన వినోదాల చిత్రం

శ్రీ లక్ష్మీనరసింహో ఇంట రేషన్ షాల్ డిశంబరులో ప్రారంభించిన "పెద్దిల్లు - చిన్నిల్లు" చిత్రం పూర్తికావచ్చింది.

పదమూడు రిళ్లు పూర్తయిన "పెద్దిల్లు - చిన్నిల్లు" చిత్రాన్ని మూడే అవకాశం యీ రచయితకు వచ్చింది.

తొలి దృశ్యం ప్రారంభంమంచి, 13 వ రీలు పూర్తయ్యేవరకు ... కడుపుబ్బ నవ్వించింది.

"పెద్దిల్లు - చిన్నిల్లు" చిత్రం శ్రీ దాసరి నటవాప్రాభవ ప్రదర్శనానికి ప్రత్యేక నిదర్శనంగా ప్రేక్షకుల ఆశీ అక్షంతలను పొందుతుంది.

అమ్మబాబోయ్! శ్రీ దాసరి నటనలో ఎంత యాజా...ఎంత నాచురాలిటీ...ఏమి టైమింగు... ఏమి మాడ్చులేషను. "హ్యాట్స్ ఆఫ్ టు హిమ్."

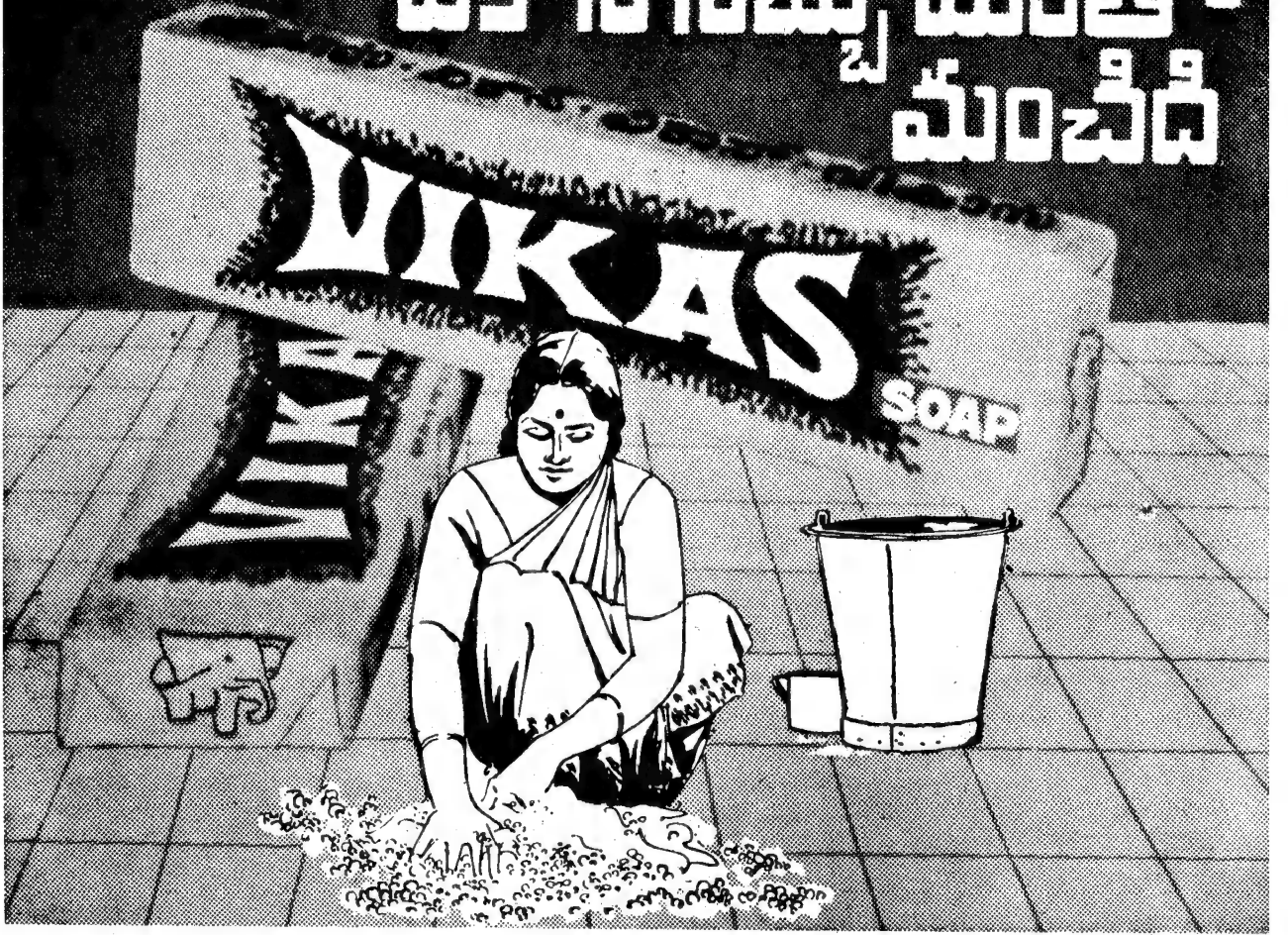
దర్శకుడుగా ఎవరెస్టు అంత ఎత్తు ఎదిగిన శ్రీ దాసరి నటుడుగా అంతే దశను అనుభవించ గలరు ... "పెద్దిల్లు - చిన్నిల్లు" విడుదల తర్వాత.

శ్రీ ఎం. కె. మాపుళ్ళయ్య నిర్మిస్తున్న ఈ రంగుల హాస్య చిత్రానికి కథ మూటలు చిత్రానువాదాన్ని శ్రీ దాసరి సమకూర్చా సత్యం సంగీతానికి, భాస్కరరాజు శిల్పానికి, బోనుబాబు స్వామి ప్రాడక్ష్టన్ షాకు, బాలు కూర్చుకు పారిశ్రామికరావు సహకార దర్శకత్వానికి, అన్నారావు నిర్మాణతకు అధిపత్యం వహిస్తున్నారు.

మార్చి 9 వ విడుదలకానున్న ఈ నవ్వల చిత్రంలో మోహన్ బాబు, ప్రభ, దీప, కె. వి. చలం, అత్తలి లక్ష్మి, జీ. వి. జీ ప్రధాన పాత్రధారులు.

శ్రీ దాసరి నిర్దేశకుడు శ్రీ ఎన్. ఆర్. రేలంగి కో డైరెక్టరు లక్ష్మి సువర్ణ శ్రీ తారకరామ పంపిణీదారులు.

యే నాడైనా సరే
వీకాస్ సబ్బు యెంతో
మంచిదీ

ఎందుకో తెలుసా...

- ఇది పూర్తిగా కుర్ర పరుస్తుంది
  - యెన్నిమార్లు ఉరికినాకూ బట్టలు చిరిగిపోకుండా కాపాడుతుంది.
  - ఉప్పువీటియందైనా, బట్టలను బాగుగా కుర్ర పరుస్తుంది.
- బట్టల నబ్బులంతా ఒకటేగదా అని మీరు అనుకోవచ్చు. కానీ వీకాస్ చాలా మంచిదని మీకు మేము నొక్కి చెప్పారైనా అవసరం

యెంతైనావుంది. వీకాస్ నబ్బునందు చేర్చబడిన వస్తువులంతా వృక్ష వంశంపైనే ఉంది. ఇందులో బలమైన రసాయన వస్తువు ఒకటికూడా చేర్చబడలేదు:

అందుచేత మీరు మెల్లగా రుద్దినా, గట్టిగా రుద్దినా వీకాస్ నెమ్మదిగా మీ బట్టలపై పనిచేస్తూ, మురికిని పూర్తిగా తొలగిస్తుంది.

దీనివలన: మీ బట్టలు చాలా కాలం వస్తాయి.

యెప్పటివలె ప్రకాశవంతంగా వుంటాయి

టి. జి. లక్ష్మయ్య సెట్టి & సన్సు
టి. జి. ఎల్. రోడ్, ఆదాని 518 301

జి. వి. జి. పే జీ

సింగపూర్ లో తొలి తెలుగు చిత్రం
అందమైన అనుభవం

“కథకు సింగపూర్ లో ముడిపడివున్న కారణంగా అక్కడి ముఖ్య ప్రదేశాలైన విక్టోరియా సెంటర్, పీపుల్స్ పార్క్, శాంటాక్ బలండ్ వగైరా మండర ప్రదేశాలలో ముఖ్యమైన సన్నివేశాలను చిత్రీకరించాం,” అన్నారు ప్రేమాలయా కంబైన్స్ సతాకంఠ్ వెంకటాచన్ నిర్మించిన “అందమైన అనుభవం” చిత్రానికి కథ, స్క్రీన్ ప్లే, దర్శకత్వ భారాలను వహించిన కె. బాలచందర్. జయప్రద, కమలహాసన్, రజనీకాంత్ ముఖ్య భూమికలు నిర్వహించారు. గజేంద్రాలో సందర్శనలకర్త. 9 ఆగ్రేయ గీతాలకు ఎం. ఎన్. విశ్వనాథం

‘కెప్టెన్ కృష్ణారావు’ శ్రీనివాసు

మధురమైన బాణీలు కూర్చారు. బి. ఎన్. లోకనాథ్ చాయ్ గాహకుడు. మార్కెట్ మొదటివారంలో విడుదల.

డాక్టర్లు కావలసిన దర్శక నిర్మాతలు డైరెక్టర్ టి. లెనిన్ బాబు బి. ఎన్.సి. అయ్యక మెడికల్ కాలేజీలో చేరి, మానేశారు. ఇంటర్మీడియట్ లో ఫస్ట్ క్లాస్ లో పాస్, బి. యె, లో ఇంగ్లీష్ లో యూనివర్సిటీ ఫస్ట్ గా వచ్చిన నిర్మాత దుక్కిపాటి మధుమాదనరావుగారికి మద్రాసు మెడికల్ కాలేజీలో సీట్ వచ్చింది. కాని, ఆ సమయంలో వారి తండ్రిగారి అస్వస్థత మూలంగా మెడిసిన్ చదవడానికి వీలుపడలేదు.

30— ఆంధ్రవిశ్రాంతి— 9-3-79

ప్రసాద్ ఆర్ట్ సిక్స్

కమలమ్మ కమతం

నర్తకి ఎ.వి.సుబ్బారావు కథావస్తువు నిర్మాత
సంగీతం టి.చలపతిరావు కథావస్తువు నిర్మాత
కళాశిల్పి సుబ్బారావు కథావస్తువు నిర్మాత
సంయుగ్

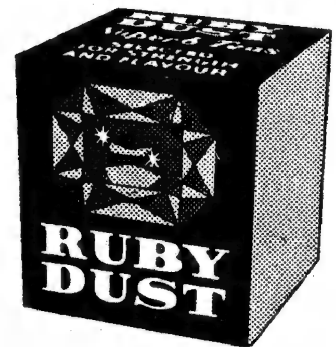
nvkr

కె.ఎం.ఎం.

మా కుటుంబానికి,
ఎన్నో కప్పుల కమ్మని
చిక్కని టీ--రుబికి
మా కృతజ్ఞతలు !

**లిప్టన్
రుబి
డస్ట్**

'ఇంటింటి రావాయణం' లో ఒక దృశ్యం

"ఎవడిబ్బ సొమ్ము"లో

బయటపడ్డ నిజం

ఎస్ పి (నత్యనారాయణ) విసురుగా హాల్లోకి వచ్చాడు. "వేళంతో అక్కడ అలమారులోని మెడల్స్, ట్రాఫీలను విసిరి పారేస్తూండగా అతని భార్య పార్వతి (జానకి), కూతురు చాకి (కుబ్జ) వచ్చి, నిర్భయంగా పోయారు.

"ఏమిటాండీ? ఏం జరిగింది? ఇవి మీ పేరు ప్రతిష్టలకు ప్రతిరూపాలు సోలీసేషన్ గా మీ నిజాయితీకి నిదర్శనాలు ఏటేలా పారేస్తున్నారేమిటి?" అని అడిగింది పార్వతి.

"నా పేరు ప్రతిష్టలు భంగపడ్డాయి నుక, నా నిజాయితీకి నిప్పులుకుండి గనుక, కన్నతల్లికే ద్రోహం చేసే కూతురు నీ కడుపున పుట్టింది అవరాధుల్ని పట్టుకునేందుకై ప్రాణాల కై నా తగించే నన్ను అవరాధిగా పై లడ్డకారుల ఎదుట నిలబెట్టింది ఇప్పుడు నేను కర్మవ్యం కోసం కన్నబిడ్డ నైనా వదులుకునే సోలీసేషన్ ర్ని కాదు, పార్వతీ! హంతకుడు నా కొడుకు గనుక వాడికి సాయపడే వ్యక్తిని, ఒక ఖైదీని కన్నబిడ్డగా తప్పించిన నేరస్తుడ్ని", అంటూ ఎస్ పి, కూతురు చాక తిరిగి, "చెప్ప! ఎవరూ విజయ్? వాడిమీద నీకింత అభిమానం ఎందుకు? నాడు అడుగడుగునా నాకు అడ్డు పడుతున్నాడు నేను హంతకుడ్ని పట్టుకోలేక పోవడానికి కారణం వాడే ఆ విజయ్ ను చంపే నారే, హంతకుడ్ని పట్టుకుంటాను" అన్నాడు.

పార్వతి దుఃఖాన్ని దిగమింగుకోలేక "చంపండి! ఒక కొడుకును హంతకుడిగా అనుమానించి వెంటాడుతున్నారు రేపే మా పోవాడు దొరుకుతాడు ఉరికింబ మెక్కిస్తారు ఆ గొప్ప చాలంటాండీ? ఈ కొడుకును కూడా స్వయంగా మీ చేతో చంపేస్తే, ఇంకా మనమైన కీర్తి

* జి. వి. జి. పేజీ *

ఎస్తుంది కర్మవ్యం కోసం కన్నబిడ్డల్ని కాల్చి చంపిన మహానుభావుడని మిమ్మల్నిండరూ పాగుడు రారు ఆ పొగడ్తల్నే పూలమాలలుగా వేసుకొని బ్రతకొచ్చు", అంది.

ఎస్ పి, అయోమయంగా మూస్తూ, "అంటే, విజయ్ ?" అని అగాడు.

పార్వతి అప్పటికి నిజాన్ని బయట పెట్టుక తప్పలేదు "మన ప్రేమఫలం ఆ తర్వాత మీరు ఫారిన్ వెళ్లారు వస్తానన్న టైవ్ కి తిరిగి రాలేదు ఈలోగా విజయ్ పుట్టాడు పెళ్ళి

'ప్రెసిడెంట్' పేరమ్మ లో గొకిన రామారావు, మంజుభారవి

కాకుండానే బిడ్డ పుట్టడం ఏ అనుమానాలకు అస్కారమిస్తుందోననే భయంతో మా అమ్మ - నాకు చెప్పకుండానే ఆ పసికందును ఎవరికో పెంచుకోమని ఇచ్చేసింది అప్పట్నుంచి వాడక్కడన్నాడో తెలుసుకోలేక పోయాను ఇప్పుడు తెలుసుకున్నాను మీ బిడ్డలు అవరాధులు కారండి వాళ్ళ నిర్దోషిత్వం విరూపించడానికి కన్నతల్లిగా మీరు తోడ్పడండి "

"నీ నమ్మకం ప్రకారం వాళ్ళు నిరపరాధులైతే, నేను నాకు వ్యధవరంలేదు దైవమే వాళ్ళకు సాయపడతాడు నాకు సంబంధించినంత వరకు నేను చట్టానికి బద్ధుడ్ని ఇది చట్టానికి - నేరానికి జరుగుతున్న పోరాటం ఇందులో చట్టం జయించవలసిందే అందుకోసం అవసరమైతే నేను చావడానికైనా సిద్ధమే, చంపడానికైనా సిద్ధమే" అన్నాడు ఎస్ పి.

కృష్ణ హీరోగా కె ఎస్ ఆర్ డాన్ దర్శకత్వంలో అలవర్తి సురేంద్రవార్, వాసిరెడ్డి నాగేశ్వరరావు నిర్మించే "ఎవడిబ్బ సొమ్ము" స్టూన్ కలర్ చిత్రంలో శ్రీధర నాయక త్రిపురనేని మహారథి రచయిత ఎస్ ఎస్ లాల్ ఛాయాగ్రాహకుడు.

"ఇవకేశపులు" మార్చి విడుదల

"జనవరి 15 నుంచి 22 వరకు చిత్రాలు, మదనపల్లి మధ్యలో సరికొత్త పంథాలో పతాక నన్నివేశాలను చిత్రీకరించాం," అని తెలియజేశారు డైరెక్టర్ జి పి శేఖర్ మురళీమోహన్, ప్రదర్శనమోహన్, ప్రభాకరరెడ్డి, రాజ్ బాబు, ప్రభ, జయమాలిని, పండరీబాయి, విజయలక్ష్మి, పాత్రధారులు సత్యనంద్ రచన, చక్రవర్తి, సంగీతం, కన్నప్ప చాయ, రాజేంద్రకుమార్ షృంగ, కోటగిరి గోపాలరావు కూర్పు, జాన్త నిర్వహణ గల ఈ మారుతీ ప్రొడక్షన్స్ తాజా వర్క్ చిత్రానికి అడుగుమిగిలిన కుమార్ నిర్మాత.

ప్రతాప్ ఆర్ట్ ప్రొడక్షన్స్

అంతులేని ఇంతుకద

కలర్

నిర్మాత కె.రాఘవ

కథ-మాటలు-స్క్రిప్ట్-దర్శకత్వం

మోహన్ దాస్

లక్ష్మీ ఫిలింస్

LAKSHMI PUBS.

చేగాండ్రి హరిబాబు గమకంతు
గానకృష్ణ భండారీశ్వరన్ 30

మక్కరాడిమర చెడ్డదెడ్డ

నిర్మాత చలసాని గాని ప్రొడ్యూసర్లు: కుర్రయ్యనగర్
రిక్టీఫికేషన్

నిర్మాతగా మరో పాత్రికేయుడు

“రేపు” మానవత్వ సందేశాలు
సి. నరసింహారావు నిర్మించే “హరిజన్” చిత్రానికి
మలయాళ పత్రిక రచయిత రవింద్రన్ దర్శకుడు.
న్యూ పర్స్పెక్టివ్స్ పతాకంలో తయారయ్యే ఈ
చిత్రం ఉయ్యూరు సమీపంలో వున్న కసిలేశ్వర
పురంలో 12 రోజుల షూటింగ్ తో పూర్తయింది.
అంతస్తు భేదాలు, కులాల అంతరం, హరిజన
కుటుంబాల స్థితిగతులను నాస్తవరీతిలో
చిత్రీకరించడమే తమ ధ్యేయమని నిర్మాత తెలియ
జేశారు. మధు ఛాయాగ్రాహకుడు. పద్మవాభన్
సంగీత దర్శకుడు. సంభాషణలు, సంగీతం ఇత్యాది
విషయాలలో తాము కొత్త సృంతలు తొక్కామని
దర్శకుడు వివరించారు. సరికొత్త నటీనటులు
పాల్గొన్న ప్రయోగాత్మక చిత్రమిది.

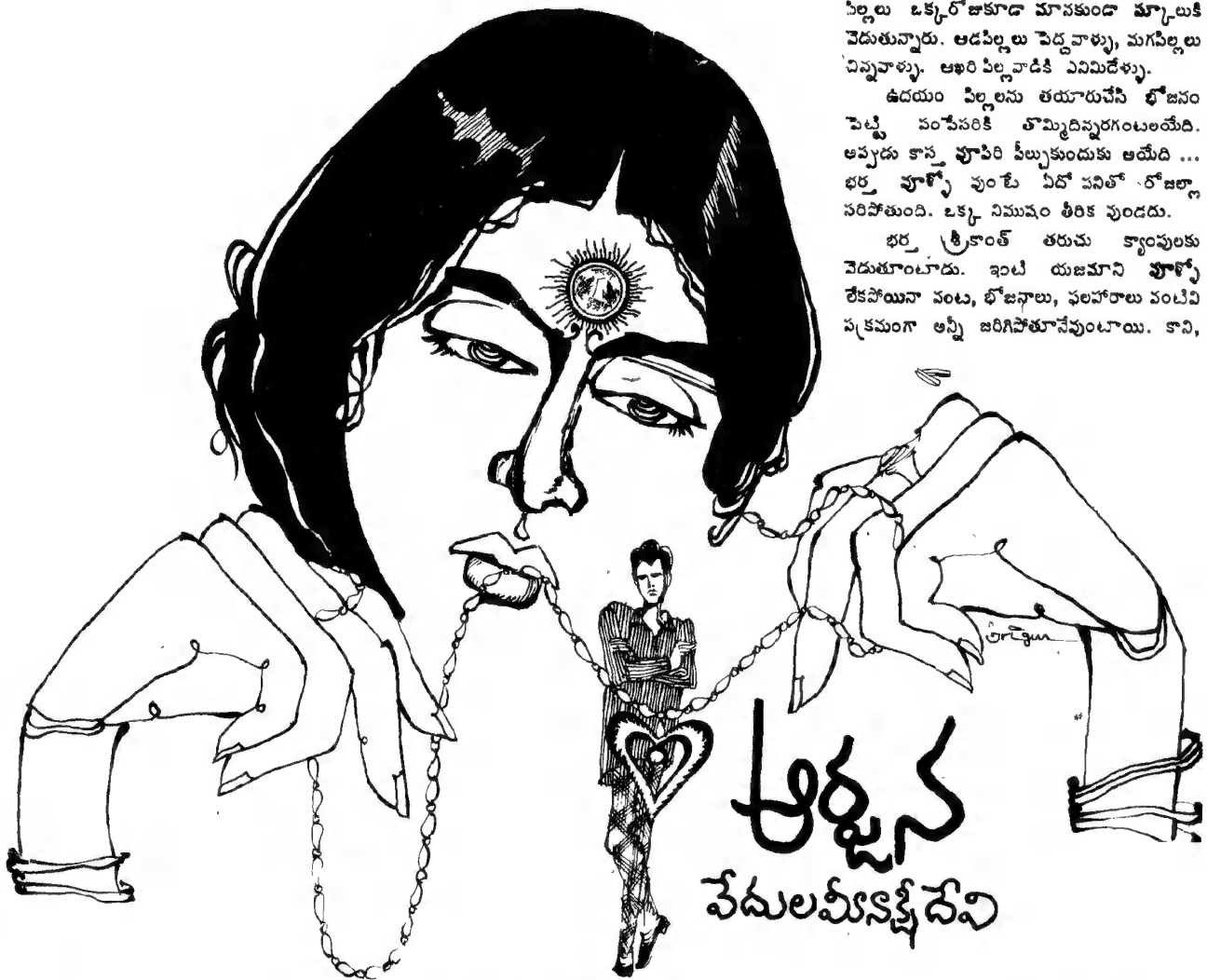
నిర్మాతనైనా నేను మేకప్ ఆర్టిస్టనా

బాపు దర్శకత్వంలో జయకృష్ణ నిర్మించిన
“మన పూరి పాండవులు” వర్ణ చిత్రం
శతదినోత్సవం వైభవోపేతంగా జరిగింది.
జయకృష్ణ తొలుత మేకప్ మన్ గా చిత్ర పరిశ్రమలో
ప్రవేశించారు. హీరో కృష్ణారాజు ఆశీస్సులతో
నిర్మాత అయ్యారు. తొలి చిత్రమే అఖండ
విజయాన్ని సాధించింది. అయినా, జయకృష్ణలో
మార్పు మీలేదు. ఇంకా మేకప్ మన్ గానే
శ్రమిస్తున్నారు. “వేడు నవ్వింతవాడ్ని చేసింది
ఈ మేకప్ కళ. దీనిని విస్తరించగలనా? నేను
ఇంకా ఎన్నో చిత్రాలు నిర్మించవచ్చు. కాని,
ఈ వృత్తిని మాత్రం వదిలేదేదు,” అన్నారు
జయకృష్ణ.

తాంబూలం - పల్లినీటిలు

“ఫలానా పేర్ ఆయిల్ నే నేనెప్పుడూ
ఉపయోగిస్తాను. ఫలానా నబ్బు నా ముఖాన్ని
తళతళలాడేలా చేస్తుంది,” లాంటి వాణిజ్య
ప్రకటనలలో మన తారల ఫోటోలు వడడం మనం
మూస్తున్నాం. ఒక్కసారి ఇవి లేనిపోని చిక్కులు
తెచ్చిపెడుతుంటాయి. పోలీసు డ్ గాయక నటుడు
పేట్ బానీ, అతని కూతురు డెబ్బి యిలాగే
‘చర్మాన్ని మృదువుగా వుంచే ఒక క్రిమ్’
ప్రచారానికి ఉపయోగించబడ్డారు. ఆ క్రిమ్ వల్ల
అలాంటిదేమీ జరగలేదని, అంతా మోసమని ఒక
కస్టమర్ ఫిర్యాదు చేయడంతో ది ఫెడరల్ ట్రేడ్
కమిషన్ దర్యాప్తుకు పూనుకుని, ఆ ఆరోపణ
నిజమని నిరూపించింది. తప్పుడు ప్రచారంలో
తమ ఖ్యాతిని వినియోగించుకున్నందుకు పేట్,
డెబ్బిలు అవరూపం చెల్లించక తప్పలేదు. అలాగే
ఒక ట్రావెలర్స్ చెక్ పల్లినీటిలో తోడ్పడినందుకు
కారల్ మార్షెల్ అనే నటుని మీద న్యాయస్థానం
చర్య తీసుకుంది. మన దేశంలో కూడా ఇటువంటి
వార్తలు ఎప్పుడైనా వినిపడతాయేమో! అంచేత,
తారలు తగు జాగ్రత్తల్ని వుండడం ఎందుకైనా
మంచిది.

పిల్లలు ఒక్కరోజుకూడా మానకుండా మూలకి వెళుతున్నారు. అడపిల్లలు పెద్దవాళ్ళు, మగపిల్లలు చిన్నవాళ్ళు. ఆఖరి పిల్లవాడికి ఎనిమిదేళ్ళు.

ఉదయం పిల్లలను తయారుచేసి భోజనం పెట్టి పంపేసరికి తొమ్మిదిన్నగంటలయేది. అప్పుడు కాస్త వూపిరి పీల్చుకుందుకు ఆయేది ... భర్త వూళ్ళో వుంటే ఏదో పనితో రోజుల్లా సరిపోతుంది. ఒక్క నిమిషం తీరిక వుండదు.

భర్త శ్రీకాంత్ తరుచు క్యాంపులకు వెళుతుంటాడు. ఇంటి యజమాని వూళ్ళో లేకపోయినా వంట, భోజనాలు, ఫలహారాలు వంటివి సక్రమంగా అప్పీ జరిగిపోతునేవుంటాయి. కాని,

వలంక్కి గృహలక్ష్మిగా మారి పదిహేను సంవత్సరాలైంది భర్త శ్రీకాంత్ మెడికల్ రిప్రజెంటేటివ్. ఇద్దరు అడపిల్లలు, ఇద్దరు మగపిల్లలు

వరలక్ష్మి చిన్నప్పటినుండి స్వార్థపరులాలు ఎంతసేపూ ఎడటివారు తనకేం చేశారు? అనే ధోరణి! ఈతగింజ వేసి తాటిగింజ లాగే ఆ త్యాగా వచరాటా ... తన గురించి చెడ్డగా యెవరైనా అనుకుంటున్నారేమోనన్న ఆలోచన ఆమె కనవసరం. ఎవరేమనుకున్నా ఆమెకు లెక్కలేదు. ఎడటివారిని చిన్నమాపు చూసే లక్షణం చాలా వుంది.

చిన్నప్పుడు గొప్పవారి పిల్లలతో స్నేహం చేసేది. వాళ్ళ యిల్లుకు వెళ్ళేది ... తన యింటికి రమ్మని వాళ్ళని ఆహ్వానించేది. అవతలవారివల్ల లాభం వుంటేనేగాని స్నేహం చెయ్యాలనిపించేది కాదు.

క్రమంగా వయసు ముదిరిన కొద్దీ ఈ లక్షణాలు యెక్కువకావడంతో ఒకవిధమైన గర్వరేఖ పొడమూపింది భర్త ఇంటిలో ప్రవేశించాక. ఇరుగు పొరుగు వారితో కబుర్లు చెప్పేది.

మాట్లాడేటప్పుడు కళ్ళూ, చేతులూ తిప్పతూ చమత్కారంగా మాట్లాడుతున్నాననే భావం ఆమెలో గోచరించేది. ఏ వయసువారితో ఆ వయసు దానిలాగ ప్రవర్తించేది ఎదుటివారిని ఆకాశానికి యెత్తేసినట్లు మాట్లాడ్డం, వారు వెనుతిరగానే అంత చెడ్డవాళ్ళు లేరని, వున్నారే లేనివీ యెన్నో కల్పించి వేరం చెప్పేది. ఆమెకు అది వెన్నతో పెట్టిన విద్య. ఏ ఇద్దరు సుఖంగావున్నా వారి మధ్య వైషమ్యాలు లేవదీస్తేగాని ఆమె కళ్ళు చల్లబడేవికావు. మనసు కుదుటబడేదికాదు!

చిన్నపిల్లల మనోవికాసానికి, విజ్ఞానాభివృద్ధికి దోహదం చేసి, విద్యనట్లు వారి కావక కలిగించేందుకు అంతటా ఆదర్శ శిశు విద్యాలయాలు వెలికాయి. కాస్త ఖర్చుపెట్టుగలిగినవారు తమ పిల్లలను చేర్చుస్తున్నారు. వరలక్ష్మి తన పిల్లల్ని అందులో చేర్పించింది. అందుకు రెండు కారణాలు.

ఇంటిలో నిత్యం జరిగే వాటా సుగ్రీవ యుద్ధం వుండదు - అధమం ఉదయం నుండి సాయంత్రం వరకు అప్పుడి మొదటిది.

ఇక రెండవది: సంఘంలో, తన యిరుగు పొరుగువారిలో తన అధిక్యత కనబడాలి ... తన భర్త పంపాదన చెప్పకొత్తగింతగానే వుంది.

ఏమీ పనిలేనట్లుగానూ, ఏమీ చెయ్యనట్లే అనిపిస్తుంది. ఆ వ్యక్తే వూళ్ళో వుంటే ఎంతో పని వున్నట్లు, అనాడే సుమ్మగా వంటా వగైరా చేసినట్లు ఫీలవడం జరుగుతుంది. అతను వూళ్ళో లేనప్పుడు మరి కాలం గడిచేదికాదు వరలక్ష్మికి. ఏవో సత్రికలు, పుస్తకాలు అద్దెకు తీసుకుని చదివేది. కొత్తలో అత్తమామలు సహాయంగా వుండేవారు శ్రీకాంత్ క్యాంపులో వున్నప్పుడు. క్రమంగా వారికి వచ్చివుండడం వీలుపడ్డంతేదు.

పిల్లలు క్రమంగా పెద్ద క్లాసులోకి వస్తున్నారు. పెద్దపిల్లకి 14 వ ఏడు రెండవ పిల్లకి 12 ఏళ్ళు. మగపిల్లలు 10, 8 ఏళ్ళ వాళ్ళు.

ఆ ముట్టుప్రక్కల పిల్లలలో కలిసి స్కూల్స్ కు వెళుతూ వస్తూవుండేవారు. ఒక్కొక్కప్పుడు హాం వర్క్ చేసుకుందుకు సాయంత్రం క్లాసు పిల్లలు వీళ్ళ యింటికి వచ్చేవారు. కలిసి చదువుకునేవారు.

ఏవైనా సందేహాలు వస్తే వరలక్ష్మి చెబుతుండడం, వచ్చిన పిల్లల్ని ఆశ్చర్యపరచేది. వరలక్ష్మి ఇంటిలో చదువుతుండేది పెళ్ళి

మ యానికి. ఆ తరువాత మానేసింది. "మా అమ్మగారు చదువుకున్నారు" అని పెద్దపిల్ల గిరిజ వాళ్లతో చెప్పి వాళ్లని మరింత చకిత్తు చేసింది.

వరలక్ష్మి యిరుగుపొరుగు యిళ్లకు వెళ్లేది. కబుర్లు చెప్పేది. తమ విషయాలు మహాగుట్టు... అవతలవాళ్ల విషయాలు తెలుసుకోవాలనే బుతూహలం యెక్కువ. వార్తలు మొదలు వంట, వార్లు వరకు ఆమె చర్చించని విషయం వుండదు. కొత్తలో బాగానేవుండనిపించినా, క్రమంగా పొడైపోయిన గ్రాంపోనీ రికార్డులాగా ఒకే పద్ధతిలో, అదే దాంబిక పదజాలంతో, పకపక నవ్వుతూ మధ్య మధ్య అనందంపట్టలేక చప్పుట్లు కొడుతూ మాట్లాడడంపట్ల విముఖత కలిగింది ఆమెపట్ల ఇరుగుపొరుగువారికి. 'ఓహో' అంటే 'ఓహో' అనిదంతపు జోక్యం కలిగించుకునేవారు కారు. తటస్థవిధానం అవలంబించారు.

* * *

"ఇవ్వక మా తమ్ముడి రెండవ పుట్టినరోజు. మీరు తప్పకుండా పేరంటానికి రావాలి. పిల్లల్ని కూడా తీసుకురండి. మా ఇల్లు మీ అమ్మాయి గిరిజకి తెలుసును" అని వరలక్ష్మికి బొట్టుపెట్టి పేరంటం పిలుపు పిలిచింది మాణిక్యం.

మాణిక్యం గిరిజ కాళ్లు పిల్ల, వైశ్య బాలిక. 'తప్పకుండా వస్తానమ్మా' అంది వరలక్ష్మి. పేరంటానికి వెళ్ళిన వరలక్ష్మిని ఎంతో మర్యాద చేశారు మాణిక్యం యింట్లో వాళ్ళు ఆమె చదువుకున్నదనీ, చిమంత గర్భం కూడా లేదనీ వచ్చిన పేరంటాళ్లతో చెప్పింది మాణిక్యం తల్లి భ్రమరాంబ. వాళ్లెంట్ వాళ్లనందరినీ వరలక్ష్మికి పరిచయం చేసింది.

లోనికి తీసుకువెళ్లి ఫలహారం, కాఫీ యిచ్చారు. ఇంటికి వెళ్లడానికి లేచింది వరలక్ష్మి. "రేపు మధ్యాహ్నం మీ యింటికి వస్తాను. తీరుబడేనా మీకు?" అడిగింది భ్రమరాంబ.

"తీరికగానే వుంటుంది. తప్పకుండా రండి. ఒకళ్లు యిళ్లకు ఒకళ్లం వస్తూ పోతూ వుంటేనే కదా పరిచయాలు, స్నేహలు అయ్యేది? స్నేహం అంటే నేను ప్రాణం ఇస్తాను సుమంజీ" అంది వరలక్ష్మి.

మర్నాటి మధ్యాహ్నం వచ్చిన భ్రమరాంబను ఎంతో ఆహ్వాయంగా లోనికాహ్వానించింది వరలక్ష్మి. కాఫీ, టిఫిను యిచ్చింది...

"మిమ్మల్ని ఒక్కచూట అడగాలని వచ్చాను" అంది భ్రమరాంబ.

"అంత సందేహం యెందుకు? నా దగ్గర మీకేం మొగమాటం అక్కర్లేదు. అడగదలచు కున్నది నిశ్చయంగా అడగండి" అంది వరలక్ష్మి.

"మా పెద్దమ్మాయి ఎనిమిదవ తరగతి ప్యాస్సైంది. ఇక స్కూలుకి పంపవద్దని మాని పించేశారు వాళ్ల నాన్నగారు... పెళ్లైనా చెయ్యాలి. చదువైనా చెప్పించాలి. ఈ రోజుల్లో పిల్ల ఏం చదువుకుంది?" అని అడుగుతున్నారు పెళ్లిమాపులలో ఈపరిస్థితులలో మీచేతప్రైవేటు చెప్పేద్దామని వుంది అమ్మాయికి. ప్రైవేటుగా

అర్జున

మెట్రిక్ కి కడతానంటోంది. మీరు మా సుధకి ప్రైవేటు చెప్పాలి. మధ్యాహ్నం మా యింట్లో సుగనాళ్లు షాపుకి వెళ్లిపోతారు. స్వంత రిజిస్ట్రేషన్ పంపిస్తాను, మీకు శ్రమ లేకుండా" అంది భ్రమరాంబ.

వరలక్ష్మికిది అనుకోని విషయం. అభ్యర్థన... ఇది గర్భవారణమైన విషయం. అయినా అంతలో తను తేలిపోకూడదు అనుకుంది.

"నేనెప్పుడూ ప్రైవేట్లు చెప్పలేదు. మా పిల్లలకి ఎప్పుడైనా పాఠాలు చెబుతూంటాను. కాదూ కూడదూ అంటే మీ అమ్మాయిని మా యింటికి పంపండి" అంది.

"అలాగ పంపే మాటైతే స్కూలుకే పంపే వారు కదుటండి వాళ్ల నాన్నగారు" అంది భ్రమరాంబ.

అనుభూతి

డా॥ సి. నారాయణరెడ్డి

చూస్తున్నాను నేను విభ్రాంతంగా చుక్కలకు అర్ధరాత్రి చెమట పోస్తూవుంటే.

వింటూ వున్నాను నేను వెర్రెత్తిన వెన్నెముకలో అరిచే వేదనను అతీకరించుకుంటూ.

తడుతూ వున్నాను నేను తలుపుల్లోని చీకటిని తెరిచే వెలుగు బీగం కోసం.

విద్రిస్తున్నాను నేను నీరవంగా సముద్రం చదుపుల్ని తట్టుకుని శ్రవణేంద్రియం మేల్కొని వుండగా.

అనుభవిస్తున్నాను నేను అమృతాన్ని తిరిగిమోత చేసే ఆశల దొన్నెల్లో నడ్డినూ వుంటే.

"అయితే మీ అమ్మాయిని సినిమాకి కూడా వెళ్లనియ్యడం లేదేమిటి? గుమ్మం కదలకుండా బంధించేస్తున్నారా?" గలగలా నవ్వింది వరలక్ష్మి.

"సినీమాలకు మేముంతా కలసే వెడతాంకదా? ప్రైవేటుకని రోజూ ఒక్కపిల్లని పంపడానికి ఒప్పుకోరు. మీరే వచ్చి చెప్పాలని నా కోరిక" అని ప్రాదేయపడింది భ్రమరాంబ.

"మా వారికి క్యాంపు లేనప్పుడు రావడం ఎలాగ కుదురుతుందండి?" అంది వరలక్ష్మి.

"అంతగా ఆయన వచ్చినప్పుడు అప్పుడప్పుడు రావడం మానినా ఫలవాలేదు. నెలకు యాభై రూపాయలిస్తాం" అంది భ్రమరాంబ.

"ఇవ్వక మా వారు వస్తారు. ఆయనతో చెబుతాను మీరు చెప్పిన విషయం మీ అమ్మాయి మాణిక్యంచేత కబురంపుతామనిండి" అని ఆమెను పంపింది వరలక్ష్మి.

భ్రమరాంబ వెళ్లక ఆరోచనలో పడింది

వరలక్ష్మి. ఆమెలోని స్వార్థం బుసలు కొట్టిం భ్రమరాంబ గొప్పది. వాళ్లకి పెద్ద పెద్ద షాపున్నాయి. అటువంటి వాళ్లతో సాన్నిహిత్య మందిది... అనుకుంది ఈత గింజనేనీ తాటిగింజ లాగే స్వభావంగల వరలక్ష్మి.

తన భర్త యింకా నాలుగురోజుల వరక రాక. అయినా తను ఆలోచించుకుందుకు సాకుగా చెప్పింది

మర్నాడు తన అంగీకారాన్ని మాణిక్యంతో చెప్పి పంపింది. ఆ మరుసటి రోజు మంచిదనీ రెండుగంటల నేళ రిజి పంపమనీ కబురంపింది

ఆమె అన్న ప్రకారం మరుసటి రోజున భ్రమరాంబ పంపిన రిజితో వెళ్లింది వరలక్ష్మి.

భ్రమరాంబగారింట్లో పారం చెబుతున్నట్లు తెలిసి, వాళ్ల బంధువులు, ఆ యిరుగు పొరుగు వారు (అంతా ధనవంతులే) పెళ్లి కాకుండా యింట్లోవున్న తమ ఆడపిల్లలకు ప్రైవేట్లు చెప్ప మన్నారు. అంతా యాభై రూపాయల చొప్పున యిస్తామన్నారు.

అంగీకరించింది వరలక్ష్మి... అరుసాళు !... మూడువందల రూపాయలు నెలకు ...

భర్త నచ్చక విషయం విని చాలా బాధ పడ్డాడు.

"నేను సంపాదిస్తున్నది తక్కువేం కాదు. కదా? ... ఇంటి పట్టున సుఖంగా వుండి పుస్తకాల్లో చూసుకుంటూ విజ్ఞానాభివృద్ధి చేసుకుంటే నయం కదా! ఎందుకు వచ్చిన శ్రమ?" అన్నాడు.

"అయ్యో! పిల్లలుగలవాళ్లం. ఎలాగో అలాగ నాలుగు రాళ్ళ సంపాదించుకుని నిలవ చేసుకోకపోతే ముందు ముందు పదువులు, పెళ్లిళ్ళు అంటే ఎలాగ వస్తుందిగదబ్బు? వాళ్ళ అభివృద్ధి మన దృష్టిలో పెట్టుకోవద్దా?" అంది.

ఏమీ అనలేక పూరుకున్నాడు శ్రీకాంత్. రెండు నెలలు గడిచాయి.

పాఠాల్ని అయి వచ్చేసరికి పొద్దుపోయేది. ఆదరా బాదరా వచ్చి పండిపెట్టేది.

తల్లి వచ్చేవేళకు కాఫీ కాచి అట్టే పెట్టేవారు పిల్లలు. ఒక్కొక్కప్పుడు పెద్దపిల్లను బియ్యం కడిగి స్టా మీద పడెయ్యనునేది తల్లి.

"ఎక్కడికి వెడితే అక్కడ వేడి వేడి ఫలహారాలు, కాఫీలు యిస్తారు... వద్దు మొర్రో మంటే వినరు" అంటూ కళ్ళు చక్రాలాగ తిప్పుతూ అడక్కుపోయినా కనబడవాలిందరిలోటి గొప్పలు చెప్పకుంటుంది వరలక్ష్మి.

పాఠాలు ప్రారంభించి ఆరు మాసాలైంది... పిల్లలపట్ల వెనకటి శ్రద్ధ లేదు. సుష్మైన భోజనం లేదు... ఓ ఫలహారం లేదు వేళంత వుడకేసి పడేసి వెళ్లిపోయేది ప్రైవేట్లకి. అలానా పాలనా లేక చిక్కి సగమయ్యారు పిల్లలు.

"మాశార ఈ నెక్కు? కంగనోవోల్లో కొన్నాను. గోల్డుకవరింగునీ" అంటూ మూసించింది భర్తకు.

"చిన్నప్పటినుండి గోల్డుగోల్డు వస్తువులన్నా, సినీమాలన్నా మహాపిచ్చి" అని వరలక్ష్మి తల్లి అనడం గుర్తుకువచ్చి నవ్వుకున్నాడు శ్రీకాంత్.

ఏదాది గడిచింది.

కట్టిన చీర కట్టుకుండా, పెట్టిన చీర పెట్టుకుండా (రోజుగల్గవే) రోజూ ఒక కొత్త రకం ఆలంకరించుకుంటోంది. "ఎండాకొండా అనకుండా కష్టపడి సంపాదిస్తున్న సొమ్ము ఈ మాయనగలపాలు చేస్తున్నా"ని మందలించే వాడు.

"ఇదో పిచ్చి అనుకోండి" అని తేలికగా అతని చూటలు కొట్టేసి నవ్వేది.

* * *

"ఏమండీ, మేళ్ళ రమ్మగారున్నారా?" అంటూ ప్రైవేట్ల వాళ్ళ పనివాళ్ళ వచ్చి అడిగారు అయిదారుగురు.

ఆనాడు అదివారం. పిల్లలు యింటల్లోనే వున్నారు.

"ప్రైవేట్లు చెప్పడానికే వెళ్లారు" అన్నారు పిల్లలు.

"పదిరోజుల నుండి రావడంలేదు. ఊరికి వెడతానని చెప్పారట. వచ్చారేమో కనుక్కుందామని వచ్చాం" అన్నారు వచ్చినవాళ్ళు.

"ఎక్కడికి వెళ్లావచ్చామని" అని అడిగారు తల్లి వచ్చాక.

"వాళ్ళ పిల్లలకి శ్రద్ధలేదు. తెలివితేట లంతకన్నా తేపు, అలాంటివాళ్ళకి చెప్పినా మాట దక్కుదనీ, పరీక్షలో ఫెయిలయితే నన్ను తిట్టుకుంటారనీ ఆ పాతాలు మానేశాను వూరికి వెడుతున్నాననే వంకతో ... కొత్తగా ఇంజనీరుగారింటోనను, ఓ లాయరుగారింటోనను, ఓ జమీందారుగారింటోననా చెబుతున్నాను. వాళ్ళు

చాలా తెలివైనవాళ్ళు. ఒక్కమారు చెలితే అందుకుపోతారు వాళ్ళు ... ఈమారు ఎవరైనా వస్తే నేనెక్కడికి వెళ్లానో మీకు తెలియదని చెప్పండి" అని గట్టి కట్టడిచేసింది వరలక్ష్మి పిల్లల్ని.

పది పదిహేనురోజులు ప్రైవేట్లు వాళ్ళ వచ్చి తిరిగిపోతున్నారు.

ఎప్పుడూ తలుపు తాళం వేసి వుంటోంది. పిల్లలు స్కూళ్ళకు వెళ్లిపోతారు. ఉన్నా, పెరటి

కొన్ని

మార్చి

భారతి

ఆకర్షణలు

* వేదనా వాసుదేవమ్

* బెంగళిస్తుతో జంటర్ హ్యూ

* దిక్కులేనోడు

వైపు మనులుతారు. వీధివైపు తాళం వుంటుంది. అది వరలక్ష్మి బుద్ధి వైశద్యం.

ఇప్పుడు వరలక్ష్మి ఎవ్వరిలోనూ మాట్లాడడం లేదు మునుపటిలాగ. తన హోదా పెరిగినట్లు ఆమె భావన ... ఆమె ప్రతికడకలోనూ, మాట లోనూ వ్యక్తం అవుతోంది ఆ భావన.

* * *

"ఈ తెల్ల పొడి వుంగరం చూశారా ఎంత బాగుందో" అంటూ తన ప్రేమి మున్నో వుంగరం తీసి శ్రీకాంత్ చిటికెన వెలుకి పెట్టింది.

పరిగ్గా నరిపోయింది అతని ప్రేమికి.

"ఎంత ?" అన్నాడు శ్రీకాంత్.

"నదిరూపాలు" అంది వరలక్ష్మి.

"అర హా" అన్నాడు నిర్దిష్టతగా.

మాయ వస్తువులకు వెద జల్లు తోంది సొమ్మంతా అనుకున్నాడు తనలో ... పైకి అన్నా ప్రయోజనం శూన్యం. పైగా, ఇటీవల ఆమె వెనకటి వలె సరదాగా తినుకోడంలేదు. ముఖాన ప్రవస్తుత లేదు.

"మిమ్మల్నేం తెమ్మవడంలేదు. మీ సొమ్మేం ఖర్చవడంలేదు. నా స్పెర్మిటంకో కొనుక్కున్నా నివస్థి, ఎందుకంత కోపం ? ... అమ్మ పెట్టా పెట్టారు ... అడుక్కు తినివివ్వరు అన్నట్లుంది మీ వరస" అని దులిపేస్తోంది. మనస్సులోని అక్కనంతా వెళ్ళగక్కుతోంది. కోపంతో తారా జావ్వలాగ యిగిరి పడుతోంది నోరెత్తే ... తను సమాధానం చెప్పలేక కాదు వూరుకుంటున్నది. వరలక్ష్మి ఎంత మాటైనా అనడానికి జంకే మనిషికాదు ... మాటామాటాపెరిగితే నలుగురిలో

యద్దనప్రదీ సులోచనరిణి

దీపత్తవనం (సీరియల్ ప్రాంథం)

కౌండిరి (ఆకర్షణ) క్షేపితదేవి

హైందవి (సీరియల్)

మోదోర్జీ సులోచన

కలహంస (సీరియల్)

నవ్వులపాలనడం తప్ప ప్రయోజనం శూన్యం. అందుకే శ్రీకాంత్ జవాబు చెప్పడం మానుకున్నాడు.

‘మా అమ్మకి సుస్తీగా వుందని పుత్రరం వచ్చింది. మీరు పదిరోజులవరకు క్యాంపుకి వెళ్లరు గనక పిల్లల్ని చూస్తూండండి. కాస్త తగ్గగానే వచ్చేస్తాను’ అంది వరలక్ష్మి భరితతో.

తండ్రి వ్రాసిన పుత్రరం చూపించింది.

కన్నీళ్ళు పెట్టుకుంది.

పాదరాబాదు బస్సు యెక్కించి వచ్చాడు శ్రీకాంత్.

వరలక్ష్మి వెళ్లి నాలుగు రోజులైంది.

పిల్లల్ని తను చూడలేక తల్లితో పంపివేశాడు శ్రీకాంత్.

* * *

‘ఈ ఉంగరం కొత్తగా కొన్నావా? ఇదివరకు నీ చేతిని ఉంగరం చూడలేదే...’ అన్నాడు శ్రీకాంత్ మిత్రుడు నరసింహారావు. ఓ సాయంత్రంవేళ వాహ్యంగా వెడుతున్నారని మిత్రులిద్దరూ.

‘ఇది ఓ ఉంగరమేనా? మా అవిడ పిచ్చివ్యామోహం... ఇది రోల్డ్ గోల్డ్ డి. కంగనోవోల్లో వున్న నమ్మపులస్సీ మా అవిడ కొన్నదన్నా అతిశయోక్తికాదు’ అన్నాడు శ్రీకాంత్ ఉంగరం తీసి మిత్రుని చేతికి యిస్తూ.

నరసింహారావు విశ్వబ్రాహ్మణుడు.

ఆ ఉంగరాన్ని పరిశీలనగా చూశాడు.

‘నిన్ను మీ అవిడ బోకేరా వేయించిందోయ్. బంగారంది అంటే అంత ఖర్చుపెట్టి యెందుకు కొన్నావని నువ్వు అనకుండా అబద్ధం చెప్పివుంటుంది. ఈ రాయి పుష్కరాంగం. చాలా ఖరీదైంది’ అన్నాడు మిత్రుడు.

అతని మాటలు వేరొకోసంగా తీసిపారేశాడు శ్రీకాంత్. అయినా, ఇంటికి వచ్చాక అతని మాటలు శ్రీకాంత్ మనస్సులో పనిచేయడం ప్రారంభించాయి.

తనకు తెలిసిన ఒక షాపుకారు ధగ్గరకు వెళ్లి ఉంగరం చూపించి ‘ఈ బంగారం మంచిదేనా? మోసంలేదుగదా?’ అని అడిగాడు.

గీటురాయి మీద గీటు పెట్టాడు షాపుకారు. రాయిని చాలాసేపు పరిశీలించాడు.

‘దీనికేమండీ. మేలిమిబంగారం - ఇలాంటి బంగారం ఇప్పుడెక్కడ వుందండి? రాయి పుష్కరాంగంది... మూడువందల పైమాటేగాని తక్కువకాదు. ఎవరికైనా సరే చూపించండి. ఈమాటే చెబుతారు.’ అన్నాడు షాపుకారు.

దిమ్మెరపోయాడు శ్రీకాంత్.

శ్రీకాంత్ లో చెరిగేగిన ఆలోచనలు అతని మనస్సును బిందరవందర చేస్తున్నాయి. వరలక్ష్మి అర్థంకాని సమస్యగా తయారైంది. ఉన్నవిషయం తనతో చెప్పవచ్చునా? అయితే... ఇటీవల ఆమె ధరిస్తున్న నెక్లెసులు, గొలుసు, గాజులు, రకరకాల చెవి ఆభరణాలూ రోల్డ్ గోల్డ్ లు కావా? అన్నీ బంగారంవేనా?

ఈవిధమైన ఆలోచనలతో యిల్లు

ఆ ర్థ న

చేరుకున్నాడు. నగంకోసం భార్య బట్టల బీరువా తెరిచాడు. బట్టల మధ్య ఒక అట్టుపెట్టె వుంది. అందులో నగంన్నీ వున్నాయి. తన సుస్తీ అని వెళ్లడం వల్ల కంగారుగా అన్నీ పదిలేసి వెళ్లివుండాలి... బంగారంని కాకపోతే యంత భద్రపరచవలసిన పనిలేదు అనుకుంటూ వాటన్నిటినీ ఒక బ్యాగ్ లో వేసుకుని తను ఉంగరం చూపించిన షాపుకారు దగ్గరకే వెళ్లాడు శ్రీకాంత్.

‘నీటి నాడెంకూడా చూడు’ అన్నాడు.

‘మంచివేనండి... సరికొత్తగా వున్నాయి.

చేయించినవా? కొన్నవా?’ అడిగాడు షాపుకారు.

‘కొన్నవే... ఏం అలా అడుగుతున్నావు?’

‘చేయించినవే అయితే మీకు సందేహం వుండదుకదా? కొన్నవేమో అనిపించి అడిగానండి’ అన్నాడు షాపుకారు.

‘ఎంతైనా షాపుకారు బుర్ర షాపుకారు బుర్రే! ఇవి కొన్న నగలే’ అన్నాడు శ్రీకాంత్ అతన్ని మెచ్చుకుంటూ.

‘నిజమే... ఇదిగో, కె.యల్. అని వీటిమీద గుర్తు చూశారా? సేట్ కాంతిలాల్ కంపెనీవన్న మాట. అక్కడ తయారైనవి. మంచి

గేయాలు పంపేవారు వాటితో తపాలా కార్డు జత పరచవలసి వుంటుంది గేయాలు తప్పి ౩౦ వ బడ వు. గేయాలు, కవితలు సాధ్యమైనంత కుప్పింగా వుండటం మంచిది -సం.

నాణ్యమైన సరుకు తయారుచేస్తారు నాళ్ళు’ అన్నాడు షాపుకారు.

‘సేట్ నగల షాపులోనికి వెళ్లాడు శ్రీకాంత్.

‘సేట్ జీ... ఈ నగలు చూడండి... మీ షాపులో తయారైనవేనా?’ అని నగలను చూపించి అడిగాడు శ్రీకాంత్

ఒక్కొక్క పస్తువునీతీసి పరిశీలనగా చూశాడు సేట్.

‘ఇవి ఇక్కడ తయారైనవే. ప్రతీ పస్తువు మీద మా కంపెనీ గుర్తు వుంది చూడండి’ అన్నాడు గుమస్తా.

‘ఎప్పుడెప్పుడు ఏ నగ ఎంతకీ అమ్మార్ చెప్పగలరా?’ అడిగాడు శ్రీకాంత్.

‘అసలు ఈ నగలు మీదగ్గర యెందుకున్నాయి?’ సందేహోద్బంధంగా అడిగాడు గుమస్తా.

‘ఇవి నా భార్య నగలు. ఆమె కొనుక్కున్నవి’ అన్నాడు శ్రీకాంత్.

‘అదేమిటండి... ఇవి ఇంజనీరు సుదర్శనం గారు, జమీందారు లక్ష్మణరావుగారు... ఇంకా... ఎవరు చెప్పా... గుర్తురావడంలేదు. అ... అ... తెల్లగా పొడవుగా వుంటాడు. నల్లకోటు. అదే... లాయరు వెంకటాచలంగారు... కొన్నారు... ఇవిగో పద్దులు చూడండి...’ అంటూ చిల్లుల పుస్తకం తెచ్చాడు గుమస్తా.

ఒక్కొక్క నగ ధర, కొన్ని తేదీ, సాము చెల్లించినవారి సంతకం కాచ్చన్ కాపీలు వున్నాయి.

‘ఏమిటి నగం?’ అన్నట్లు సేట్ కనుబొమలు ముడివడ్డాయి

గుమస్తా తలవంచుకుని సునిముసిగా నవ్వాడు ‘ఆ మధ్యజమీందారుగారితో సిల్క్ సెలెస్ట్ చీరలు కొంటున్న ఒకావిడను చూపించానే మీకు... అవిడ ఇంజనీరుగారి అమ్మాయిలకు, జమీందారు గారి చెల్లెలికి, లాయరుగారి మేనగోడలకి య్యూనైస్టు చెబుతుంది. అవిడ భర్త ఈయన పాపం...’

గుమస్తా సేట్ తో అంటున్న మాటలూ, వారి నవ్వులూ షాపుమెట్టు దిగి బైటకు వస్తున్న శ్రీకాంత్ చెవులో పడ్డాయి.

రిజెల్తో ఇంటికి బైట దేరాడు... అతని మనస్సు మనస్సులో లేదు... రోడ్డుమీద గడిచే జనం, వచ్చే పోయే వాహనాలు, షాపులు, మేడలు అతని కళ్ళ యెదుట గ్లిరున తిరుగుతున్నాయి. ప్రపంచమే అతనిచుట్టూ పరిభ్రమిస్తున్నట్లుంది. రేడియోలలో నుండి, రౌండ్ స్పీకర్లలో నుండి పినిబడే పాటలుగాని, జన సందోహం చెప్పుకునే కబుర్లుగాని, వాహనాల చప్పుళ్లుగాని అతని చెవులకు సోకడంలేదు. అతని జ్ఞానేంద్రియాలు పనిచేయడం మానివేశాయి.

వడివడిగాయింటికి చేరుకున్నాడు. చేతిలోని పస్తువుల బ్యాగ్ సావిట్స్ దూరంగా గిరవాటు వేశాడు మూలకి. ఉర్రమకుండా నడుగునెత్తిన పడితే... భూమి బ్రద్దలై తన నుతోనికి తాక్కుంటే... ఎంతగానెట్లా... ఇక అకోచించ లేకపోయాడు... అతని మెదడు మొద్దుబారి పోయింది... శరీరం వశం తప్పిపోయినట్లుని పిస్తోంది.

తలయెత్తి చూశాడు.

హోట్ యెదురుగా తనదీ, వరలక్ష్మిదీ ఫోటోలు ఎన్ లార్జి చేయించి తగిలించినవి కనబడ్డాయి. గోడమీద ఫోటోలోని వరలక్ష్మి ముఖం నల్లగా అలుక్కుపోయి, పిశాచలాగకనబడతోంది.

శ్రీకాంత్ ఒళ్లు వేడెక్కింది. కోపంతో ముఖం, కళ్ళు యేరబడ్డాయి. పళ్ళు నటనల కొరుకుతూ పక్కనున్న కుర్చీతాళ్ళుని ఎక్కి వరలక్ష్మి ఫోటోతీసి, బలంగా నేలకు వేసి కొట్టాడు. ‘పిశాచీ... నీకదే తగిన శిక్ష’ అంటూ.

* * *

‘పరంధామయ్యగారూ! పోస్ట్’ అంటూ వరలక్ష్మి తండ్రి పరంధామయ్యగారి చేతికి ఒక కవరిచ్చి వెళ్లిపోయాడు పోస్టుమన్.

ఆ జాబు చదువుతున్న పరంధామయ్యగారి ముఖం విపరీతమై పోయింది. ఆ జాబులోని విషయం-

‘పరంధామయ్యగారికి :

మీ అమ్మాయి నీచ ప్రవర్తనవల్ల నలుగురిలోనూ తలయెత్తుకోలేని పరిస్థితిలో పడ్డాను. తెలిసినవారు ఎవరూ కనబడని దూరప్రాంతానికి వెళ్లి పోతున్నాను. నాకోసం వెదికించే వ్యర్థ ప్రయత్నం చెయ్యవద్దు... శ్రీకాంత్.’

9-3-1979 తులకవారం మొదలు
15-3-1979 గురువారం వరకు

మేషం : స్థిరాస్థి వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవం, అభివృద్ధి. పుత్రిలో మీ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. సాహసిక వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. వారం ఆఖరులో యితరుల నిమిత్తం శ్రమ పెంచవలసి వస్తుంది. స్త్రీలకు— ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. బంధుమిత్రులను కలుసుకొంటారు.

వృషభం : పుత్రిలో సాటివారి పోటీ తగ్గుతుంది. రాజకీయ వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. ఆర్థిక వ్యవహారాల్లో పెనుగడాలూ తగవు. బంధువులకు సహాయం చేస్తారు. విద్యావైఙ్ఞిక వికరంగాల్లో మీ కృషి రాణిస్తుంది. స్త్రీలకు— సంతోషకరమైన వార్తలను వింటారు. దైవ దర్శనం నెరవేరతాయి.

మిథునం : రావలసిన డబ్బు అందుతుంది. భాగస్వామ్యంలో కలసి చేసే వ్యాపారాలు లాభిస్తాయి. మీ కార్యక్రమాల మురుకుగా సాగుతాయి. వ్యాపార విస్తరణ ప్రయత్నాలు బాగుంటాయి. మీ మంచితనమే మీకు యిబ్బందిని కలిగిస్తుంది. స్త్రీలకు— ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. సాహిత్య కళా రంగాల్లో ఖ్యాతి లభిస్తుంది.

కర్కటకం : పుత్రి వ్యాపారాలు బాగుంటాయి. మీ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. ప్రయోజనం గల పరిపర్యాలూ ఏర్పడతాయి. ఆర్థికవ్యవహారాలు బాగుంటాయి. సాహసిక వ్యవహారాలు లాభించ గలవు. స్త్రీలకు— కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. వివాద కాలక్షేపిలో పిల్గంటారు.

సింహం : ఉద్యోగంలో కార్యభారం పెరుగుతుంది. సాహసిక వ్యవహారాల్లో నష్టం వస్తుంది.

వార్తలు

వారం మధ్యలో మీ కార్యక్రమాలు బాగుంటాయి. పుత్రిలో సూతనావకాశాలు లభిస్తాయి. వ్యాపారంలో ముఖ్యమైన వ్యక్తులను కలుసుకొంటారు. స్త్రీలకు— ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. విలాస వస్తువుల కొంటారు.

కన్య : వ్యాపారంలో అదాయం బాగుంటుంది. మిత్రుల సహాయం లభిస్తుంది. వారం మధ్యలో శ్రమ కలుగుతుంది. చేజిక్కిన అవకాశాలూ కూడా జారి పోవచ్చును. వారం ఆఖరులో ప్రయోజనాలు ఫలిస్తాయి. స్త్రీలకు— కుటుంబ వ్యవహారాల్లో కార్యభారం పెరుగుతుంది. సంతానానికి సాఖ్య పంపిణీలు అభిస్తాయి.

తుల : అధికారాల వలన జరగవలసిన వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. పుణ్య దర్శనాలు చేస్తారు. పుత్రిలో సూతనావకాశాలు లభిస్తాయి. రావలసిన డబ్బు అందుతుంది. వారం ఆఖరులో మీ ప్రయత్నాలకు అటంకాలు వస్తాయి. స్త్రీలకు— ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. వ్యతిరేకమైన వార్తలను వింటారు.

వృశ్చికం : చూడన వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. అనుకూలమైన వార్తలను వింటారు. పుత్రిలో ముఖ్యమైన వార్తలను వింటారు. స్థిరాస్థి వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. విద్యా వైఙ్ఞిక రంగాల్లో ఖ్యాతి లభిస్తుంది. స్త్రీలకు— దైవ

దర్శనం నెరవేరతాయి. వినోద కాలక్షేపిలో పిల్గంటారు.

ధనుస్సు : పుత్రిలో యెవరినీ విశేషంగా నమ్మడం తగదు. ప్రయోజనాల్లో శ్రమకలుగుతుంది. వారం మధ్యలో అనుకూలమైన వార్తలను వింటారు. వ్యాపారంలో అదాయం పెరుగుతుంది. ఉద్యోగంలో గౌరవం బాగుంటుంది. స్త్రీలకు— ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. బంధుమిత్రులను కలుసుకొంటారు.

మకరం : మీ ఆలోచనలు ఫలిస్తాయి. ప్రయోజనం గల పరిపర్యాలూ ఏర్పడతాయి. వారం మధ్యలో వివాదాలు ఏర్పడతాయి. సాహసిక వ్యవహారాల్లో నష్టం రాగలదు. వారం ఆఖరులో అన్ని వ్యవహారాలు తిరిగి బాగుంటాయి. స్త్రీలకు— కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. అనువరమైన వ్యయంచేస్తారు.

కుంభం : మీ కార్యక్రమాలకు మార్పులు వస్తాయి. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో శ్రమ కలుగుతుంది. ఆర్థిక వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. సాటివారిలో గౌరవం లభిస్తుంది. వారం ఆఖరులో చేజిక్కిన అవకాశాలు కూడా జారి పోవచ్చును. స్త్రీలకు— ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. దైవ దర్శనం నెరవేరతాయి.

మీనం : పుత్రిలో మీ ప్రయత్నాలు ఫలిస్తాయి. సాహసిక వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. సాటివారిలో వాదప్రతివాదాలు తగవు. అనువరమైన సందేహాలు కలుగుతాయి. ప్రయోజనం గల సందేహాలకు జరుపగలరు. స్త్రీలకు— కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగుంటాయి. సాహిత్య కళారంగాల్లో ఖ్యాతి లభిస్తుంది.

— మ హా వే

ఎందుకో జన సందోహం తగ్గింది.
దగ్గర్లో ఎవరూ లేరు; వసంతా వాళ్ళు తప్ప.
కొద్దిగా విద్రవమై న్నట్టుని పించింది.
మొహం మీద కర్పిన్ వేసుకు గడ్డిలో డుకున్నాడు.
సాతాత్తుగా ఏదో కలకలం.
“ఏమండీ! ఏమండీ!” ఆ దుర్గా గా నంత గొంతు.
చలుక్కున లేచి కూర్చుని చూశాడు.
వసంత గజ గజ చలుకుతూ నిల్చుని కింది.
నిజంగానే! వసంతే! పొంటునీ కాదు.
నిశ్చేష్ట డయ్యాడు.
నిజాన్ని నమ్ముటదై య్యటం లేదు.

వసంతా నీ పేరేమిటి?

(14 వ పేజీ తరువాయి)
చిన్నప్పట్టుంచీ నైన నైనాటుగా కలలు చప్పు దృశ్యం ఇది.
1. ఇవాళ సజంగా ...
“తమ్ముడు నీళ్ళలో పడిపోయాడు. మీరు దూకి ఏలాగైనా రక్షించాలి. ప్లీజ్! ప్లీజ్! ప్లీజ్!”
ఇద్దరాడవాళ్ళు గొల్లున ఏడుస్తున్నారు. వసంతకి కత్తెంబడి నీళ్ళు కారిపోతున్నాయి. పెద్ద కుర్రాడు వెక్కెక్కి ఏడుస్తున్నాడు. ఇదంతా నిజం. నిజంగా జరుగుతోంది. తను సతతం కోరుకుంటున్నది ఇవాళ జరుగుతోంది.

ఇంక ఆలోచించ లేదు. పరుగెత్తి నీళ్ళలోకి దూకాడు. వక్రంగా, ఇబ్బందిగా ఈత చేతకాని వాడు దూకినట్లు.
అతను దూకలేదు. పడ్డాడు.
నిజమే! అతనికి ఈతరారు.
అందుకని ఇన్నాళ్ళనుంచి తీరని కోరిక ఇప్పుడు తీరబోతుంటే వదులుకుంటాడా. అందమైన అమ్మాయి దూకమంది—
తను దూకాడు.
చాలు.
‘ఇంతకీ ఆ వసంత పేరేమిటి?’ ప్రాణం పోయేముందు చివరి ఆలోచన.
“వసంతా! నీ పేరేమిటి?” అంటూ అలజడిగా చెదిరిపోతున్నాయ్ అలలు.

డిన్. ఆర్. ఎన్ - పెదవేగి

నా పదమూర్తి 22 సంవత్సరములు. వివాహమే 6 సంవత్సరములు అయినది. నాకు కాళ్ళు చేతులు లాగుట, సదుపయోగం, నిరంకుశ ఆధిపత్యముగా అగుట జరుగుతోంది. రాత్రి అందు ఏదైనా పట్టడు. నిరసనముగాను, గుండెనొప్పిగాను పుంటుంది. కడుపు నొప్పి గూడా వుంటుంది. ఈ లక్షణములకు ఏమి మందు వాడవలెను?

మీరు వ్రాసిన లక్షణాలు పెరిస్టల్టిక్ రక్తంలోని హిమోగ్లోబిన్ అనే 'ఇనుపధాతువు' లోపించి వుండుటవల్ల రాగల 'అపీమియా'. అనే రోగం మీకు వున్నదని లోమన్నది. శరీరాయావాల పరిగ్గా పనిచేయుటానికి ఆ ఆహారం నోని జీవరణం (ఫెప్స్) కు ఆహారం, అట్టి జన్ అనే రెండు చాలా అవసరం. ఈ రెండుకలసి ఆహారంలోని 'పత్తు' వ'ను దహింప చేయటం వలననే ఆ ఆహారం నుండి 'శక్తి' అనేది ఏర్పడుతుంది. ఈ రెండింటితో ఏది లోపించినా మీకు వ్రాసిన లక్షణాలు ఏర్పడే అవకాశం వుంది. రక్తపరీక్ష చేయించుకుంటే వెత్తురులోని హిమోగ్లోబిన్ ప్రమాదం తెలుస్తుంది. మామూలుగా ప్రతిలకు 14.5 గ్రాములు, పురుషులకు 15.0 గ్రాములు అనే తీరుతో ఈ హిమోగ్లోబిన్ వుంటుంది.

కె. సి. డి - పెద్దాడ

నా పళ్ళు తుట్టముగా వుంటాయి. కాని చెడువాసన వస్తుంది. పళ్ళ డాక్టర్ పళ్ళలో ఏమీ లోపము లేదన్నారా. శ్వాసకోశములోనో, జీర్ణాశయములోనో ఏమైనా లోపము వున్నదా? దీనికి ఏమైనా మందులు వాడాలా?

పళ్ళు పరిశుభ్రంగా వున్నాయా, దంతవైద్యులు చెబితే ఆ దుర్వాసన దంత సంబంధమైనది కాదని తెలుస్తూనే వున్నదిగా.

మీరు వ్రాసివట్టగా శ్వాసకోశంలో దీనిని పంటి కళం పేరుతో వున్న (అంగర్నాబ్జెన్, ఎంపయామా వ్రాంకి యెక్స్టెన్స్) జీర్ణాశయంలో

కొన్ని దీర్ఘధాతువులు లోపించగా తద్వారా అహారం పరిగ్గా జీర్ణం కాక, విత్తరసం ప్రభావం వల్ల ఇలా చెడువాసన మాట్లాడినప్పుడు రావటం జరుగుతుంది.

వైద్యపరీక్షవల్ల ఎందు వల్ల అంటుంది తెలుసుకొని, దానికి తగిన చర్యలు తీసుకుంటే మంచిది. అంతవరకూ నోటిని, లింగ్స్, డబ్బాల్ మొదలయిన వాటితో 2, 3 సార్లైనా ప్రతిరోజూ శుభ్రపరచడం మంచిది.

పి. హెచ్. వై - కలకత్తా

నాకు ఒక సంవత్సరము నుండి రెండు పెద పాల చివరలలో తెల్లగా వున్నది. పాల పరీక్షతో వర్మన్ వున్నాయన్నారు. వాటికి మందులు వాడారు. కాని పెదముల చివర తెలుపు పోలేదు.

పెదములు తెల్లగా వున్నాయంటే పిలిపోయి వున్నాయంటే పిలిపోయి వుండటం అనే అనుకోని ఈ సమాధానం వ్రాయటం జరుగుతున్నది. పాడలలాగా లేక శోభిలాగా అయితే ఈ జవాబు వర్తింపదు.

మలపరీక్షలో క్రిములు వున్నాయని తెలిసిన తర్వాత మందులు వాడి సయమవుతుందని ధీమాగా వుండటం పొరపాటు. తిరిగి మలపరీక్ష చేయించుకొని ఆ క్రిములు పోయినా లేదో నిర్ధారణ చేసుకోవటం చాలా అవశ్యం. 'హాక్స్ బర్క్' పల్ల వెత్తురులేని (అనీమియా) ఏర్పడి ఎర్బం వెల్లగా పిలిపోయినట్లు అవుతుంది. 'ఫెర్మాల్' డాబ్బోవిట్ మొదలైన మాత్రలు లోజుకి 2 వంతున అహారానికి తర్వాత వాడటం మంచిది.

పి. ఎన్. బి - కొత్తపేట

జ్ఞానకట్టికి మందులు లేవన్నారా. తెలియదు బాదా అంటేనా? లేక అమోలై అధారపడి వుంటుందా? శారీరక ఆరోగ్యానికీ, జ్ఞానకట్టి, తెలివితేటలకూ సంబంధమున్నదా?

జ్ఞానకట్టి అంటే శ్రంగంలో వెమోరి అనేది, గర్భధారణ మమయం ముని, దాదాపు పదమూర్తి పీలేవరకూ (సుమారు 45 వం.ల) ఉర్బగగలవు. లేక కాగల పరిణామాల మీద ఆధారపడి వుంటుంది.

ఈ విషయంపై ఎన్నో పరిశోధనలు ఆధునిక వైజ్ఞానిక శాస్త్రరీత్యానూ, మన సహజ ఆయుర్యేద రీత్యానూ జరుపబడ్డాయి, ఇంకా జరుగుతున్న వున్నాయి.

ప్రస్తుతం జ్ఞానకట్టి అనేది శిశువు తల్లి గర్భంలో ఏర్పడే సమయంలోనే నిర్ణయించబడుతుందని శాస్త్రజ్ఞుల అంచనా.

జ్ఞానకట్టి లేకపోతే తెలివితేటలు ఎలా వుంటాయి? 'మందుక పరి' అనే అయూర్వేద శాస్త్ర ముఖ్యమైన (ఆకులు, చెట్లు, పసుకలంగా) మందు దీనికి పనిచేస్తుందని కొంతవరకూ నిరూపించబడింది.

పి. ఎన్.ఎ - కర్నూలు

కొంతమందికి కొన్ని ఇంజక్షన్లు చేస్తే, చేసినచోట గడ్డలు కడతాయి. ఎందు వలన? లోపం మందుదా? రోగి శరీరతత్త్వమూ? లేక మందు యుగళబడిన విధంలో లేదా వల్లనా?

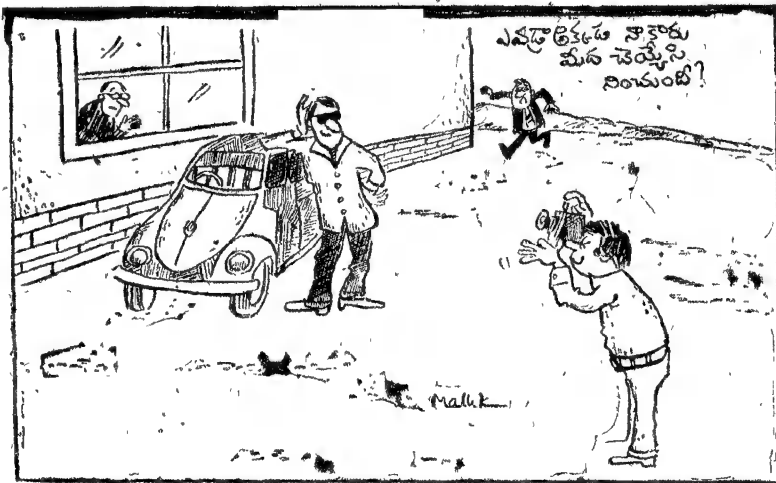
ఇంజక్షన్లు చేసిన చోట గడ్డలుగా ఏర్పడటం వాడబడి మందునిద ముఖ్యంగా ఆధారపడి వుంటుంది. కాని మీరు వ్రాసివట్టగా ఫిగూ రెండు కాలణాలు కూడా కొంతవరకూ కాలణంలకు సహజంగా జరిగేదే. కాని ఒక విషయం ముందుగా గుర్తుంచుకోవాలి. ఎవరూకూడా కావాలి కొత్తగా యేదో రోగాన్ని తీసుకొనివస్తారని అనుకోవటం పొరపాటు. ఇంజక్షన్స్ ఇచ్చినచో అంటు రోగా రుద్దడం, వాపు ఏర్పడితే వెంటనే వేడినీళ్ళ కాపుపెట్టటం చాలా అవసరం.

పి. ఎన్. కె - విజయవాడ

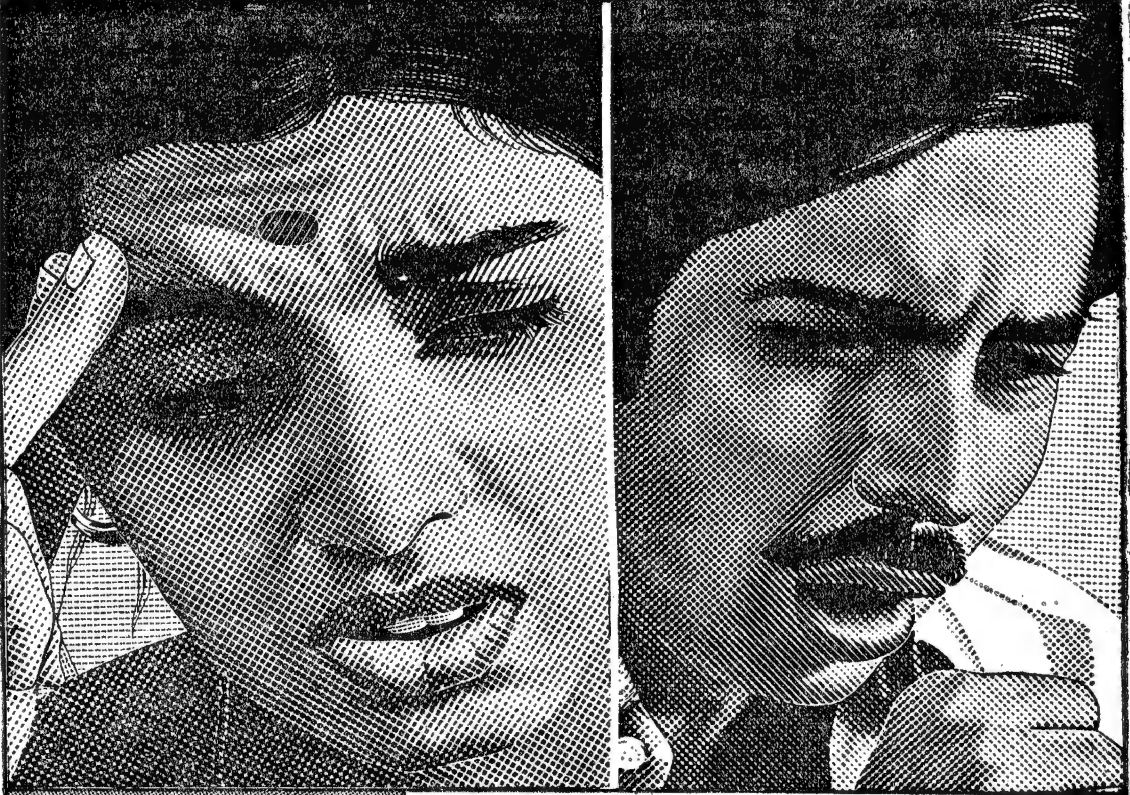
నా పదమూర్తి 18 సం.ల తల వెంట్రుకలు ఏడుగ్గా పెరుగుచి కొన్ని ప్రతులలు చూచి, కొన్ని సంధులు వాడారు. 2, 3 వెలు వాడిన తర్వాత వెంట్రుకలు పెరుగుటకు ఒంటు పూజి పోవుచున్నది. ఇలా ఎందుకు జరుగుతుంది?

ప్రతికావరణము వ్యాపార భృష్టి చేయబడ దార్యవెలతియవలెనూ యుక్తులు ముందేశంలోనూటికి 90 నుండి వున్నారు. ఈవకే ష్చి ఎందుకు సంస్కలు, ఏజన్సీలు మన దేశంలో పెరిగిపోయినాయి. ఏదైనా, దానిని గురించి పుర్తివిషయాలు పదివి, స్వయానా యుక్తులు, లాభం పొందగా చూచి తృప్తిచెంది తర్వాత తాము గూడా వాడుక మంచిది.

—డా॥ కె. వెంకటేశ్వరరావు

అంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక పరిశీలనార్థం పంపే వొమ్మలు, ముఖచిత్ర రచనలు
పంపేవారు కూడా వాటితోపాటు తగినన్ని తపాలా బిళ్లలు అందించిన
కవరును జతపరచకపోతే అవి త్రిప్పి పంపబడవు. -సం.

అమృతాంజన్

తలనొప్పిలకు, జలుబులకు, ఒళ్లునొప్పిలకు
ఇంటింటా ఉండేవలసిన డిప్లొ జౌషధము

తలనొప్పిలకు, జలుబులకు, ఒళ్లునొప్పిలకు ఈవశమనం
కలిగిందే అమృతాంజన్ను భాధగా ఉన్న
వోట కొద్దిగా రాసి రుద్దండి. దానిలో వేరి ఉన్న
పది శ్రేష్ఠమైన ఔషధాలు నిమిషాల మీద గుణం
కలిగిస్తాయని మీరు తెలుసుకొంటారు. అదాచేసే
పెద్ద సీసాలలోను, చిన్న సీసాలలోను తక్కువ
వెలకు ఇమిడికగా చిన్న డబ్బాలలోను లభిస్తుంది.

అమృతాంజన్ 80 సంవత్సరాలకు
పైబడిన సమ్మకమైన దివ్య ఔషధము.

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్

AM 1912

అంబడి పూడి
కొత్త పుస్తకాలు

ప్రీల నాకర్చించడమెలా?

వెల : రెండు రూపాయలు

భయమెందుకు?

వెల : మూడు రూపాయలు

[హస్తప్రయోగ బాధితుల సందేహాలకు
తయారైన సమన్వయ సరిష్కారం]

ప్రతి యువతీ యువకుడు చదివి తీర
వలసిన పుస్తకాలు. ఏడు రూపాయలు
మనియార్లకు పంపినవారికి పుస్తకాలు
పంపబడును V. P. వద్ద తీడు.

జలజ ప్రచురణలు,

విజయవాడ - 3.

వెలువడినవి

స్నేహమయ

-యద్దనపూడి సులోచనారాణి 10-00

కీర్తి కీర్తనాలు ,, 15-00

[ద్వితీయ ముద్రణ]

(1978 సాహిత్య అకాడమి ఉపామతిపొందిన నవల)

మాస్టరుగారి అమ్మాయిలు

—కావీలిపాటి విజయలక్ష్మి 10-00

హిమబిందు —అర్. పంచాంగేని 9-00

మధ్య తిరగతి మనిషి

—యామినీ నరసత్తి 8-00

పూల-ముత్త —అచ్యుతవల్లి 7-50

అందని ఆనందం —ఎన్. రాజేశ్వరి 7-50

ఇంకా మాలతీ చందూర్

నంటలు-పిండినంటలు 16-00

క్వాలిటీ పబ్లిషర్స్,

రామమందిరంవీధి, విజయవాడ-2

హైదరాబాద్ నాట్ బుక్

చిరుమల రామచంద్ర

అధికారభాష సంవత్సరం ప్రారంభోత్సవం :

మహిళా సంవత్సరం. బాలల సంవత్సరం
లాగే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తెలుగును అధికార
భాషగా చేసి కృషి ముమ్మరంగా కొనసాగించ
డానికి జనవరి 26 న రివల్వ్యూ దినోత్సవం సూచి
వచ్చే రివల్వ్యూ దినోత్సవం దాకా సంవత్సరం పాటు
అధికారభాష సంవత్సరంగా పాటించదలచి, రివల్వ్యూ
దినోత్సవాల జూబిలీ సోలులో ప్రారంభోత్సవం
చేశారు. విద్యా మంత్రి శ్రీ భవనం వెంకట
రామరెడ్డి ధ్వజారోహణ, ముఖ్య
మంత్రి డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి ప్రారంభోత్సవం
జరిపారు. అధికార భాష కమిషన్ అధ్యక్షులు
వందేమాతరం రామచంద్రరావు ముఖ్య అతిథిగా
ఉన్నారు. ప్రభుత్వ సంయుక్త కార్యదర్శి శ్రీ
మాణిక్యం రావు స్వాగతం చెప్పారు.
తెలుగును అధికార భాష చేయడానికి ముఖ్య
మంత్రి ఎంతో కృషి చేస్తున్నారని, వ్యాయ
స్థానాలలో తెలుగులో తీర్మానాలు ప్రారంభం
వచ్చే వరకు, వకీళ్ల వాద ప్రతి వాదాలు తెలు
గులో జరిగి, సామర్యాలనువారికి అర్థమయ్యే
వరకు తెలుగు అధికారభాష అయినట్లు కాదని శ్రీ
వెంకటరామరెడ్డి అన్నారు. భాష ప్రయోగం
రాష్ట్రాలు తెలుగువారి గురుతర త్యాగంతో
ఏర్పడ్డాయని, తెలుగు అమలు అవుతున్నదా
లెదా పరిశీలించడానికి ప్రత్యేకాధికారిని నియ
మిస్తామని, ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి
శ్రీ బి. జె. నాయుడు అన్నారు. అస్థానకవి
డాక్టర్ దాశరథి కృష్ణమాచార్యులు ప్రసంగిస్తూ,
మనం ముఖ్యాంశాలు వదలి, చిన్న
వాటి కోసం పోట్లాడుతున్నామని అంటూ
రథం అవేవదం స్త్రీలింగమా, పులింగమా
అని ఉరుదూ విద్వాంసులు వాడులాడుకున్న
పుడు స్త్రీలు ఎక్కువ పేరే స్త్రీలింగం, పురు
షులు ఎక్కువ పేరే పులింగం అని మహాకవి
గాలిట్ పరోక్షంగా అన్న కథను ఉదాహరించి,
జనం భాషను మలుపుకుంటారని అన్నారు.
వందేమాతరం రామచంద్రరావు ప్రసంగిస్తూ,
స్వాతంత్ర్యం సాధించి 32 సంవత్సరాలయినా
ఇంగ్లీషును మనం వదల లేకపోవడం శోచ
నీయమన్నారు. మూడు సంవత్సరాలలో
రాష్ట్ర స్థాయిలో అధికార భాషను
అమలు పరుస్తామని అన్నారు.
ముఖ్యమంత్రి అధికార భాష కోటిని
వెలిగించి సంవత్సరానికి ప్రారంభోత్సవం చేస్తూ,

దేశం స్వతంత్రం రావడంతో దేశ భాషలకు
ప్రాధాన్యం వచ్చిందని, కింది స్థాయిలో భాషకు
ఉపయోగం లేకపోతే భాష పెరగదని అనుదిన
జీవితంలో వివిధ గడనవుండే భాష పెరుగు
తుందని అన్నారు. ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు సై మంచి
క్రిందికి పోయేప్పుడు, తెలుగులోనే పోయేట్లు
చూస్తామని, జనాన్ని గౌరవించడానికి పూనుకోవా
లని అన్నారు. హిందీ విషయం ఆయన
ప్రస్తావించి, దేనినియినా ప్రేమలో అమలా
వరచాలి గాని వంతంతో కాదని హెచ్చరించారు.
ఒక భాష బిగబట్టుకొని పడినై
అభివృద్ధి కాదని అన్నారు. ప్రభుత్వ అను
వాదకులు, అధికార భాష కమిషన్ కార్యదర్శి
శ్రీ గోవిందరాజు రామకృష్ణారావు ధన్యవాదాలు
చెప్పారు.

బుద్ధుని సాహిత్య నిర్వహణ :

మన భారతీయ సాహిత్య శాస్త్రంభరతుని
మంచో భావమని మంచో మొదలయిందని ఇంత
వరకూ నమ్ముతున్నాము. ధ్వని సిద్ధాంతం ఆవల
వచ్చిందని విశ్వసిస్తున్నాము. కానీ, నీటికంటావూ లాలు
బుద్ధుని కాలానికే ఉన్నాయని, బుద్ధుడు కవులను
వారి రచనలను అధునికులు కూడ ఆశ్చర్యపడేవిధంగా
నిర్వచించాడని తెలిస్తే ఆశ్చర్యం గావించుంది ఎవరి
కయినా. ఇలా ఆశ్చర్యపడేట్లు చేశారు ఉస్మానియా
విశ్వవిద్యాలయ సంస్కృతశాఖ రీడరు, విశ్వ
విద్యాలయం డిప్యూటీ ఛాన్సలర్ వైస్ చీఫ్ సెక్రెటరీ
డాక్టర్ ప్రమోద్. డి. డి. శర్మ, ఫిబ్రవరి 4వ తేదీ
సాయంత్రం ప్రాచీన అకాడమి (16, తుమ్మగూడ,
హైదరాబాద్-1) “బుద్ధ” జైన ఆలంకారిక
సిద్ధాంతాల అనే విషయంపై ప్రసంగిస్తూ, బుద్ధుని
ఉపదేశాల సర్వస్వం తెలిపేటకాలం. ఆయన
మాట్లాడినది ప్రతిదీ తెలిపేటకాలంలో
సంకలితమైనది. తర్వాత వాటికి
వ్యాఖ్య వాలు, టీకలు ఇయ్యబడతాయి.
డాక్టర్ శర్మ బోధించారొక విషయాలనుగురించి
చెప్పిన విషయాల సారాంశమిది—బుద్ధుడు కవులను
వారుగు విధాలుగా చెప్పినట్లు కవిసూత్రంలో ఉంది.
వారు పలుగురు—నింతాకవి, మత్తకవి, అర్థకవి,
ప్రతిభానకవి. నింతాకవి అలోచించజెనే కులీలశ్లే
వాడు. మత్తకవి మాత్రికవిచేవాడు. అర్థకవి
అర్థానికి ప్రాధాన్యమిచ్చేవాడు. ప్రతిభానకవి ప్రతి
భిత్తి రచించేవాడు. (దీనిని చూచే వాళ్లు రాజశేఖ
రుడు తనకావ్య విమర్శనలో శాస్త్రకవి, కావ్యకవి
అని కవులను రెండు విధాలుగా చెప్పాడు). ప్రతిభాన

మంటే, ప్రకారం, అవగాహన ఉండేదాడు. పిట
కాకు వ్యాఖ్యచేసిన పంగీకుడనే అచార్యుడు బుద్ధుడ్ని
కావ్యపిత. కావ్యమిత్ర, ప్రతిభావంతులైన —
ప్రతిభావంతులలో అగ్రగణ్యుడు — అని ప్రశంసించే
చారు.

మించదనస్యలో బుద్ధుడనే అచార్యుడు సైతం బుద్ధుడ్ని
అర్హప్రధానమన్నాడు. వేదంలో పుంత్రినికీ, శబ్దా
నికీ ప్రధాన్యం. వదాల అన్యాయం పరిగా పుండాలని
బుద్ధుడు అనొట్టు అంగుత్తరవిషాయంలో వుంది.
సార్వ, సవ్యంజనగా భావ పుండాలి. అర్థం నీతార్థం
నేయార్థం అని రెండు విధాలు. నీతార్థమంటే
సద్భార్యం, రూపార్థం. నేయార్థమంటే సాధ్యం
ఉపాంపదగింది. ఉపదేశకుడు నీతార్థమే భాషిం
గానె, నేయార్థానికి పోదాడు. ఉపదేశం పర్యాయ
భాషితం — వివరణగలది, సందాయభాషితం — సంద
ర్భం గలది వ్యభావభాషితం సహజమయ్యాది. దీర్ఘ
నికాయంలో బుద్ధుని భావ వరసవంగా వుండేది
కాదని, వేత (మందరం) కర్ణమిఖ, (వేమించ
దగింది. పృథరూంగుడు, ప్రపర అమృతవరాంతగా
వుండేటట. అధిపత్యం — భావతీత వచనం —

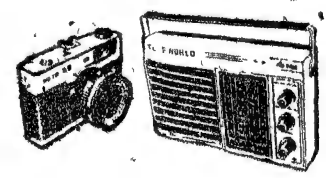
— కంచుకం పులకింపదేనీది, (నియంకూసం, స్వాద
రూపం అని, అధిపవనాలు దృష్టి దీపకాలు —
దృష్టిని విశాలం చేసేవి అన్నాడు బుద్ధుడు.
రసాలలో ప్రవేశకరణం, దమ్యానీతి రసం లగునాలు
చేస్తుడు. వ్యాఖ్యాతల రసమంటే అస్వేదమన్నాడు.
తృప్తి క్షయం ముక్తిరసానికి మూలం శాంతరసాన్ని
కూడ చెప్పారు. ఉపాసనమంటే ఉదాహరణం,
శిర్యాత డాక్టర్ లాల్స్ శైవాలంకరితులను వివరిస్తూ
హేమచంద్రుడు శబ్దాలంకారాలను, అష్టాదశ శ్లోక్,
యవివర్ణనలను ఉండించాడని, ఉదాహరించాడని అన్నారు
కావ్యం మహాకాయం సుకుమారమృతాలను పురస్కరి
స్తాలో ప్రవర్తించ చేసేది, కవిత క్తి భాగవతరం

అని, కనుక అష్టాదశవర్ణనలు వ్యర్థమని అన్నాడని
అన్నారు. హేమచంద్రుడు కొన్ని అలంకారాలను తీసి
వేశాడు. హేమచంద్రుని రిమ్యువైస్. హేమచంద్ర
గుణచంద్రుల వాక్యదర్శనంలో సోటాన్ని వేర్వ
చించారు. అష్టాదశ అనందకం-కానీ, భావాన్ని
బట్టి హేమచంద్రుని, విప్రలంభిత్వంగరంలో
అకాబంధం వుంది గమక అనందకరమని, అన్నారు.
అకతి, దృష్టిరసం కావచ్చు. శంఠం పుష్కరిత కాని,
రసం కాదు. ఏదో లాల్స్ 29 మంది జైలరాలంకారి
కలం ప్రధానంగా అన వివరించారు. అర్థాంత నిగి
చర్చలో డాక్టర్ బి. కమలమ్మ, డాక్టర్ బి. రమా
రావు, శ్రీ రవ్వలపాటి, శ్రీ కె. కమలవతిరావు
పాల్గొన్నారు. ప్రారంభంలో ప్రాకృత అకాడెమీ అధ్య
క్షులు శ్రీ తిరుమల రామచంద్రస్వామిశాస్త్రిగారు మా
అవధి. ఉద్దేశాలు వివరించారు. అకాడెమీ సం
యక్త కార్యదర్శి శ్రీ విష్ణువణి వందకమర్కణలో
సమావేశం ముగియించింది. ముగిసిపోయిన
అధ్యక్షులైన పరిశోధన ప్రసంగం చేసినందుకు
డాక్టర్ లాల్స్కు శ్రోతలు అభినందించారు.

ఉ ప శ్చ తి :
“మా సమావేశం ముగియవచ్చు మరలు వాసే
కతో కూర్చున్నందుకు ధన్యవాదాలంటి!” అన్నారు
ఒకవలిలో నిర్వాహకులు ప్రముఖ రచయిత శ్రీ పాటి
శృంగధర ప్రసాద్. “స్వామి, సమావేశం కావం
మో కూర్చోలేదు. సమావేశం ప్రారంభించిన వెంటనే
మిన్నీ శా సమస్త ప్రభావం పాకు అప్పగించి వెళ్లారు.
అయిన విస్తృతమైన వేదిక దిగుతారా, అప్పగించి
నెట్లదామా అని కామకూమరమన్నాడు” అన్నారు
పాటిశృంగధరప్రసాద్

నెలకు రూ. 1000 సంపాదించండి
300 కూటిర పర్మిషన్ గైడు రూ. 15
ఫాటోగ్రఫీ రూ. 6, రెడియో గైడు రూ. 10,
వివాహపు జీవితము 100 వామ్యుల
రూ. 7, మెడికల్ మెక్సు గైడు రూ. 10,
గై యి రింగ్ & కట్టె రింగ్ రూ. 7,
డ్రాయింగ్, ఓ పెయింటింగు గైడు రూ. 8,
350 సంప్రదించండి డిజైన్సు రూ. 8,
ప్రతి ఒక్కరి పోస్టేజి రూ. 1-50
ILFA BOOK DEPOT
ALIGARH-25

ఫోటో కమెరా ఉచిత కానుక

నెంబరి రూ. 5/- లు వాయిదా వర్తతీపై
ప్రపంచ ప్రసిద్ధి చెందిన, అతీవంతమైన
4 వ్యాండ్ల ఆల్ పర్ఫెక్ట్ “పెరిమర్”
(నిగమతి వాణ్యంలని) బ్రాన్సిస్కో
పాటరడి పెం రూ. 270/-, రెండు
సంవత్సరములు గ్యారంటీ. ప్రతి గ్రామమునకు
మరియు పట్టణమునకు సంవత్సరము.
నేడే ఆర్డరు పంపండి.
PRINCE AGENCIES (Regd)
P.B No 7126,
NEW DELHI-110002.

ఏజెంట్ ప్రెజెంట్ నవమికి
ప్రెజెంట్ నవమికి
ఈ యేట ప్రెజెంట్ నవమికి
సాక్షిత్వ లభింప
“గిరిజా కళ్యాణం”
యక్షనపూడి సులభసకారణి
ప్రజా!
సమక్ష
విడుదల తేది
5-4-1979
మె: 12
దీపావళి

1978 సంవత్సరపు మేటి పుస్తకం (అభిమాన రచయిత)
యక్షనపూడి సులభసకారణి
గిరిజా కళ్యాణం
ప్రచురణకు పూర్వమే, అంటే 5-4-79 లోపు ఆర్డరు యిచ్చే 11 రులకే
లభ్యమై 10 రులకే అందుకోవడాకి M.O చేస్తూ M.O కూసుకోవడాకి ఆర్డరు
పుస్తకం విడుదల కానాకి 1 రులకే అది పెట్టి మంజూరు 5-4-79 తర్వాత ఈ
సమస్యలను వుండకు అప్పుడు పుస్తకం తెచ్చింపుకోవాలంటే పుస్తకం మె 12 రులకే
పోస్టేజీ ఖర్చులకి మరో 2-50 కూడా సులభమని వుంటుంది కెట్టికా ప్రత్యేక
సమస్యలన్నీ మేటనే ఉపయోగించుకుని రూ 3-50 ఆకా చేసుకోండి!

గ్రంథ ప్రదేశ్ బుక్ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ రాష్ట్ర సచివాలయ
సికిందరాబాద్-500003

ఎంత ?”

“పది పైసలు.”

“అంతకు తక్కువ లేదా ?”

“లేదు బాబూ.”

“దోడి ఉంగటం కుట్టినందుకే పది పైసల ?!”

కొండ శిఖరంలాంటి తేరు. తేరు వీడతో చిట్టెలకలా వీరముని. అతని ముందు మదపు ఓనుగులా లావుపాటి పెద్దమనిషి.

“ఉంగటం చిన్నదే. కాని ఉంగటం వూడిపోతే చెప్పు కాలికి రాదు” వీరముని నోరు విప్పాడు. ‘రథ చక్రాలు చిన్నవే. చక్రాలు సరిగాలేని రథం కదలదు’ అనాంసుకొన్నాడు. కాని, అసలేకపోయాడు.

“ఊ, మాటలు మహా వేర్పాటులావుంది” గుడ్డురుమి చూసి, పిల్లు జబ్బా జేబు లోంచి పర్పు తీసాడు పెద్దమనిషి.

“మా పాట్లకూడు దొరకొద్దా బాబూ” స్వరం తగ్గించాడు వీరముని. గొంతు క్కూచోని చేతులు రెండూ చాపాడు, వెనక్కిళ్ళమీద నిలబడి మందరి కాళ్ళ పై తెల్ల అతురతగా చూస్తున్న చిట్టెలకలా. పెద్దమనిషి గొంగళిపురుగుమ చూపివట్టు చూసి పది పైసల విసిరి, వి ప వి సా నడిచాడు. చివురులా వెళ్త వూడ్కుకొం టున్న ఖద్దరు ధోవతి కొంగును పరిచేసి కొంటూ గొణుక్కుంటూ వెళ్లాడు. పది పైసలు వేలబడింది వీరముని మహా ప్రసాదంలా పది పైసలు అందుకొని కళ్ళకద్దు కొన్నాడు. అరికేసి త గ్గాడు. పది పైసలు పసిగట్టిన వీరముని పెద్దకొడుకు బేలగా చేయి చాపాడు. కోపంగా అసరాధిని చూసి నట్లు చూశాడు వీరముని. పిల్లవాడు ముఖం మాడ్చుకొన్నాడు. వీరముని పది పైసలు గోతం పట్టుకొందనేసి మూశాడు.

“పాలిష్ చేస్తావా?”

“చేస్తాను బాబూ.”

“బాగా చేయగలరా?”

“అలా”

బూటుకాలు ముందు జరిపాడు విద్యార్థి. బూట్లను కప్పేలా ‘బెల్ వాటం’ ప్లాంట్లు, చెవులు కవ్వడకుండా కప్పించి జాబ్బు. వెనుకటి రాజకుమారుని వేషం నేటి విద్యార్థి ఫాషన్. బూటు మట్టి దురిపాడు వీరముని. ‘పాలిష్’ మూడ మార్లు రాశాడు. బ్రష్ తో పది నిమిషాలు రుద్దాడు. చేతులు సమ్మకపోయాయి అపేశాడు.

“నింత?”

“ఇరవై పైసలు”

“ఇరవై ?!”

“అవును బాబూ, మంచి పాలిష్ బాగానే చేసాను. బూటు అందం పాలిష్ బాగా ఉంటేనే. పై మెరుగులు, అలంకారం బాగా వుంటేనే తేరుకు అందం.”

“తీసుకో.”

తేరు

కొండ శిఖరంలాంటి పేర్లు

ఇప్పుడేని దానం బలవంతం మీద చేస్తున్నట్లు, ఇరవై సై నలు గిరాపి గిరుక్కున తిరిగి పోయి అబ్బాయి. రీవిగ వడిచాడు, దర్బం దివిటిలా ముఖంలో వెలిగింది.

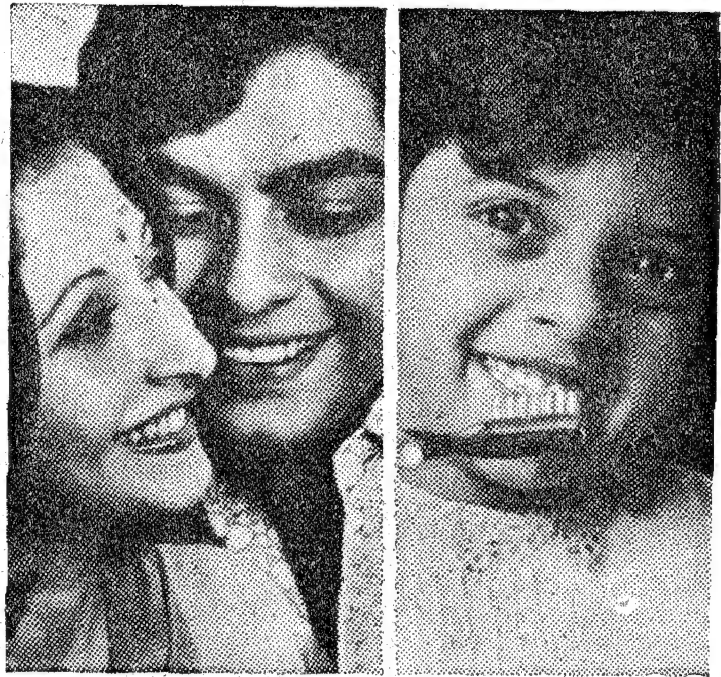
వీరముని సై నలు దాచాడు. వీరముని చిన్నకొడుకు విదలేస్తూనే నిడుపు మొదలు పెట్టాడు. తల్లి పిల్లవాడిని ఒడిలో చేర్చి తట్టుతూ కూచుంది. నీరెండ నూటిగా ఉంది. లేరు నీడనుతరుముకొన్నట్లుంది. వీరముని గోతం పట్టును పిడలోకి జరుపు కొంటూ కొత్తబేరం కోసం వేసు కళ్ళతో ఎదురు చూశాడు. అతని భార్య మునెమ్మ దీనవదనంతో గూడు కట్టుకొన్న వేదనతో పిల్లవాడిని నముదాయించటంతో సతమత పువుతూ వుంది.

మిట్ట మద్యాహ్నం అగుంది. నీడ మాయమయింది. ఎండ విప్లులు చెరుగుతూ వుంది. వీరముని కళ్ళు - తిరిగేలా వుంటే తేరు క్రిందుగా జరిగింది. పిల్లలు సొమ్మసిలి పడివున్నారు. ప్రక్కనే వున్న వన్నీరు లాంటి కోనేటి నీటిలో ముఖం కడుక్కొనివచ్చి పిల్లలకు లేపాడు. ముఖాలు కడిగాడు. దగ్గరలోనే వున్న దోసెలమ్మే మునెమ్మ దగ్గరకెళ్ళి మూడు దోసెలు తెచ్చాడు. దోసెలు నత్తు గిన్నెలో పిల్లల ముందు పెట్టాడు. పిల్లలు వానన మిగలకండా నాకేశారు గిన్నెను. మగతగా వుంటే నడుం వాల్చాడో వీరముని. మునెమ్మ గిన్నె కడిగింది. కోనేటి నీటిని ముంతతో తెచ్చి పిల్లలకు తాపించింది. మూర్ఖమండి మేల్కొన్నట్లు కళ కలలాడాయి పిల్లల ముఖాలు. రద్దీగా వున్న వీడిని వింతగా చూస్తూ నిలుచున్నారు. మునెమ్మ రథ చక్రానికి ఆచుకొని కూచుంది వి షా డ మూర్తి లా. వీరముని మునెమ్మ మగతలో గతాన్ని నెరుగు వేస్తూ వుంది.

* * *

పట్టణం పెద్దది. వీధులు వెడల్పాటివి. మిద్దెలు, వేడలు విశాలమైనవి. కాని నిలవటానికి నీడలేదు. నడుంవాల్చి కూచో వటానికి స్థలంలేదు. ఊరు ఎంత పెద్ద డైతే తల దాచుకొనే స్థలం అంత ఇరుకై పోతుందేమో మరి! మర యంత్రాలా, కీలుబొమ్మల్లా కదిలే మనుషులు. దయా వాడిత్యాం నీడలు ఏవరి కళ్ళలోను కప్పడ

లేదు. అతరత, అహం; అ వ హే ణ న మరీ యంత దారుణంగా వుంటుందని నిండుగ పుచ్చ మనుషులు. వీరముని వత్త వదలిపప్పుడు అతన్ని ప్రియంగా పిలిచి నట్టంట పీట వేస్తుందనుకోలేదు. కానీ, ప్రశాంతి చెదిరిపోతూ వుంది. జాలిగుండె

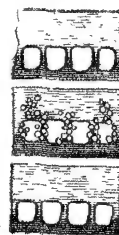
నోటి దుర్వాసనను ఆపండి... కోలేట్ డెంటల్ ప్రిమ్తో దంతక్షయ్యాన్ని ఎదుర్కోండి

ప్రతిరోజు భోజనం చేసిన తర్వాత, కోలేట్ కోల్డ్ యుక్ట్ సమృద్ధిగా ముతకరిం ఎలా వనిచేస్తుందంటే:

మొదట ముఖంలో కోలేట్ ప్రయోగం చేసిన తరువాత దంతాల దంతాలను సులభంగా చేసే తరువాత ముఖం రక్షణ కనుగొంటుంది.

మొదట ముఖంలో ముగిరించే ఆహారం అగు పుల్లల బాక్టీరియా పెరుగుతుంది. అది ముందు కోటి దుర్వాసన, అదే బాధాకరమైన దంతక్షయాన్ని కలిగిస్తాయి.

అందుకే మరీ ఎప్పుడూ భోజనం తర్వాత కోలేట్ ముఖంలో ప్రయోగం చేయండి. అది మొదట ముఖంలో రక్షణ కనుగొంటుంది. పళ్ళు ముఖంగా పెరుగుతూ చేసేందుకు, దంతక్షయాన్ని ఎదుర్కోవడానికి అమోఘమైనదని రుజువుయింది.

మొదట ముఖంలో ముగిరించే ఆహారం అగు పుల్లల బాక్టీరియా పెరుగుతుంది. అది ముందు కోటి దుర్వాసన, అదే బాధాకరమైన దంతక్షయాన్ని కలిగిస్తాయి.

అందుకే మరీ ఎప్పుడూ భోజనం తర్వాత కోలేట్ ముఖంలో ప్రయోగం చేయండి. అది మొదట ముఖంలో రక్షణ కనుగొంటుంది. పళ్ళు ముఖంగా పెరుగుతూ చేసేందుకు, దంతక్షయాన్ని ఎదుర్కోవడానికి అమోఘమైనదని రుజువుయింది.

అందుకే మరీ ఎప్పుడూ భోజనం తర్వాత కోలేట్ ముఖంలో ప్రయోగం చేయండి. అది మొదట ముఖంలో రక్షణ కనుగొంటుంది. పళ్ళు ముఖంగా పెరుగుతూ చేసేందుకు, దంతక్షయాన్ని ఎదుర్కోవడానికి అమోఘమైనదని రుజువుయింది.

అందుకే మరీ ఎప్పుడూ భోజనం తర్వాత కోలేట్ ముఖంలో ప్రయోగం చేయండి. అది మొదట ముఖంలో రక్షణ కనుగొంటుంది. పళ్ళు ముఖంగా పెరుగుతూ చేసేందుకు, దంతక్షయాన్ని ఎదుర్కోవడానికి అమోఘమైనదని రుజువుయింది.

మొదట ముఖంలో ముగిరించే ఆహారం అగు పుల్లల బాక్టీరియా పెరుగుతుంది. అది ముందు కోటి దుర్వాసన, అదే బాధాకరమైన దంతక్షయాన్ని కలిగిస్తాయి. అందుకే మరీ ఎప్పుడూ భోజనం తర్వాత కోలేట్ ముఖంలో ప్రయోగం చేయండి. అది మొదట ముఖంలో రక్షణ కనుగొంటుంది. పళ్ళు ముఖంగా పెరుగుతూ చేసేందుకు, దంతక్షయాన్ని ఎదుర్కోవడానికి అమోఘమైనదని రుజువుయింది.

ఒక్క దంతక్షయ్యాన్ని మోతమే
దీనికన్న శుభ్రమైన దంతక్షయ్య సమకూర్చగలదు.
ఇంకా ఏదీ!

దర్శనానుబంధం ఉత్తమ విద్య కై నేర్పం!

హస్త ప్రయోగం, అంగము
జిన్నెట్ అవసరం కలముందు
అంగుత్తము, శుద్ధనస్థము,
సంపూర్ణత్యము, హస్తయోగ
చర్మనాథులు, పోస్టు ద్వారా
కూడా పైద్యం చేయబడును,
వీరిలోని (బుద్ధి) మూర్తి వ్యాధులు ఆపరిష్కర
చేకుండు, ధండు.

**డా. దేవర, ఫక్ 551,
మద్రాస్ గవర్నమెంట్, తెలంగాణ.**

జాంబి : 26, వార్డు నెంబర్ 17, మద్రాసు-17.

దేవి

దొడం ది ముఖ్యంగా అలసట, మైకం,
శ్రమముగాకాక పోయిన బాధతో కూడిన,
తేజ అగోచరమైనది
సర్వములను నిర్మలముగా చేయగలగలగలగల
SEALED PACKING 30 & 14 TABLETS
AVAILABLE AT ALL CHEMISTS

Mrs. SEENU & Co., MADRAS-21

**బాధారహిత ప్రకృతిసిద్ధమైన ఆరోగ్యము మీదే!
స్త్రీల బాధలు ప్రత్యేకమైనవి**

లోధ్ర

75 సంవత్సరములకు పైగా
సుఖాభివృద్ధిమునకు
లోధ్ర టానిక్ ను
వాడిన స్త్రీలు ఎందరో!

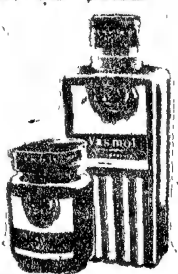
ఉచిత వైద్య సలహాకు
ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన విభాగమునకు
ఈ కూర్చున్న పూర్తిచేసి మీ జాబుతో పంపండి.

పేరు: _____
నివాసము: _____
PIN: _____

కనెసి కుటీరం (ప్రైవేటు) లిమిటెడ్
జంబి: శివరామ జనరల్ స్టోర్స్ ఏజన్సీస్ విజయవాడ - సెంట్రల్ బాండ్

**నా జాబ్బుని
నల్లగా
యోవ్వనంగా
చేయండి**

వన్ మూల్

తెలుగులందరినీ మరయు
దుకాణాలలో ఎదుర్కొనండి
హెయిల్ హార్ట్ నెర్ (జాబ్బును నల్లంబరచేది) మరయు
జాబ్బు నల్లంబరచే సువాసన కలము లభిస్తుంది.
హెయిల్ హార్ట్ రిసెర్చ్ ఇన్ స్టిట్యూట్
హైదరాబాద్ 1192, టెలిఫోన్ 400 001.

వంశవరంబర కారణంవల్ల నల్లంబర
కాగ్రత తీసుకోవలసివల్ల తేగా దిగులు
పల్ల జాబ్బు తెలుగువలెవుందా?
వన్ మూల్ జాబ్బు నల్లంబరచేది. అది
వెలుగుంది జాబ్బు తిరిగి నల్లంబరవుతూ
నల్లంబరవుతుంది. వాడటం సులభం.
వన్ మూల్ మీ జాబ్బు రంగుగా నల్లంబరచేది
తెలుగుది—వీటి ఉత్కృష్ట వెర్షన్ లను
గాత్రమైన నల్లంబర రంగులో మార్చుకుంటే
వన్ మూల్ జాబ్బుని మృదువుగా
సహజంగా నల్లంబర రంగుకి
మారుస్తుంది.

తేరు

తాటిముల్లెలా గట్టిపడి. పోతూవుంది.
చెయూతనెళ్ళి చెయి కన్నడదు. నెలకడలేవి
ధరలలో మధ్యతరగతి వారిలే అల తిరిగి
పోతూ వుంది. ఇక సామాన్యకా సీతలెల్ల
ఏంత? సమాజంలో చెట్టుచివరి వల్లే,
సంగలేమిటి?

వీరముని కుటుంబం పెళ్ళి చెప్పబడు
దుల్లె వల్లెలో పెరు మోసింది. అందుకు
గుర్తుగా, బిరుదులా వారి ఠాగంటిపేరు
'పెళ్ళి చెప్పల వారు'గా స్థిరపడిపోయింది.
అక్కడకు ఆ సంతంలో ఏ యంట పెళ్ళి
అరిగిపో వదిలేసెలు ముందుగా పెళ్ళి
తెప్పలు కట్టబూడికి తాంబూలం వచ్చింది
వీరముని ఇంటికి. మహారాష్ట్రానికే ముందుగా
చెప్పలు తినిచెళ్ళి చొత్త బుట్టలు, కాసుల
పాదుగి అందుకొనేవాడు గర్వంగా వీరముని
తండ్రి. వీరమునికే నిస్సంపదే సుందే అని
బాగా గుర్తు. ఏళ్ళు పెళ్ళి చెళ్ళి కట్ట
చెప్పలుమీది గుర్తు లేదు. అదే వల్లెలో
మరింత చెప్పలుం సంపాదించాడు వీరముని.
చెల్లెక్కోనూ క్షీర చెప్పలమీద నిష్క్రమణ
పూజకు వెళ్ళుంటే సంబరంగా చూ
వాడు. రాని కాలం వూరింది. పెళ్ళి చెప్పల
తాంబూలం తిప్పడో ఆగిపోయింది. క్షీర
చెప్పలు వేసే పనిగోవే అలాదు పల్లెలో.
వీరముని బ్రతుకు తెరువు కన్నుమయింది.

వల్లెలో సామాన్యకా జీవితానికి గొడ్డల్లి
పెళ్ళి చెప్పల తండ్రి. రంగిలా రాజకీయాలూ,
కలహాలూ లెక్క ద్వారా విద్యుదా వేదో
రూపంలో ముందుకూచే పుంటాయి రాచ
కాసులని రాష్ట్రంలో మరే తెప్ప పెట్టా
కుక్కల్లా వెంటాడే పెద్దల వలెదాటా! అది
పేదల బ్రతుకులకు అగ్నిపరీక్షలు. ఆరుకొని
అవంతర వర్తనలూలలో నిద్రావేసి వల్లె
టూరు వదలవలసి వచ్చింది వీరమునికి.

రామరామ కలిగే పనిచేయు వీరముని
పుష్పకూరు వదిలిపోయాడు. కాదు చికిట్
కొట్టిగా, బందాలి వేస్తున్నా. పుట్టి వెలిగిన
పూరమీద మహారాం పూడుకూర్చి కలవర
పెడుతున్నా. గుబురు చెల్ల మీద నుండి
గూడులు భరించేడుతున్నా. మనకు చిక్క
బుట్టుకొని, విదురించే పెద్ద కొడుకును
భారా వేసికొని, వనిముట్ట సంచని చేతి
తక్కుకొని పయరం సాగించాడు. సెట్టు

గిన్నెలు మంత చూకుడు, సతకోకపున్న మూటతో చంకన చిన కొడుకతో వెంట నడిచింది భార్య పొద్దు తిరిగే వేళ పలు ణం వేరుకొన్నారు ఎక్కడా నలుచునే విడ దొరకలేదు అన్ని చెప్పల పోలెదగగ అడిగిరాకాడు ఎవేమైనా దొరుకుతుందేమోనని. పోవులవాళ్లు అతని వాలక, నెంటు సంసారం చూసి విలచోనలేదు పాపం తానికి వీరముని సంసారం కోనేటి గలు చేరారు. పిల్లలు నేళు తెగిన తోట కూర కాడలా వాడిపోయారు అకలికి పిల్లల ముఖం మాడలేక తల దిండుకొన్నాడు వీరముని. మనెమ్మ సతవీర మడుజవిప్పి రూపాయ చేతికిచ్చింది. బాగా నలిగిపోయింది రూపాయ కాగితం మార తుందో. మారదో అన్న వందేహంతో రైల్వేస్టేషను కెళ్లాడు. రెండు పాకెట్ల అన్నం తెచ్చాడు. పులుసు అన్నం పాచిపోయింది. మజ్జిగ అన్నం పిల్లలకు పెట్టి భార్య భర్తలు కోనేటి సిటితో కడుపు నింపుకొన్నాడు. మనకవీకటి వడుతూ వుంది. వినురుగాలి పెటే, వాతలకు పిల్లలు తులు కోలేక దగ్గరపున్న రథం చాటుకు వెళ్లారు మనెమ్మ సతకోక సర్ది రథం క్రింద పిలలను పడుకోబెట్టింది. వీరముని రథప్రకానికి అనుకొని కూచున్నాడు. ఏం చేయాలో పాలపోలేదు. అసహాయత, అశక్తత అతన్ని చుట్టివేశాయి. దుఃఖం ముంచుకొచ్చింది. నవ్వుకొన్నాడు. నవ్వు కొంటూ నిద్రలోకి జారిపోయాడు. తెల్ల వారుజామున, కోనేటి చుట్టూవున్న సేమ దాగి చెట్లమీద కాపురంచేసే పక్షం సుప్ర భాతంతో మేల్కొన్నాడు. స్కెజాబ్బా విసిరిన పదిపైసలు పట్టణంలో వీరముని మొదటి సంపాదన.

* * *

పిల్లవాడి కేకతో వీరముని మగతనిద్ర వదిలింది వళ్లు జడరిస్తూ వుంది. మనెమ్మ అదుర్దాగా చెల్లి చిన్నకొడుకును ప్యూసయానికి పంతు కొంటూ వుంది. రికా, వాలా పేటేగిపోయివాగుతున్నాడు.

“బుద్ధి వుండక్కర్లా ? బిడ్డల కంటే సరా ?... నడిబజార్లో తేరగవచ్చిన తేరు నీడతో మీరు కళ్లు మూసుక పడుకోండి, వాళ్లు నడిరోడ్డు మీద శాశ్వతంగా కళ్లు మూసుకొంటారు...”

వీరముని బడలిక తీరలేదు. ఒళ్లు

విరుచుకొని నని నంచి అందుకొన్నాడు ఆ సాయంతానికి మరి రెండు రూపాయలు ముట్టాయి రూపాయకు బియ్యం కొన్నాడు. సావలాకు ఒకపట్టి కొన్నాడు పదిపైసలకు కప్ప కొన్నాడు నాభి పైసలు రుచ్చి కట్టెలు కొన్నాడు కోనేటికలు ఆనరాగ రెండు రాళు పెట్టి పొయ్యి రగిలించింది మనెమ్మ. తీరా ఎవరు పొంగేవరికి ఎండు గోగులా న్నర స కాలిపోయాయి వెలుచటి పేళు. ఉడికి ఉడకని నేతుకుల గంజిని తలకొంచెం త్రాగారు నిద్రముంచు కొచ్చింది.

వీరమునికి రోజుకు రెండు మూడు రూపాయల డాయంతో నెల గడిచింది. నెలరోజులలో చగ రూపాయలు మిగిలాడు. మనెమ్మకు పని లేదు నడివిధి బంధికానా! పైరు నాటగలదు. కలుపు తీయగలదు, కోత కోయగలదు. కాని పట్టణంలో ఏం పని చేయగలదు ? పిల్లల్ని జాగత్తగా రోడ్డుమీదకు పరుగులు తీయకుండా, రక రకాల తినుండారాల వెంటపడకుండా చూడటానే ముఖ్యనైనపని అయింది.

* * *

“ఎంత ?”

“పదిరూపాయలు.”

“పదిరూపాయలా ?”

అవులించి వంతగా నోరు తెరిచాడు చెప్పలబోనికి వచ్చిన మనిషి. వీరముని చూపులు ‘ఎక్సరే’లా పెద్దమనిషిని ఫోటో తీసాయి.

“అవును బాబు ! ఇలాంటి చెవ్వెధరి పోవుల్లో ఏదానించి చూడండి అన్నాడు మీకే అరచుతుంది” నెమ్మదిగా నే అన్నాడు వీరముని.

“పోన చెప్పల్లా ఉన్నాయా ఇవి ?”

పెదవి విరిచాడు పెదమనిషి.

“చూస్తూ అడగటం ఎందుకు ?...

మీరు చూసేవి పైచెరుగులు ...

నాకు చెవ్వల గట్టితనంకూడా తెలుసు” చెప్పలు విరిచినట్టు వంచి చూపించాడు వీరముని.

“మరో బేరం చెప్ప ?”

“ఖరారు బేరం.”

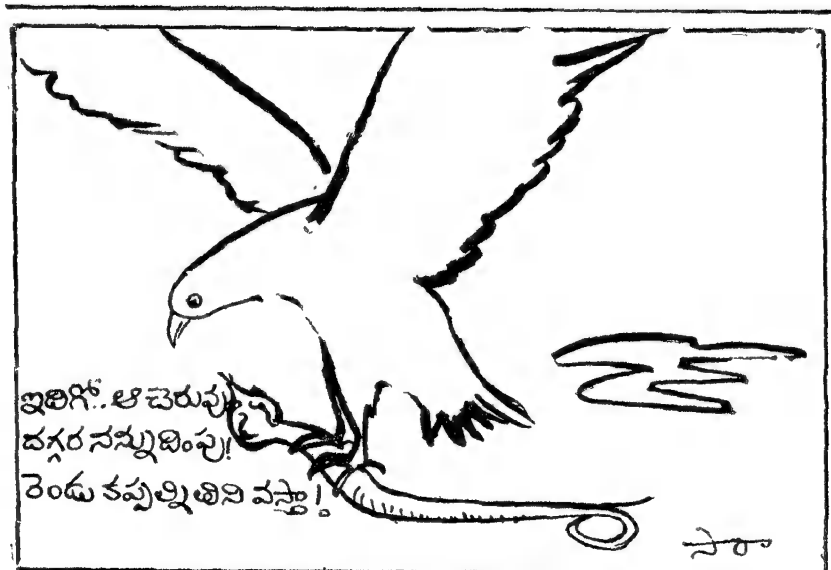
“అలాగంటే ఎలా ?”

“మేమ గావెప్పి తగ్గింగటం అనాము లేదు కానీ, బోడిబేరం, సామ తగ్గించు కోండి”

“ఇంత కూ గట్టిగా వుంటాయంటూ ?”

“నామాట నమ్మకంతో తీసుకెళండి. గట్టితనంలేకపోతే నా ముఖాన పారెగ్గుండి. గట్టితనం వుంటేనే బాబు చెప్పి మన్నిక. పునాది గట్టిగా వుంటేనే గోళరం నిలకడ.”

వీరముని వీల్చినంత సరిళంగా, నెమ్మదిగా మాట్లాడటానికి నయత్నిస్తూ న్నాడు ఏపులలో ఏ సామ వుందో ఎవరితో గట్టిగా మాట్లాడి పోవనో వున్న నీడ నుండి తరుసుగొడ్డారో అనే భయం ఒక వైపు అతన్ని పిడిమూనే వుంది కాని

రచయితలకు మనవి

స్థానికంగా వున్న రచయితలు, ర్వానిష్టులు కూడా మా కార్యచర్యకు వచ్చి వారి రచనలంద జేస్తున్నప్పుడు వాటితోపాటు స్వంత చిరునామా గల స్థాపులంటించిన కవరు పెట్టడం అవసరం —సం.

తేరు

మూసపోసిన మోసంలాంటి సమాజంమీద కోపం అతని అదుపు తప్పతూ నంది అతని అసహనం అక్కడక్కడా నివ్వమిణ గురుల్లా బయట వడుతూనే వుంది. మాటల్లో, చూపుల్లో. పేదవాడి కోపం పెదవికి చేటు. 'తన కోపమే తన శత్రువు.' తనశత్రువును అతివేర్చుతో సహనంతో జయి

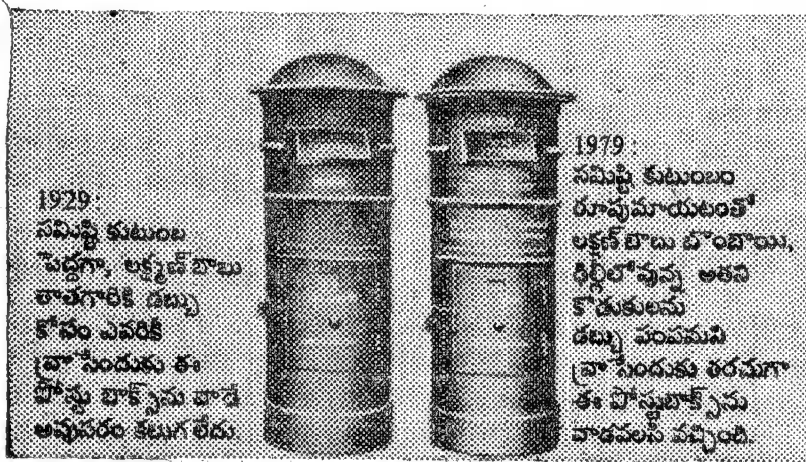
స్తూనే వున్నాడు వీరముని కానీ శత్రుశేషం మిగిలిపోతూనే వుంది

* * *

మనురువాని పట్టింది జనసామాన్య మామూలు జీవితం సంభించి పోయింది శివునవినేత గలి వరానను కదలకుండా బిగి నేస్తూ వుంది. జడివాన తుంపర కండ్రా లను ముదగా చుట్టేస్తూ వుంది. ఆరోజు వీరమునికి బేరం బొత్తిగా జరగలేదు కోనేటి గట్టున ఎంతైనయిద్దించినా పొయ్యి రగలలేదు పిల్లలు గున్నల్లా ముడుచుక పోయారు. కడుపులో ఆకలిమంట నాలకలు కోస్తూ వుంది. ప్రాదు ఎంతగానోదో తెలియనినేత. వీరముని జడి వానలో గోతం నంచి గూడగానేసి తలమీద వేసికొని వెళ్లి నాలుగు సంగటి ముద్దలు తెచ్చాడు. పులమ మంచినీళ్ళలా వుంది. సంగటి ముద్దలో వడ్డ గింజలు ఉడకలేదు. పిల్లలు రెండు ముద్దలు ఆపురాపురని మింగేశారు. చలి ఆకలిని పెంచుతుం దేమోమరి! విగిలిన రెండు ముద్దలు వీరముని, భార్య తిన్నారు. వాన నీటిలో చేతులు కడుక్కున్నారు. చుట్టూ నీడేకాని త్రాగటానికి నీరు లేదు. కోనేటి నీరు మురికయిపోయింది. కొళాయినీరు కైలాస తీర్థం. అది దొరకదు వీరముని లాంటి వారికి.

జడివాన నిజంభించింది. తుఫాను చెల రేగింది. రథప్రకాశలు వీధి వెల్లువను అడ్డు కుంటున్నాయి. చెన్నులు తడవకుండా మిగిలే జాగను ఎవ్వటికప్పుడు పర్కబాలు చేస్తు న్నాడు వీరముని, యాంత్రికంగా. నలుగురు నాలుగు ప్రకాలకు ఆనుకొని కూచున్నారు. చీకటితెర మరింత దట్టంగా పడింది. పిల్లలు తూగారు. మునెమ్మ కునికిపాల్కు పడింది. గుడి గోపురంమీద విద్యుద్దీపాలు గుడ్డిగా వెలుగుతున్నాయి. అరిపోతున్నాయి. కారు చీకటిలో మిణకర వురుగు వెలుగును తలపించ చేస్తున్నాయి. వాన పోరు వింత సంగీతాన్ని ఆలసిస్తూ వుంది. వింత వాన నడ్డా కోనేరు పొంగలేదు. పారలేదు. తుఫాను ఉధృతంగా వుంది. విసురుగాలి వూపుకు కొండంత రథం కడులుతున్న ట్టుంది. రథం కదిలితే? వీరముని గుండా గుబుగుబలాడింది.

(పైవారమే ముగింపు)

కాలంమారింది పద్దతులు మారాయి.

నేటి జీవన విధానానికి అవసరం జీవితభీమా.

అప్పుడు కుటుంబాలు కలిసి ఉండేవి. కొడుకులు పెరిగిపెద్దలై ఆ ఇంటిలోనే ఉండేవారు. మరి వృద్ధులైన వారి తలిదండ్రులని పోషించేవారు. అప్పుడు జీవిత భీమా అవసరం ఉండేదికాదు.

నేడు పరిస్థితులుమారాయి. కొడుకులు ఉద్యోగాన్వేషణలో ఉంటారు. లేదా వేరే ఉంటారు. తరచుగా తలి దండ్రులకు సహాయంచేసే పోషకు వారికి లేదు, గనుక ఇప్పుటి ఆదాయంతో వృద్ధాప్యపు అవసరాలకు జాగ్రత్త పడాలి. (లేదా అకాల మరణం సంభవితే వారి భార్య పిల్లల పోషణ కొరకు) నేడు జీవిత భీమా లేకుండా మీరు జీవించటం కష్టమౌతుంది.

మీరు జీవిత భీమా చేసినట్లైతే మీరు వృద్ధాప్యంలో కోరే ప్రతి డౌపాయకోసం సంవత్సరానికి 4 ప్రెసలు మాత్రమే ఆదాచేస్తున్నాడు. మీ వృద్ధాప్యంలో (లేదా అకాల మరణం సంభవితే, రాబడి ఆగిపోతే మీ కుటుంబానికి ఆదారం కోసం.

మీ భవిష్యత్తులో హామీగల రాబడి ఏర్పాటు కోసం, ఇంతకు మించిన మార్గంలేదు. మీ రేపటి భద్రత కొరకు నేడు జీవిత భీమా చేయండి. అదిక వివరాల కోసం మీ ఎరబడి విజిలును సంప్రదించండి.

జీవిత భీమా—మీకు, మీ కుటుంబ భద్రతకోసం హామీ.

RADEUS/LUC/SF 26

నీటిమీద గుండునూది తేలుతుందా ?

నీళ్ళ కన్న బరువైన వస్తువులు నీళ్ళలో వేస్తే మునిగిపోతాయనీ, తేలికైన వస్తువులు వేస్తే తేలతాయనీ మనకందరికీ తెలుసు. దీనినే శాస్త్రీయ పరిధాషలో చెప్పాలంటే నీటికన్న ఎక్కువ సాంద్రతగల వస్తువులు నీటిలో మునిగిపోతాయి. తక్కువ సాంద్రతగల వస్తువులు తేలతాయి. ఈ సంగతి అదను మానవుడికికూడా తెలుసు.

నీళ్ళ కన్న గుండునూది బరువు ఎక్కువ. దానిని నీళ్ళలో వేస్తే మునిగిపోతుంది టుడుంగుడ. కానీ, అదేగుండునూదిని నీళ్ళ

మీద తేలేటట్టు చేసే గారడీ సీటి చూపిస్తాను.

కన్నలో నీళ్ళ పోసి బల్లమీద పెట్టు. పాత మ్యాగ్నెటిక్ మంచి చిన్న కాగితం ముక్క (గుండునూదికన్నా పెద్ద కాగితం ఉండాలి) చించి, ఆ నీళ్ళలో వెయ్యి. ఆ కాగితం నీళ్ళు పీల్చుకుంటుంది కానీ వెంటనే మునిగిపోదు. గుండునూదిని నెమ్మదిగా తేలుతున్న కాగితం ముక్కమీద జారవిడు. అంతే ముప్పుచెయ్యకలసింది. కొద్ది సేపట్లానే కాగితం ముక్క నీళ్ళలో మునిగిపోతుంది. గుండునూది మాత్రం నీళ్ళమీద తేలుతూ ఉండిపోతుంది ! (కాగితం ముక్క నీళ్ళలో త్వరగా మునిగకపోతే, గుండునూదికి తగల కుండా మూడు నాలుగు నీటి చుక్కలు చేతిలో కాగితం మీద వదిలితే చాలు. త్వరగా మునిగిపోతుంది).

ఈ గమత్తు సరిగ్గా జరగాలంటే గుండునూది పొడిగా ఉండాలి. నీళ్ళ కదల కూడదు. కన్ననీళ్ళు చిడ్డు తేకుండా శుభ్రంగా ఉండాలి.

డా॥ మహాభారత నిజాని

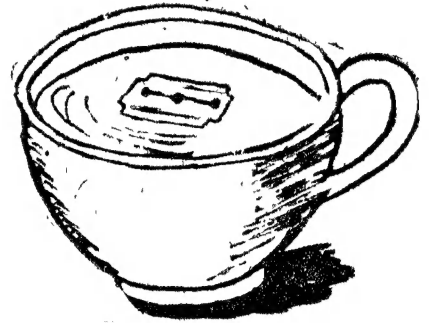
నీళ్ళలో గుండునూది

కృతరం చేసుకునే బేడు అయితే ఇంత కన్న మలభంగా నీటిమీద తేలుతుంది. కాగితం అవసరంలేకండా సదానరి నీళ్ళ మీదనే, బాగత్తగా జారవిడిస్తే - తేలు తుంది.

గుండునూది నీళ్ళ మీద తేలుతూ ఉండగా ఆ నీళ్ళలో ఒక్క నూదెవోట్టు చేసినా, చిన్న పబ్బుముక్క చేసినా, గుండునూది నీళ్ళలో మునిగిపోతుంది !

ఇంతకీ నీళ్ళ కన్న బరువైన గుండునూది నీళ్ళ మీద తేలడం ఎల్లా సాధ్యం అయింది ? (ద్రవసాంద్రత దీనితలముల మీద ఒక విధమైన ఒత్తిడి వనిచేస్తూ ఉంటుంది. దీనిని "ఉపరితలపు వత్తిడి" (Surface tension) అంటారు. ఉపరితలం మీద ఉన్న (నీరు తాళాకు అణువులు (ద్రవాన్ని) విడిచి పైకి పారిపోకుండా ఈ వత్తిడి లడ్డు పెడుతూ ఉంటుంది. అందువల్ల, ద్రవముల ఉపరితలములమీద కనిపించని బలమైన పీరతాగ ఏర్పడుతుంది. ఈ కనిపించని పీరకి గల బలం వివిధ ద్రవాలకు వివిధంగా ఉంటుంది. ఈ బలమే గుండునూదిని, నూదె మునిగిపోతుంది.

బేడునీ నీటిమీద తేల్చగలిగింది బాగత్తగా గప్పుని పేతేలుతూన్న గుండునూది చుట్టూ నీటి చుట్టం ఎత్తుగనూ, నూదిచిన్నచోట మాత్రం చుట్టం కాస్త పల్లంగానూ కని పిస్తుంది. (నీటిమీద పెటోఫెన్ కాగితం పంచి, పైన గుండునూదిని పెట్టేదానిచ్చి (భ్రమ కలిగిస్తుంది). నూది బరువుచల్ల పాత కిందికి దిగిపోయిట్టు ఉంటుంది. నూది బరువు మరి ఎక్కువైతే ఈ కనిపించని పీర "చిరిగిపోయి" నూది మునిగి పోతుంది. నూదిని నీటి నిలుపుగా నీళ్ళలో వదిలితే మునిగిపోతుంది. ఏమంటే నూది యొన అనుకున్నంత మేరలో ఉన్న నీటి పీరకి మొత్తం గుండునూది బరువును అవిగల శక్తిలేదు.

నూదె ముక్కగానీ, పబ్బుముక్కగానీ వేస్తే నీటి ఉపరితలపు వత్తిడి తగ్గి పోతుంది. అది నూదిని నిలువచెట్ట దానికి సరిపోదు. తమక నూది మునిగిపోతుంది.

• మీ భోజనం ఆయివ్ కే గానికే యివ్వడం
మల్లి నాడున్నా నండీ !

మురియా

ఈ వంట గుజరాతీ పిండివంట. చేయటం చాలా తేలిక.

కావలసిన సామగ్రి : - సెనగపిండి, గోధుమపిండి, చెరొక కప్పు కారంపొడి ఒక స్పూను, ధనయా జీలకర్రపొడి ఒక స్పూను, చక్కెర ఒక స్పూను, నూనె 200 గ్రా, తగినంత ఉప్పు, బాగుచేసి కాడలులేకుండా సన్నగా తరిగిన మెంతికకు లేక సారకాయ తురుముడు ఒకటిన్నరకప్పు.

పైన చెప్పిన వస్తువులన్నీ బేసిన్తో బాగా కలిపి నీరుపోస్తూ గట్టిగా పూరిపిండి మదిరి తడపాలి. చేతికి నూనె రాసుకొని రూపాయిదిశ్శంత పైజులో, అరంగుళం మండం ఉండేట్లు, మురియా పిండినంతా ముందుగా తయారుచేసుకోవాలి. యిడ్లీ పెట్టులో (పెట్టుకి ముందుగా నూనెరాసి) అమర్చి కుక్కర్లో పెట్టి చది నిమిషాలపేపు ఉడకబెట్టాలి. తర్వాత కుక్కర్ దిండి, కొండెం చల్లారిన తర్వాత మురియాలు విడివిడిగా ప్లేట్లలోకి తీసుకోవాలి. యిప్పుడు పొయ్యిమీద బాణలి పెట్టి, అందులో నూనెపోసి, మానె కాగిన తర్వాత మురియాలు ఒకొక్కడొక్కడ నాలుగైదు చొప్పున బాణలిలో వేస్తూ, నిరగగా కాలిన తర్వాత తీసివేయాలి.

ఈ మురియాలతో పచ్చడి సంజుకోని

వంటలు

కాని, లేక, పైన నిమ్మకాయ పిండుకొని కాని తినవచ్చు. ఈ వంటకము వేడిగలింలే బాగుంటుంది. మెంతాకు బదులు సారకాయ తురుముడు వేసి చేసుకోవచ్చు. అప్పుం సెనగపిండితోనైనా లేక మిగిలిపోయిన అన్నంపుంటే అది పిండికి బదులువాడి, మిగతాదంతా మామూలుగా మెంతాకు కలిపి మురియాలు తయారు చేయవచ్చు. ఈ వంట, నూనె ఎక్కువగా పీల్చుదు.

- పద్మినీపాలూర్.

పనసకాయ ఆవకాయ

కావలసిన వస్తువులు :- బాగా ముదిరిన పనసకాయ ఒకటి, అవగుండ పాపు, ఉప్పు గుండ పాపు, మిరపగుండ పాపు, ఇంగువ అర రులం, పసుపుగుండ చెటాకు, నుప్పుల నూనె ఒక కిలో, పల్లవి మామిడికాయలు రె.

తయారుచేయువిధము :- పనసకాయ పై తొక్క చెక్కి కూరకువలెనే సన్నని పొట్టు కొట్టాలి. అపొట్టు తడిలేకుండా బట్టపై ఆరనివ్వాలి. మామిడికాయలు పై తొక్క తీసి పన్నగా తురుముకోవాలి. పనసపొట్టు

మామిడితురుము పసుపువేసి కలపాలి. ఆవ గుండ, ఉప్పుగుండ, మిరపగుండ యీ మూడుకలిపి ఇంగువ నూనె మరిగించి కలపాలి. ఈ మిశ్రమంలో పనసపొట్టు మామిడితురుము కలిపినదానితో బాగా కలియబెట్టాలి. తరువాత జాడీలో 2, 3 రోజులు డూరనిచ్చి అడుగుతుంచి కలపాలి. వారం దినములు ఊరిన తరువాత జాడీలో నాలుగు రోజులు విండబెట్టాలి. బాగా ఎండిన తరువాత నూనెవేసి కలిపితే నిల్వవుంటుంది. పనసకాయ లేతది పనికిరాదు. ఈ ఆవకాయ 6 నెలలవరకు నిల్వవుంటుంది.

- శ్రీసుతి రమణానికావ్

పాల లడ్డూ

కావలసినవి :- బొంబాయిరవ్వ అరకె డి చక్కెర-అర కె డి, పాలు-పాపు రీ డాల్డా 50 గ్రా. కిమిస్. యాలక పొడి.

తయారుచేయువిధము :- రవ్వను బాగు చేసి డాల్డాలో కమ్మనివాసన వచ్చేవరకు వేయించాలి. పంపవారలో వచ్చిపాలు చిక్కనివి పాసి పొయ్యిమీద పెట్టాలి. కడ్డిగాఉండ పాకముకానిచ్చి అందులో రవ్వపోసి యాలక పొడివేసి రిప్పాలి. వీటిని వేడి మీద లడ్డూ చుట్టి కిస్మిత్ అంటించాలి. ఇష్టమున్న వారు పచ్చకర్పూరం వేసుకొనవచ్చును.

కొడాలి రైలాకుమారి

తెనాలిలో కార్టూన్ల ప్రదర్శన

తెనాలిలో (ఇలవల ఫిబ్రవరి 3, 4 తేదీలో) రాష్ట్రస్థాయి కార్టూన్ల ప్రదర్శన తెనాలి కార్టూన్స్టుల సహకారంతో నిర్వహించబడింది. ఈ పోటీలలో ప్రథమ బహుమతి 'మారుతి'కి, ద్వితీయ బహుమతి 'ఆరుణ్'కి, తృతీయ బహుమతి 'చుక్కా శివ'కు, కన్సోలేషన్ బహుమతి 'వీరమల్లా'కు లభించాయి. వీటిని శ్రీ 'బాల' అందచేశారు. బహుమతులు లభించినవారికి 'సౌజన్యసాహితీ' తరఫున డిం. డి. సౌజన్య కథల సంపుటాలను అందజేశారు. మొత్తం 50 మంది కార్టూన్స్టులకు సర్టిఫికేట్లు అందజేయబడ్డాయి.

చివరిరోజు ప్రముఖ కార్టూనిస్టు

అపభ్రంశ అక్షర

'శ్రీనివాస్' కార్టూనిస్టులపై పాటలు పాడి అందరినీ కడుపుబ్బ నవ్వించారు. ప్రదర్శనలో 600 కార్టూన్లు చోటుచేసుకొన్నవి.

శ్రీమద్రామాయణము

శ్రీమద్రామాయణం (బాలకాండము) ఆంధ్ర తాత్పర్య సహితంగా మొత్తం 470 పుటలు గ్రంథంగా శ్రీ జయలక్ష్మి కల్పిచేస్తు వారు ప్రకటించారు. తాత్పర్య కర్త శ్రీమాన్ పద్మ మేచర్ల వేంకట శేషచార్యులు. విడి ప్రతి (త్రిండు) వెం 16 రూపాయలు. ప్రతులకు

ప్రచురణ కల్పం పేరి ఫెడరేషన్, శ్రీమద్రామాయణం పై పై (దాదాపు - 500 873 వ్రాయాలి)

నవ ఉపన్యాసాలు

శ్రీ డి. సి. కడవరపు కవితల ఎంపికలు 12 ఉపన్యాసాలు మా కార్యాలయం చేరింది. 48 పుటలు, వెం 2 రూలు ప్రతులకు ప్రసూనా వాడ లేడియా వాల్చన్, గవాలిరెడ్డి రోడ్, పేపర్ల పేట, విజయవాడ-2 కి వ్రాయాలి.

ప్రేమామృతము

పల్నాటిగడ లింగరామలింగేశ్వరరావు రచన ప్రేమామృతము 76 పుటలు గ్రంథం మా కార్యాలయం చేరింది. వెం 3 రూపాయలు. ప్రతులకి డా. ఎస్. సి. ఆర్. రావు, తణుకు (ప. గో జిల్లా) అప్ప విరువామాకి వ్రాయాలి.

విషుల భాషాభాషారధి!

కేవలం 125 పైసల ఖర్చుతో
అందరికీ అందుబాటులో ఉన్న
అపూర్వావకాశం...భాషా
పరమైన అగాధాలను
అధిగమింప జేసే
'విషుల'
వారధి!

నెలా నెలా
మీచేత ప్రపంచ
ప్రదక్షిణం చేయిస్తుంది
'విషుల' భారత దేశంలోని
చూరతీరాలనూ, మారుమూల
పల్లెలనూ కూడా పర్యటింపజేస్తుంది
'విషుల' ఎక్కడెక్కడి ప్రజల మనసుల
నయినా విశదపరుస్తుంది విషుల వారి అంత
రాంతరాల్లోని అగాధాలకూ అడ్డం పట్టి చూపుతుంది
విషుల

వివిధ భాషలలోనూ ఈనాడు వెలువడుతున్న విశిష్ట
కథా సాహిత్యం నుండి వేరి కూర్చిన అమూల్య కథలకు
తెలుగులో ఏకైక వేదిక 'విషుల'

నెలనెలా కథల విందుతో పాటు, జోకుల పసందు, కార్టూన్స్
స్తో కనువిందు. రంగుల ఆఫ్ సెట్ ముద్రణలో ప్రతి
కథకూ రెండు రంగుల ఆకర్షణీయమైన చిత్రాలు.

విషుల

Marketed By

Margadarsi Marketing
PRIVATE LIMITED

Eenadu Compound, Hyderabad-500 004

132 పేజీలు... కేవలం 125 పైసలే!

ప్రతి నెలా 1వ తేదీకి వెలువడే కథా విమంచి 'విషుల'

చూపుకీ
అందం
కంటికి
చలవ
అదే
ఐటెక్స్
కాటుక

స్థానికమైన ఉత్తమ తైలముల
మూలికల మిశ్రమంతో శాస్త్రరీత్యా
తయారైనది ఐటెక్స్.

పెట్రోలియమ్ జెల్లీగాని, మైనం
గాని, ఏ విధమైన రంగుగాని
చేర్చబడనిది ఐటెక్స్.

కళ్ళకు కాంతి, చలవ ఆకర్షణలను
కల్పించుటలో సాటిలేనిది ఐటెక్స్.

35 ఏళ్లుగా మీ అపార
విశ్వాసమునకు ఒక చిహ్నము
ఐటెక్స్.

మీ సౌందర్యమునకు మీ కన్నులే
జీవనాడి. దానికి సాటిలేని
ఉత్తమమైన కాటుకనే వాడాలి.
అదే ఐటెక్స్ కాటుక అని వేరే
చెప్పాలా?